MADI CIOCAN-BĂLUŢĂ
PAŞII CARE NU SE UITĂ
TIMIŞOARA, 1998

Asfinţitul coboară de pe creste lăsând în urma lui coada arămie întocmai grăbitelor comete ce vertiginos se apropie de impact. Nu zăpuşeală, nu praf, nu nisip, ci numai o boare de vânt călduţ ce-nveleşte dulceag toate sufletele singuratice, parcă îmbiindu-le să depăşească insatisfacţiile zilei care aproape a trecut şi să-mbrăţişeze pentru noul mâine toate rozele speranţe. Ozonul nu este numai garanţia unei respiraţii perfecte pentru organism, ci şi un bun verticalizator pentru individul cuprins de anxietate.

Aşa era Amalia, care-abia scăpase de dogoarea cuptorului sudic şi de maratonul dintre inspectoratul şcolar cocoţat în vârful muntelui şi liceul din vale, unde, volens-nolens, trebuie s-arate proaspătă, dornică de muncă şi bogată în idei… Ce inspirată a fost că şi-a aranjat şi-o gazdă! După atâta drum, atâta oboseală, nimic nu-i mai propice ca o baie caldă şi-o cafea tare care s-o scoată din moleşeala asta ce se-ncăpăţânează s-o ancoreze trecutului de plumb.

La următorul pas începe să-şi trăiască visul. De câte ori trecea prin gara cu căldăruşe, îşi dorea să rămână. Să coboare şi să rămână aici o veşnicie. Acum, iată, e-n faţa gării, aşteaptă un mijloc de locomoţie s-ajungă-n casă la tante Kiva, bătrâna la care va locui.

Asta e viaţa. La sfârşit te trezeşti în faţa unui noian de vise care-mplinite, care neîmplinite. Te feliciţi pentru unele, predai ştafeta pentru altele… dacă mai ai timp. „Doamne, trebuie să merg la medic! Sau, poate, sunt prea obosită. Ce Dumnezeu, devin aşa de pesimistă câteodată! Doar sunt tânără, important este că peste câteva zile voi vorbi elevilor mei de la catedră, eu, profesoara de istorie Amalia Orlean.”

Pluteşte, pluteşte în amurgul călduţ şi ozonat de septembrie…

Cuantumul emotiv a luat proporţii. S-a amplificat văzând cu ochii. Mâine, abia mâine poate spune Amalia: „Iată-mi visul!” Cu această obsesie aproape a levitat toată ziua dintr-un loc într-altul, de la un obiect la altul. Tante Kiva, bătrâna gazdă, a sesizat starea fetei, aşa că a luat comanda zilei, sugerându-i ordonat pregătirile necesare.

Liceul este aşezat într-o vale, străbătută de Râul Alb, care duce cu el de ani de zile doinele şi dorurile codrenilor, d-acolo, de sus, din munţi, până la poale, în apropierea gării cu căldăruşe, loc aproape edenic în viziunea copilului care dorea ca-ntr-o bună zi să rămână ceva mai mult în aceste locuri.

Şi cum la munte nu poţi şti de acum pe mai încolo cum e vremea, fata s-a lăsat pe mâinile priceputei tante Kiva, care i-a ales vestimentaţia pentru festivitate.

Aşa se face că Amalia apare într-un costum pastel, în ton cu munţii de flori. O parte din colegi o cunoşteau, o parte – nu. Cel cu care a discutat mai mult a fost directorul, profesorul de matematici Valer Paraschiv, acum nici n-o bagă în seamă, „… ăsta este foarte rigid, ca funcţiile trigonometrice", gândeşte fata în timp ce păşeşte spre secretara care-o învăluie într-un zâmbet afabil.

Nu trecu prea mult şi-o ia în primire Dan Ionescu, secretarul de partid, „o curvă politică", cum îl va numi Amalia mai târziu.

Directorul Valer Paraschiv a ţinut un scurt discurs; tangenţial a amintit că „în acest an catedra de istorie a fost ocupată prin repartiţie guvernamentală de tovarăşa profesoară Amalia Orlean, care va fi şi diriginta clasei a IX-a C"; după care toţi elevii au fost invitaţi să poftească în clase.

Total dezamăgită de primirea glacială a lui Valer Paraschiv, Amalia depune un efort supraomenesc să nu izbucnească în plâns. Se reculege prin autosugestie, singurul, marele şi fidelul prieten, şi se-ndreaptă spre sala plină de flori care-o aşteaptă pe ea. Şi nu numai pe ea.

În uşă inspiră profund, convinsă că şi-a regăsit echilibrul. La intrarea ei, treizeci de chipuri cu treizeci de perechi de ochi, cu treizeci de zâmbete o privesc cu simpatie reţinută.

— Bună ziua, copii!

— Bună ziua, tovarăşa profesoară!

Şi gheaţa a fost spartă. În sufletul Amaliei se strecoară un gând pur feminin: „Aşa voi topi eu aisbergul ăla cu capul plin de formule şi teoreme, sincer şi timid. Două arme invincibile!"

Amalia a uitat partea gri a zilei. A păstrat pentru sufletul ei tânăr

latura frumoasă, şi-a întipărit-o bine acolo, în adâncuri, pentru anii ce vor veni.

Au urmat două săptămâni de practică agricolă, la cules de mere. Această bucată de timp i-a servit Amaliei să stabilească legături cu elevii, care s-au dovedit a fi destul de sociabili. Bărbaţii – curioşi ca nişte muieri, iar femeile – puse pe muncă multă ca nişte bărbaţi. Parte din ei sunt numai suplinitori.

Amalia a aflat, deşi n-o interesau atâtea amănunte, viaţa de familie a fiecărui coleg. Detalii despre familiile mai bine văzute în târg: a primarului, a doctorului, a directorului de mină, a directorului de carieră ş.a.m.d. N-a reţinut mare lucru, n-a pus întrebări, n-a comentat, ceea ce a aruncat-o în dizgraţia câtorva colegi. Alţii au privit-o sceptic, dar asta n-a fost pentru mult timp. După prima săptămână, toţi şi-au dat seama că fata asta visează numai istorie şi că n-o preocupă nimic altceva. În materie de bârfă e mai degrabă indolentă. Totuşi, într-o zi, a adus vorba despre director în faţa unei colege mai în vârstă, Manolica Manoliu, profesoară de geografie în pragul pensiei, un fel de „mama care ştie totul".

Află de la tovarăşa Manolica Manoliu destul pentru început. De pildă, tovarăşul director Valer Paraschiv, nu se ştie din ce motive, a crescut la un cămin de copii. În urmă cu şaptesprezece ani a venit învăţător în oraş; primarul de-atunci l-a ajutat să-şi termine facultatea de matematică la fără frecvenţă, l-a ajutat să fie numit director, i-a construit o vilă, i-a cumpărat maşină, dar l-a şi cununat cu fiică-sa care avea un copil din flori. Paraschiv, tânăr fiind şi fără bază materială, a acceptat târgul, pentru că asta este căsnicia lui, un contract şi-atât.

— Că să ştii dumneata un lucru, fată dragă, mai zise mama care ştie totul, soţia lui e o urâtă şi nici n-a fost bună de carte. Dar tat'su vine dintr-o familie bogată şi mamă-sa la fel. Fata, prostuţă, la optsprezece ani s-a-ncurcat c-un miner beţiv şi a rămas însărcinată. Minerul urmărea averea, banii, dar tată-su n-a vrut în ruptul capului s-o dea după el.

— Lucrează undeva? întrebă Amalia cu voce stinsă.

— Unde? Cine are nevoie de-o marginalizată! Dar pân' acolo, nu stă ea în banii statului. Ea îl vrea pe el, garanţia că n-o s-o părăsească într-o zi, motiv pentru care săracul are parte doar de spectacole ieftine.

— Bine, dar nu poate s-o pună la punct? doar e şi el director nu-i aşa.

— Fată dragă, vorbeşti din cărţi. Stai puţin c-o s-o vezi la petrecere. Cum o da cu ochii de dumneata, cum începe să-şi pună în mişcare antenele: informaţii, urmăriri, să nu care cumva să i-l iei!

— Eu? făcu Amalia, parcă dezvelită până la piele.

Manolica Manoliu o privi scrutător, ca un laser sfredeli sufletul tânăr vinovat de un gând; apoi cu voce-nceată, sugestivă:

— Păi cine vrei, eu? Încearcă să-i prinzi privirea o dată, să vezi cum te soarbe…

Cât a mai durat practica, Amalia l-a evitat pe Paraschiv, dar şi pe Manolica Manoliu. N-a uitat însă că la sfârşitul celor două săptămâni de muncă agricolă, în tradiţia şcolii se fixase să se ţină balul bobocilor. În ultimele zile s-a tot gândit cum să se îmbrace. Îl evita pe Paraschiv, e-adevărat, dar tot atât de adevărat este că se gândea la o toaletă deosebită, în exclusivitate pentru el. În ultima zi de muncă, era aproape de prânz când cântărea culorile. Avea în mână o pălămidă siclam, o floare de neghină de un indigo catifelat şi-o albăstrea ca azurul, precum cerul senin într-o frumoasă zi de vară târzie. Privea intens nuanţele, tergiversa de la una la alta, n-avea putere să hotărască. La care să renunţe? În favoarea căreia? Absorbită, nu şi-a dat seama când a rămas singură între meri, pe covorul verde-arămiu, sub razele soarelui de septembrie. O clipă de vis, dar un vis frumos, fiindcă la picioarele ei cade un măr; ridicându-şi privirea spre coroana de deasupra capului, rămâne perplexă. Paraschiv o privea cald, prietenos, rănit parcă de viaţă şi de timp. Îi întinde mâna:

— Haide, domnişoară! Azi ferma ne oferă prăjituri şi suc de fructe, haide şi dumneata!

Amalia simţea că nu se poate ridica. Paraschiv şi-a dat seama că a luat-o prin surprindere şi că nimic nu-i prinde mai bine decât să fie prietenos cu ea, de fapt pentru asta a şi venit. Să-şi ofere o bucăţică din partea nevăzută a sufletului.

Se lasă-n jos lângă fată şi-o priveşte drept în ochii plini de lacrimi:

— N-am venit să te cert. Aş vrea să te cer tabloului de-aici în

favoarea celuilalt. Vii?

— Da, vin, răspunde fata, abia abţinându-şi lacrimile. Paraschiv se ridică, îi întinde amândouă mâinile.

— Ţi-am întins nu un deget, domnişoară, ci amândouă mâinile. Nu ştiu însă care dintre noi este naufragiatul.

Amalia se sprijină de bărbatul de lângă ea şi se ridică observând:

— Probabil amândoi!

Paraschiv îi strânge mâinile în pumni, le sărută şi-i spune:

— În mine ai un prieten!… Se depărtează aşa cum a venit, ca un cântec, ca un gând bun, ca un vis, da, ca un vis frumos cu soare şi flori într-o vară târzie.

De la întâmplarea de sub meri, Amalia îşi simţea sufletul gol, ca o cutie de conservă după ce i-ai folosit conţinutul. Bărbatul acela înalt, puternic, brunet, cu ochii de un verde metalic, cu multă căldură în glas, a învăluit-o în mrejele lui, i-a golit sufletul şi tot ce-a fost stoicism în ea a luat cu el. Doamne, parcă întreaga-i fiinţă e în buzunarul lui! Tot ce-a rămas din ea e o masă biologică ce se-nvârteşte de colo, colo, incapabilă de a lua o hotărâre, incapabilă de a pune întrebări sau de a da răspunsuri.

„Corpul sunt eu, cea de aici, şi sufletul sunt tot eu, dar stau parcă lângă sufletul lui. Asta o fi decorporalitatea? Am să-l întreb pe secretarul de partid, doar e sociolog, trebuie să se priceapă la psihologie… Da' de unde, m-ar clasifica drept mistică şi m-ar pune în discuţie la prima şedinţă. Să-l i-a dracu' de fixist!"

Pe când îşi făcea astfel de socoteli, laptele a dat în foc, bucătăria se umplu de fum.

Intră ca o furtună tante Kiva:

— Domnişoară, eşti o catastrofă, o mustră dulce bătrâna.

— Tante Kiva, iartă-mă. Repar îndată totul.

— Las-o baltă, în dragoste nu există reparaţii, ci doar pas înainte. Nodurile se fac şi se desfac mai devreme sau mai târziu.

Fata o fixă în ochii măslinii pe această bătrână cu zâmbet protector şi-şi spuse că nu-şi are rostul să se ascundă. Dar un cuţit se-nfipse destul de bine chiar şi-n acea cutie de conservă goală. Dacă

a-nceput vreo bârfă la adresa ei?!

Bătrâna, citindu-i parcă gândul, îi spuse:

— Nu, puiule, nu ştiu nimic de la nimeni. Dar citesc pe tine, citesc în tine. Eşti aşa de expresivă, ca un roman de dragoste. Şi o dragoste fătişă te face vulnerabilă în faţa gurilor rele. Cum o gură rea sunt şi eu acum, dar eu încerc să te pregătesc pentru a-ţi pune masca potrivită în faţa curioşilor.

Amalia se aşează pe primul scaun de lângă ea, nefiind în stare să repare îndată totul, aşa cum se lăudase. Bătrâna avea dreptate. De câte ori îl vede pe „pelasgul" ei Paraschiv, fiindcă fata aşa îi stabilise rădăcinile arborelui genealogic, în pelasgi, simte că-şi pierde nebuna de inimă care-i gata să-i spargă pieptul. Când li se întâlnesc privirile, indiferent de distanţă, Amalia e gata să plângă. În noaptea imediat următoare tabloului de sub meri, nu ştie dacă a dormit o clipă. Tot timpul s-a simţit învăluită în respiraţia lui, tot timpul şi-a sărutat mâinile acolo unde sărutase el, îi simţea parcă atingerile moi, calde. De când l-a văzut prima dată l-a categorisit ca plin de magnetism. Apoi a apărut masca aia aisbergiană. De fapt, el o reperase din start, îi prinsese în staţia lui receptoare undele sufletului şi încerca o comunicare tacită, telepatică. De ce nu s-a gândit la asta până acum? O tresărire o readuse la realitate. Bătrâna drese parţial gafa tinerei. Parţial, pentru că în încăpere persista mirosul de lapte afumat. Operativă ca întotdeauna, tante Kiva aşezase şi cafeaua.

— Asta te va echilibra cât de cât, nu laptele, ăsta e pentru bebeluşi. Aşa că să nu ne pară rău.

Îşi întâlnesc privirile şi izbucnesc în râs.

O femeie de milioane această tante Kiva. La peste şaizeci de ani, te obligă să nu-i dai peste cincizeci. Te obligă prin trăsăturile frumoase pe care le-a păstrat peste ani, în ciuda tuturor suferinţelor ce i-au împovărat viaţa.

Tot de la „Arhiva Manoliu", Amalia a aflat dosarul gazdei sale. În urmă cu zece ani, soţul şi fiul ei au murit într-un accident de maşină. Toată lumea a crezut că tante Kiva va înnebuni sau va muri curând. Dar n-a fost aşa. Femeia s-a încăpăţânat şi a supravieţuit, şi-a gospodărit pe mai departe averea, şi-a îngrijit soacra, care a murit

acum doi ani şi care a iubit-o foarte mult pe Kiva, lăsându-i după moarte toată adunătura din bătrâni. Şi Kiva a iubit-o. A iubit-o şi a respectat-o. Întotdeauna a avut de spus o vorbă bună despre soacra ei, de la care a învăţat numai lucruri bune şi frumoase, mai puţin ghicitu-n cărţi. Despre asta nu ştie să spună dacă-ntotdeauna este un lucru bun sau frumos. Cu toate astea nu se poate abţine. Bătrâna, când şi când, mai scoate pachetul şi mai ţese câte-o poveste vreunei îndrăgostite sau vreunui îndrăgostit, dintre cunoştinţe, evident, că doar n-o face în piaţa publică.

În tinereţe a lucrat bibliotecară, a citit mult la viaţa ei, de acolo a ieşit la pensie. Dar a ieşit doar din bibliotecă, nu şi dintre cărţi, cititul rămânând pe mai departe marea pasiune a vieţii, îi place să spună că din citit a făcut chiar un viciu. Spirituală, bătrâna. Amaliei nu i-a făcut nicio confesiune deocamdată, mai e timp. Momentan este preocupată de această faţă de aproape patruzeci şi cinci de kilograme, cu păr ca abanosul, ochii căprui spre verde când e vreme-nchisă, piele albă, corp bine proporţionat, „înaltă cât îi stă bine unei femei pentru a fi învârtită pe toate părţile de o mână herculeană de mascul în călduri” gândea şăgalnica bătrână.

Mirosul de cafea se amestecă cu izul de lapte afumat, lumina zilei invadase bucătăria prin fereastra larg deschisă care oferă o imagine montană poleită de frumuseţea lui septembrie. Casa are o faţă spre munte, de la ferestrele de pe partea asta întotdeauna ai în vedere un panoramic odihnitor. Casa are şi o terasă, un refugiu faţă de zgomotul şoselei şi de freamătul zilei. Bătrâna pune cafeaua în ceşti, aşază pachetul de cărţi pe masă, o priveşte iscoditor pe fată. Îşi aprinde o ţigară mentolată. Îi arată fetei pachetul:

— Nu încerci una?!

— Am să-ncerc din toate, răspunse-n parabolă novicea plăcerilor.

— Nu vă îndeletniceaţi la cămin cu astfel de delicatese?

— Uneori. Eu nu prea aveam timp. Cercul în care mă-nvârteam era prea restrâns şi ziua – prea mică pentru muncă, şcoală şi pentru persoana mea pe care n-am neglijat-o niciodată.

— Ai neglijat-o sufleteşte, nu i-ai dat dragoste, fată dragă.

Trupului tău îi e foame de dragoste, sau chiar dacă i-ai dat din când în când, a fost ocazional. Poate din curiozitate, sau dintr-o ambiţie tinerească, dar nu din convingere. Tinereţea fără dragoste duce la fanare.

Amalia roşeşte:

— Mă citeşti exact ca pe o carte deschisă.

Bătrâna o priveşte cu dragoste maternă. Prin ceaţa fumului de ţigară, declamă parcă de dincolo de timp:

— Roşeşti, copilo, dacă nu ţi-ai pierdut bunul simţ până acum, nu ţi-l mai pierzi niciodată. Nu eşti un spirit aventurier, eşti sinceră şi candidă şi vei avea de pierdut dacă nu-ţi încredinţezi sufletul unui bărbat, nu unei tentative masculine.

Soarbe cu nesaţ cafeaua, o savurează, tot cu nesaţ o soarbe din ochi pe tânăra din faţa ei, care-i umple bătrâneţea de amintiri, de dulci amintiri.

Fata trage din ţigară, soarbe din cafea, după care întreabă plină de zâmbet:

— Facem deschiderea? arată spre pachetul de cărţi.

— Oho! Grăbiţii îndrăgostiţi. Pas! Vreau să-mi termin ţigara.

— Dublez, ard de nerăbdare, intră-n joc Amalia, trăgând de două ori din ţigară şi sorbind de două ori din cafea.

Gluma a prins tare bine, bătrâna se dă bătută, pune ţigara-n scrumieră şi, oftând, îşi începe descântecul celor „douăzeci şi patru de cărţi ca douăzeci şi patru de fraţi", pe care ştie Dumnezeu până unde în universul infinit le trimite s-adune informaţii despre Amalia de verde, ca apoi să le cheme şi să le ia la întrebări.

Valer Paraschiv era un om liniştit, calm, calculat, născut probabil sub semnul balanţei. Întotdeauna a avut un cuvânt de bineţe pentru fiecare. Nu poate spune nimeni, adult sau copil, că Valer Paraschiv a discutat cu cineva sub limita omeniei.

Sociabil cu toţi care-l înconjoară de ani de zile, dar de tot atâţia ani cu nimeni prieten. Nici măcar la un pahar, unde se opreşte destul de rar, n-a comentat scenele familiale.

În ciuda acestui comportament echivoc, căsnicia lui era discutată în târg şi la moară. Fiecare băştinaş ştia că Valer este o fire

aprigă, că în lexicul lui predomină invectivele, că nu-i seară în care să nu bea, că-i impută soţiei desfrâul dinaintea mariajului, că-şi blestemă zilele pentru căsnicia lui care s-a dovedit a fi un eşec regizat de socrul său, un mare mahăr comunist. Bine-nţeles că mai existau şi minţi luminate care au refuzat să creadă aşa ceva.

Semnatarul diatribelor: nimeni altul decât prostuţa-i soţie care strălucea de aur, haine scumpe, bani şi neştiinţă. În felul acesta, credea ea, minte-ngustă, că oamenii îl vor aprecia mai puţin. Efortul n-a avut efectul scontat, chiar dacă bogata şi guraliva Mimi Paraschiv îşi mai exprima din când în când nemulţumirea prin câte-un spectacol ieftin, jucat prost.

Valer a căutat să şi-o apropie. Asta l-a distanţat pe pelasg din ce în ce mai mult, astfel încât locuiesc în dormitoare separate. Niciunul dintre ei nu-l trece pe celălalt în programul zilnic. În imensa vilă, soţii Paraschiv se-ntâlnesc ocazional. Valer şi-a ales o cameră cu ieşire pe terasă, cumva spre unul dintre colţurile vilei, la etaj, până unde ajunge „un brad frumos cu cetina tot verde".

Aici este Edenul. Aici visează la ce n-a ajuns niciodată. Aici visează la dragoste.

La începutul lui septembrie s-a trezit cu fata asta repartizată în acest capăt de ţară. A trimis-o providenţa. De cum a intrat în biroul lui, a plăcut-o. E mult mai tânără decât el, dar asta nu mai are importanţă. Este obsedat de ea. Nu-şi aminteşte să fi avut vreodată astfel de simţăminte.

Astăzi stă pe terasă, la cafea şi realizează că el, Valer Paraschiv, nu s-a bucurat de tinereţe. Şi cum tinereţea cere dragoste, el n-a avut niciuna, nici alta. Parcă s-a născut matur, împovărat de griji şi de probleme. Ce-a aşteptat în toţi aceşti ani? De ce n-a fost în stare să divorţeze când şi-a simţit sufletul înzăbrelit? Aha! Este vorba despre cuvântul de om onest pe care şi l-a dat socrului. Dar socrul, de câte ori a călcat peste moralitate, pe vremea când era primar?

Nu el, tovarăşul socru, i-a promis fiică-sii că-l lasă în libertate pe miner, tatăl copilului? Promisiunea a ţinut de joi până apoi, fiindcă minerului i s-a făcut dosar şi-a fost aruncat în închisoare pentru viol.

„Tot un fel de închisoare este şi viaţa mea, îşi mai spuse Valer.

Suflete punitive, de la tată la fiică. N-ar face dezinteresaţi un bine. În optica lor, totul e negociabil. Dar preţul se schimbă, asta a uitat să aibă în vedere d-l socru. Cât despre fiică-sa…

… Şi gândul zboară, zboară la tabloul de sub meri. „E timidă, gândeşte Valer. Ameţeşte numai când o-nvălui cu privirea. E gata să plângă la prima atingere. Aşa mi-am visat jumătatea: fragilă, dulce, incandescentă; nu o refractară cu suflet arid precum consoarta mea… Cred… cred că te-am aşteptat, domnişoară Amalia Orlean, aşa că bine ai venit!”

Şi zarul a fost aruncat.

Bine-nţeles că tot tante Kiva a stabilit toaleta. Avea un simţ cromatic de invidiat femeia asta. Impresiile de după bal au confirmat efectul scontat de bătrână. De altfel, toate acţiunile întreprinse de ea erau de efect. Când toţi elevii sosiseră şi majoritatea profesorilor o aşteptau cu sufletul la gură pe soţia directorului, fiindcă avea obiceiul să sosească printre ultimii pentru a-i lăsa perplecşi cu scumpele toalete, pe uşă intră Amalia. Surpriza a fost mult mai mare.

Ce privelişte le-a oferit de-a încântat atâta privirile lacome? Nimic complicat. Rochia de catifea plină, croită sac, era suspendată pe umerii albi cu rotunjimi perfecte prin două bretele abia perceptibile. Nu era nici lungă, nici scurtă, puţin deasupra genunchiului, lăsând să se vadă între linii clare cum coboară într-un ciorap de mătase negru o pereche de picioare splendide, terminate într-un pantof negru de catifea. Gleznele subţiri te determinau să păcătuieşti cu gândul şi să te-ntrebi dacă „toată arată ca o balerină gata să se rupă din clipă-n clipă?”

Peste minunatu-i trup, tante Kiva a pus, de la naftalină, o pelerină a anilor ’30, din catifea neagră, cu o palmă mai jos de fund, mărginită cu fulgi de lebădă. Iar capul… „Doamne, capul ei! cum şi-a spus chiar în acea noapte Valer, dacă ar fi văzut-o Boticelli, ar fi concediat-o îndată pe Simoneta Vespucci”. Fără machiaj, doar puţin ruj pe buze, uşor conturate, iar părul, care-i ajunge la umeri, de astă dată a fost strâns într-un coc oriental pe partea dreaptă, împodobit cu o crizantemă albă, confecţionată din fulgi de lebădă.

Cum nimeni nu îndrăznea, dintre bărbaţi vorbesc, să-i facă intrarea, secretarul de partid, punând orice acţiune în socoteala

sarcinilor sale de om cu răspunderi, se apropie stângaci şi-o invită în colţul amenajat pentru profesori. Şi de această dată, ca în 15 septembrie, secretara Camelia Pop o-nvăluie într-o privire caldă şi-i întinde mâna spre a o opri lângă ea şi prietenul ei, profesorul de sport Dinu Pavelescu.

Cheful îşi începe cursul, muzică, dans, dans şi muzică; pe margini, discuţii avute pe diverse teme, teme care să provoace haz, teme care să destindă spiritele. Amalia nu ştie prea bine despre ce s-a discutat. O singură obsesie avea: „M-a văzut?" Valer era în colţul opus poziţiei ei, cu alţi doi profesori, destul de prins în discuţie. Şi totuşi i-a recepţionat îngrijorarea, întoarce capul ca răspuns la întrebarea chinuitoare, îi surprinde privirea şi-i zâmbeşte plin de înţeles. A liniştit-o. Abia acum gustă din petrecere; primul bărbat ce-a invitat-o la dans a fost Dinu Pavelescu.

Printre paşi, Dinu îi strecoară invitaţia de a merge după cheful elevilor la Camelia acasă.

— Suntem câţiva colegi, spune el, care ne mai întâlnim din când în când ba la unul, ba la altul, mai schimbăm un gând, o idee. Vii?

— Desigur! Mă bucur că te-ai gândit la mine.

— Camelia mi-a sugerat, te place mult.

— E un sentiment reciproc, spuse Amalia. Recunosc că e o drăguţă. M-a ajutat la instalarea în oraşul vostru. Trebuie să-i mulţumesc pentru gazdă, pentru tot.

— Apropo, ţi-e bine la tante Kiva?

— Minunat!

— Într-adevăr, nici nu se putea altfel.

— O cunoşti?

— Toată lumea o cunoaşte pe tante Kiva.

Şi aşa, dans după dans, devii parcă mai degajat, dispar reţinerile, tot şi toate intră în făgaşul normal. Tot normală i s-a părut şi invitaţia făcută de Valer, nu ştie dacă i-a răspuns în cuvinte. Cert este faptul că dansul era interminabil. Nu ştie dacă în timpul dansului a atins de două, trei ori podeaua cu vârful pantofilor. Pelasgul ei herculean a purtat-o pe braţele vânjoase prin toată sala.

N-au comunicat prin vorbe. Privirile au fost de maximă

intensitate. Un prim simţământ Valer şi l-a exprimat prin sărutul apăsat pe micuţa mână tremurândă.

„O! tremură toată! Hai scumpo, îi spuse directorul în gând. Nu te speria, te las din mână doar când eşti în siguranţă", şi-o conduse până la grupul de unde o luase, pe fondul asigurat de aplauzele asistenţei. De cum a ajuns la scaun, Manolica Manoliu o luă în vârful peniţei sub masca glumei:

— Fată dragă, vei fi suspectată de vrăjitorie.

— Cum aşa? făcu Amalia.

— Păi, zise arhiva ambulantă, directorul nostru la nicio petrecere n-a invitat o femeie la dans!

Amalia, făţiş naiv:

— Atunci a invitat bărbaţi?!

Cei din jur izbucniră în cascade râs. Manolica Manoliu continuă trepidat:

— Nu, scumpo! Pur şi simplu nu dansa. Ce i-ai făcut de se topeşte văzând cu ochii?

— Eh! Tinereţea îşi bate joc de bătrâneţe! mai spuse o negricioasă, Amanda Lear, cum îi ziceau elevii profesoarei de geologie, care, pe cât era de urâtă, pe atât era de răutăcioasă.

— Urâţenia şi răutatea îşi bat joc de om, fie tânăr, fie bătrân, spuse Amalia simplu, clar, franc, fără venin şi fără suspiciune.

Capătul de acuzare era formulat, să urmărim de-acum derularea procesului.

De la Camelia au plecat după miezul nopţii, poate două, poate trei, nu ştie exact cât era ceasul. Un lucru ştie sigur Amalia, i-a plăcut conjunctura. Lui Dan şi Cameliei li s-au alăturat Marinela Mardare, profesoară de literatură, Walter Müller profesorul de germană, un tip foarte hazliu, şi Toni Ban profesorul de fizică, pe care de mai multe ori fata l-a văzut în preajma lui Valer. Au plecat împreună, bărbaţii au lăsat fetele în drum, la casele lor şi şi-au continuat itinerariul pe fond muzical: „ge la mândre-acuma vin".

De cum intră în curte, Amalia fu întâmpinată de Neru, câinele de vânătoare care n-avea un an, dar era destul de în stare să inspire teamă străinilor. Bucuros nevoie mare c-a venit prietena lui

care-ncepuse să-l răsfeţe cu ciocolată şi bomboane, Neru nu se mai astâmpăra din ţopăit. Porni înaintea fetei pe scări, din când în când întorcându-şi capul şi grăbind-o: „… dacă tot mi-ai lipsit atâta, hai şi dă-mi o bomboană”.

Amalia, râzând copilăroasă, n-a observat o umbră mişcătoare sub scară, la capătul dinspre cămară.

Casa nu avea etaj, dar era construită pe o temelie înaltă, cu un subsol nu prea subsol, pentru că s-ar fi putut locui lejer şi-acolo. Dar cum familia Kivei n-a fost niciodată prea numeroasă, soţul ei a lăsat primul nivel ca adăpost de alimente, lemne, scule pentru grădinărit şi alte lucrări casnice, garaj. Scările erau împresurate de colonade, în capătul de jos şi în cel de sus străjuia câte-un leu. Curtea era mică, pavată şi împrejmuită de toate florile pământului. Flori care se continuau în chip exotic pe maiestuoasele scări şi-n holul imens, cu pereţii încărcaţi de tablouri şi oglinzi, iar plafonul presărat cu candelabre, multe candelabre. Scările pică-n stânga de cum intri-n curte, odată ajuns la „nivelul populat cu efectiv redus”, cum spune Kiva, ai în stânga trei uşi spre stradă, trei camere impunătoare; în prima stă Amalia, iar pe partea dreaptă dinspre munte – alte trei uşi: baia, bucătăria, camera bătrânei.

Bucătăria şi camera bătrânei au ieşire pe o terasă micuţă şi intimă. Camera Amaliei este chiar deasupra porţii.

Când intră să-i ofere lui Neru ceva dulce, rămâne surprinsă. Găseşte veioza aprinsă şi vaza încărcată de crizanteme albe. Dar asta nu-i totul. Aude poarta. Tresare. Stinge veioza şi ridică draperia. În stradă, un bărbat cu statură herculeană abia s-a depărtat de poartă, era singurul suflet din drum la acea oră.

Fără-ndoială că el a ieşit din curte şi a încuiat poarta. „El o fi adus florile? Să fie pelasgul meu drag?”

Plânsul lui Neru o aduce la realitate. Aprinde veioza, îi dă lui Neru o bomboană de ciocolată, după care pleacă liniştit.

Constată că e ora patru dimineaţa. Iese după Neru cu gândul să meargă la baie, dar aude apa curgând. Se opreşte în uşa bucătăriei unde era lumina aprinsă. Priveliştea este edificatoare.

Pe masă – două pahare şi o sticlă de vin bun din care se

consumase mai mult de jumătate, două cești de cafea, scrumiera încărcată cu filtre de țigări, și nu numai din cele mentolate, ci destul de multe de Marlboro. Era clar, tante Kiva a avut un vizitator nocturn, unul de-al casei. Un vizitator care i-a adus flori Amaliei. Cum așa? S-a oprit apa la baie… E mai bine să nu dea ochii cu bătrâna, dacă are ceva de spus, îi spune pe zi.

Pleacă încet, extenuată nu de oboseala fizică, ci mai mult stresată de buchetul de întrebări și de buchetul de crizanteme care îi zâmbește de pe noptieră.

Cine a zis că bătrânii nu prea au somn n-a făcut o glumă, ci o constatare. Nopții balului, au urmat altele și altele la fel de puțin onorate de tante Kiva. Nu prea știa ea, Amalia, când se odihnea neobosita bătrână. La prima oră a dimineții era în piață. Tante Kiva lua prima ziarul județean, așa că era la curent cu știrile naționale și internaționale, dar nu era străină nici de bârfele locale.

După vreo două săptămâni de școală, când intraseră-n pâine și elevii, și profesorii, în cancelarie la pauza mare se-nchegă o discuție, ceva despre regimul de viață din estul Europei și cel din vest. Bineînțeles că părerile erau înjumătățit formulate, chiar dacă lipsea secretarul de partid, Dan Ionescu. Mai târziu, Amalia a realizat că, de fapt, ea este privită echivoc de câțiva colegi, atunci, pe moment, nu și-a dat seama și repede a intrat în conversația care-o interesa, de altfel.

— Informația, spuse Amalia surprinzându-și auditoriul, informația este cea care ne lipsește. Nu mă lași să plec în Florida, dar atunci dă-mi posibilitatea să știu ce s-a descoperit despre Triunghiul Bermudelor, atât cât se știe, dar să știu și eu, să nu mor proastă.

Afirmația a rupt bariera dintre colegi și fata căreia îi plăcea să privească totul cu ochi critic.

— Împuțite vremuri, spuse Walter. Sub semnul PCR ești obligat să-nghiți ce nu-ți place, cu toate că-ți produce indigestie. Pe acest fundal intră secretarul de partid Dan Ionescu, care-a prins din zbor afirmația lui Walter.

— Ce-i, Walter, iar începi să enumeri delicatesele occidentale? întrebă sarcastic sociologul.

Amalia i-o luă înainte lui Walter:

— Vorbeam de indigestia spirituală, domnule secretar de partid. Ne e foame de noutăţi, iar lista de meniuri oferită de ideologia în slujba căreia suntem majoritatea e prea săracă, domnule secretar de partid, îi răspunse fata la fel de sarcastic.

Roşu de indignare, Dan Ionescu replică:

— Tovarăşa, nu mă aşteptam de la dumneata!

— Doamne, zise Amalia, adică pe mine mă crezi mai proastă?

Colegii încurajară fata prin hohote de râs.

— Nu, tovarăşa, zise grăsanul căţel, dar dumneata ai învăţat la Scorniceşti, ar trebui să ai o viziune mai largă, nu-i aşa?!

— Mai largă cum?! Similară probabil cu-a dumitale, care-ai învăţat la „Ştefan Gheorghiu". Haida-de, nu confunda regulile şi regulamentele impuse de politruci cu ce se-ntâmplă la Scorniceşti.

Între timp au intrat directorul Valer Paraschiv şi primarul Paul Nastasiu.

Dar cine să-i bage-n seamă? Intrară ca fluturii de noapte şi se aşezară pe partea mai întunecată a lămpii.

— Tovarăşa, spuse, ridicând tonul, secretarul de partid, d-ta crezi că dacă vii de la Scorniceşti ai dreptul să… N-apucă să-şi termine fraza.

— Da, am dreptul, domnule secretar de partid. Am dreptul să fac comparaţie cum îşi fac datoria competenţele politice de acolo şi cele de aici. D-ta, la „Ştefan Gheorghiu", văd că ai învăţat, sau poate numai asta ai reţinut, să construieşti fraze cu încărcătură politică, dar nu să şi pui politica partidului în slujba omului…

Colegii nu s-au mai putut abţine şi au început vociferările, evident în favoarea fetei.

Amalia continuă cu aceeaţi calmitate şi coerenţă:

— D-le secretar de partid, decât să-ţi pierzi timpul educându-l pe secretarul UTC spre a ţi se supune, mai bine ai colabora cu directorul şcolii pentru a rezolva problemele la ordinea zilei.

— Ca-ca-care?! abia bâigui Ionescu.

— Manualele sunt insuficiente. Sunt mulţi copii care n-au posbilităţi să stea la gazdă. La mine în clasă sunt şase. Iarna drumul este destul de greu de străbătut. Cu ajutorul primăriei, de când eşti

d-ta secretar de partid ar fi trebuit să amenajezi pe undeva un cămin. E zonă de munte. Sunt familii fără salariaţi, aşadar este explicabilă starea materială precară în multe case din multe sate. D-ta ai putea ridica problema la inspectorat şi la partid, să sară cu ajutor consistent pentru soluţionarea acestor situaţii critice. Am văzut copii dezbrăcaţi, prost încălţaţi. Care este faţa reală a ideologiei partidului, d-le secretar?

Şi acestea fiind zise, pe o linişte mormântală, fata ia un catalog şi pleacă la clasa care-o aştepta. N-apucă să iasă pe uşa cancelariei, că simpatizanţii izbucnesc în aplauze.

„Asta da reprezentaţie!" îşi zise, mulţumită de sine, Amalia. Dar paşii erau grei şi sufletul la fel de greu, fiindcă nu s-a jucat cu vorbe mari. N-a hiperbolizat nimic, asta era realitatea: gri, friguroasă, apăsătoare şi uscată, ca iarna la munte când e nor. Deşi afară copacii încă nu s-au scuturat, flori mai există pe ici pe colo, soarele îşi mai arată din când în când faţa veselă ba de după o creastă, ba de după alta. În toate astea există frumuseţe spirituală.

„Ce ne fură oamenii, ne dă Dumnezeu din plin", gândi Amalia grăbindu-se la clasă.

… Când a ajuns acasă, de la scări o învălui mirosul de friptură din bucătărie. Mânca împreună cu tante Kiva, o ajuta în gospodărie, învăţa lucru de mână, primea orice sfat de la blânda bătrână.

Dar în cea mai mare cantitate primea dragostea şi afecţiunea ei. Tot ce-a fost bun, cald, dulce, claustrat de necazuri în sufletul bătrânei, se revărsa acum spre tânăra fată.

Urcă scările la-ntrecere cu Neru. Bătrâna o aştepta cu masa gata, din mijlocul holului declamă cu ton apoftegmatic:

— Copii! Grăbiţi-vă, că mor de foame.

… Dar cum spuneam că, mai devreme sau mai târziu, toate informaţiile locale sau extralocale ajung la tante Kiva, într-o duminică dimineaţă, la cafea, bătrâna zise râzând:

— Ştii ce, Ami? Diminutivul n-o surprinse pe fată, care puse totul pe seama dragostei. Azi am să fac o prăjitură cu fructe.

— Te-ajut!

— Nu trebuie. Fructul va fi ananas din compot.

— Lasă-mă! spuse fata, mirată de-aşa minune.

— Şi unde mai pui (şugubeaţa bătrână servea informaţiile cu pauze prelungite spre a creşte entuziasmul fetei) că am patru cutii, pe care mi le-a dat băcanul pentru tine!

— Pentru mine?! Dar de ce?!

— Ha, ha, ha… nici nu ştii câţi simpatizanţi ai de la scena din cancelarie… ha, ha, ha…

Bătrâna râdea în cascade, cu o expresie de satisfacţie. Râdea cu un râs sănătos, de mult n-a mai gustat o astfel de clipă. Râdea de mulţumire. Printre lacrimi, îi spuse fetei, care-i ţinea isonul:

— Culmea ştii care este? Că cel care a povestit cel mai haios este primarul. Simpatia pentru tine este pentru că nimeni nu l-a înfruntat până azi pe acest Ionescu.

— Se pare că tot ce fac, fac în premieră, scăpă fata cu voce tare. În premieră, directorul Valer Paraschiv dansează la un bal cu mine. În premieră, secretarul de partid Dan Ionescu este înfruntat de mine. Ce-o mai fi urmând?

— Cum, necum, eşti capul de afiş al acestor fapte adevărate. Se mai potoliseră spiritele după bal, acum iar le-ai aprins. Ştii ce, Ami? mai spuse bătrâna privind-o cu dragoste, tu eşti o fire incandescentă. Faci lumină pe unde treci, aprinzi dragoste acolo unde este stinsă, semeni simpatie şi iubire în jurul tău. Elevii vorbesc doar despre tine, părinţii vorbesc despre tine. Ai păşit bine, fiecare pas fă-l după voinţa sufletului şi să nu-ţi pară rău.

Încurajator, dar niciun cuvânt despre buchetul de crizanteme, absolut niciun cuvânt.

„Aşa cum mi-a spus despre băcanul care mi-a trimis compotul de ananas, de ce nu spune nimic despre expeditorul buchetului de crizanteme?”

Dar bătrâna nu luă deloc în seamă frământările din străfundurile ei, lăsă totul pe mai departe sub semnul misterului.

… Anii de liceu, Doamne, ce repede s-au dus! De ce n-au durat o veşnicie? Toate amintirile frumoase, amintiri dragi, sunt înrădăcinate în acea perioadă. Ce bine ar fi dacă Amalia, prin retrocogniţie, ar retrăi crâmpeie din perioada aia roz. Ani în care a trăit din plin, n-a dus lipsă de nimic, dar de nimic.

Programul şcolar era încărcat, fără timp de respiro. Ştie el, tov. secretar de partid, furibundul politruc, cum decurgeau acolo orele de curs? Nu exista temă din programa şcolară în care profesorul să nu aducă un spor informativ consistent. La fiecare sfârşit de trimestru, pe lângă tezele obligatorii, se ţineau testări din materialul parcurs la toate disciplinele. Asta da metodică şi pedagogie. Dar şi răsfăţuri au fost, nu mai puţine. Zilele de practică erau plătite, dracu ştie pe ce cheltuiau băieţii banii, că fetele sigur îi aruncau pe toalete, cosmetice… Se organizau, o dată pe lună, seri literare şi seri ştiinţifice. Aşa a cunoscut Amalia oameni de valoare din România; din două în două săptămâni se organiza un spectacol-concurs între două clase care erau desemnate prin tragere la sorţi. Înainte de a intra în spectacol, se ţinea concurs la disciplinele mai greoaie, prin reprezentanţi ai clasei. La un astfel de concurs, în clasa a XI-a, Amalia l-a cunoscut mai bine pe omologul său de la clasa adversă, Marius Ardelean, pasionat ca şi ea de istorie; au terminat testul la egalitate. Atunci s-a închegat o prietenie frumoasă, parcă absolut necesară la acea vârstă.

Treptat, Marius Ardelean a alunecat spre istoria artelor; în consecinţă, a urmat Institutul de Teatru, secţia regie. Când s-au întâlnit, ea – profesor şi el – regizor, asta acum o jumătate de an, Marius a declamat hotărât: „Eu plec din lagărul ăsta. Politica şi-a întrecut măsura. Activiştii nu mai sunt nici măcar caraghioşi, au depăşit de mult paroxismul ridicolului. Te voi căuta, Amalia”. Oare o fi plecat? O fi reuşit s-ajungă afară? Cu siguranţă că avea ceva aranjat, altfel nu s-ar fi încumetat şi n-ar fi anunţat cu atâta siguranţă plecarea. Tot atunci i-a cedat prietenei din adolescenţă câte un exemplar din două lucrări care-au făcut senzaţie la timpul apariţiei. Un material de doi bani jumate, Ardealul-pământ unguresc, o lucrare veninoasă. Afirmaţii gratuite făcute de un diversionist maghiar. Amalia n-a dat importanţă logomanului ăsta. În schimb a uns-o la suflet travaliul depus de istoricul român Vlad Georgescu pentru prezentarea purului adevăr în cuprinzătoarea lucrareIstoria românilor de la origini până în zilele noastre. Lucrarea n-a fost editată în România. („Dar nu mai e mult”, gândi fata), Însă a apărut în limba română în SUA.

„Cum dracului de şi-a însuşit-o zăpăcitul ăsta de Marius Ardelean. Ei cum! Doar a zis că are prieteni dincolo!”

Prin minte îi fulgeră o idee. În cea de-a două jumătate a lunii niembrie va avea inspecţie. Da! Aşa va face. Va aduna date din exemplarul lui Vlad Georgescu şi va completa lecţiile din manual. Se va opri la informaţii care nu vor lovi direct în nimeni şi în nimic.

De pildă afirmaţia aia ieftină, Ardealul-pământ unguresc, aş combate-o fără s-o numesc. La noi în ţară.

… S-aude poarta! Instinctiv îşi întoarce capul la ceas, e trecut de unu noaptea, stinge veioza şi sare la geam, ridică draperia şi ce să vezi? Atleticul personaj nocturn traversa strada prin perdeaua de ploaie care da o strălucire feerică puţinelor luminiţe din apropiere sau de mai departe. În farurile unei maşini cu număr străin care rătăcea prin noaptea ploioasă de octombrie, Amalia îl vede din spate, înalt, impunător, învelit într-o manta de ploaie, capul acoperit de-o pălărie cu boruri largi. „Ei fir’ar să fie, ca-n romanele cu cavaleri!” mai zise fata strecurându-se în patul cald şi lăsându-se moale în braţele binefăcătorului Morfeu, plină de speranţe că va găsi cheia misterului în surprizele zilei ce-o să vină.

Dimineaţa era cât pe ce să întârzie. Ceasul e un fidel. A sunat săracul, Amalia a auzit semnalul ca de dincolo de timp, trecând printr-un tunel interminabil… S-a-mbrăcat în grabă, tot în grabă a coborât interminabilele scări şi-n poartă se-mpiedică de Neru. Nu poate trece peste el fără să-l mângâie, doar e părticică din viaţa ei şi încă una dulce. Din prudenţă are-ntotdeauna în poşetă o pungă cu bomboane şi când se-apleacă să-i dea lui Neru una, care nu mai conteneşte din scâncet şi dat din coadă, vede jos, imediat după poartă, un filtru de ţigară Marlboro.

„Mai trebuie să găsesc şi florile”, gândi fata, numai că de asta n-avea vreme.

Iese-n stradă. Plouă, plouă mărunt şi des. Se circulă cu farurile aprinse, îi place tabloul, dar nici de admirat nu are vreme. Pe reflexia asta opreşte lângă ea un taxi:

— Haideţi, domnişoară! făcu şoferul.

Fata urcă-n maşină, unde-şi zăreşte un elev.

— Bună dimineaţa, ziseră-ntr-un glas tatăl şi fiul.

— Bună dimineaţa, ce bine că aţi oprit, sunt în întârziere!

— Nu vă faceţi griji, spuse omul, sigur de sine, ajungem într-o clipă.

— S-a aşezat vremea umedă, continuă fata ca să întreţină conversaţia.

— N-are decât, spuse şoferul la fel de liniştit, s-a cam terminat cu munca…

Asta era. Amalia a avut o perioadă destul de grea. Receptivă şi simţitoare la elevii cu situaţii dificile de prin satele din jur, a făcut orice să-i ajute. Erau mulţi elevi care-şi petreceau timpul extraşcolar la cocoţaţii din deal, la sălaş, cei din localitate stăteau mai mult pe la colibe decât la casele-case. Iar ea, Amalia, trebuia să concentreze lecţiile şi într-un lexic accesibil, în aşa fel încât fiecărui elev să-i rămână chintesenţa întipărită bine în minte. Şi în suflet.

„Istoria e frumoasă, le spunea ea elevilor, şi deloc grea. E o poveste pe bază de ani, o poveste care se-nvaţă cu minte şi cu suflet. Fără suflet, mai devreme sau mai târziu se şterge şi din minte.”

A plouat toată ziua, la radio ştirile meteo anunţau tot ploaie în zona asta de interferenţă. Când ajunge acasă, din capătul scărilor, cum păşeşte în hol, o-nvăluie un miros de răşină de brad şi-un val de căldură din bucătărie. Tante Kiva o aştepta cu focul făcut la plită şi-i zâmbea prin fumul mentolat al ţigării fine încleştate între două degete bătrâne care băteau măsura unei melodi mai bătrâne decât ele. Era cunoscuta „La donna e mobile” din Rigoletto, într-o interpretare de excepţie: Placido Domingo. Dar deasupra tuturor se ridică aroma cafelei, îmbietoare, ameţitoare.

— Bine ai venit, drăguţă! Dezbracă-te, fă-te comodă şi hai la masă! îi spuse imperativ bătrâna.

— Pot să nu mă supun? întrebă fata peste umăr, îndepărtându-se zâmbind spre camera ei.

A ştiut, a ştiut că vor fi acolo! Aşa a şi fost. O aşteptau vesele, tandre, calde, ca şi cum i-ar fi spus: „Mai aveai de gând să întârzii?” Se apropie surâzând de bucurie pentru dragele crizanteme albe, le atinge obrazul, cu părul, cu mâinile, cu buzele… poate că şi el le-a sărutat când i le-a adus. Dar cine-i el?

Şi-aruncă ochii în oglinda veneţiană din spatele noptierei,

observă pe faţa îmbujorată un rictus de regret.

„Dacă nu-i el?… Atunci nu mă interesează. Adică altul nu mă interesează”. se corectă scoţându-şi hainele şi punându-şi pe ea un halat de casă. Când se-ndrepta spre uşă, îi veni în gând o idee şugubeaţă, cu nimic mai prejos decât mutările şarmantei bătrâne. Îşi prinse ostentativ la buzunarul halatului o crizantemă, crezând că-n felul ăsta a dat mat.

… Da’ de unde, a fost numai o părere. Când a intrat în sufragerie, pe faţa tantei Kiva n-a zărit nici cea mai mică tresărire, dimpotrivă, flecara bătrână şi-a intrat în program, deşertându-i tolba cu informaţii, fie oficiale, fie din zvonistică, o adevărată tolbă fără fund.

Amalia a mâncat, şi-a băut cafeaua şi s-a retras. Tante Kiva, la plecarea fetei, îi ceru, „tot ostentativ”, îşi zise fata mai târziu, pachetul de ţigări de pe frigider. Veşnicul pachet de ţigări mentolate lângă care se afla un pachet început de Marlboro, era rândul bătrânei. Dar fata ieşi repede din şah, întrebând nonşalant:

— Care din ele?

Timpul – nimic nu ştie să facă mai bine decât să zboare. Şi-n zborul lui lasă-n urmă tinereţe, dar şi ia cu el tinereţe, e ca o precupeaţă consecventă care face comerţ după o singură regulă: plin pe plin, dă şi ia. După aceleaşi legi universale zboară şi-n acest an, ca-n milioanele de ani precedente. Oamenii, cu un program zilnic încărcat, nu prea au răgaz să observe ce repede zboară Moş Timp în ciuda grelelor sale bătrâneţi.

Şi cum moşul, ca toţi moşii, vine cu surprize, pe aripile sale ca nişte evantaie imense aduse un splendid sfârşit de noiembrie în orăşelul dintre munţi. Un sfârşit de toamnă însorit, decorat cu un covor de frunze dedesubt, deasupra ploi de frunze. Muncile s-au terminat, părinţii şi-au lăsat copiii să-şi pregătească temeinic lecţiile, nemaisolicitându-i prin gospodării, astfel că Amalia aştepta inspecţia fără emoţii. Şi ziua desemnată sosi. Inspectorul de la judeţ este un bătrân în pragul pensiei, care n-a uitat să-şi păstreze sufletul tânăr. I s-au alăturat alţi trei profesori de la alte şcoli, directorul Valer Paraschiv, directorul adjunct, profesorul de chimie Costică Zoran şi, bineînţeles, instructorul UTC, o figură nesemnificativă care inspiră şi expiră umbra monumentală a secretarului de partid Dan Ionescu.

S-a-ntâmplat ca Amalia să fie inspectată în premieră la clasa unde preda.

— „România Mare (1918-1938)”. Fata trase aer în piept, pentru a-şi deşerta cât mai degajat expunerea.

„Caracteristicile democraţiei populare consolidate între noile graniţe”. Graniţe la stabilirea cărora a influenţat un vânt benefic dinspre revoluţia rusă, vânt ce-a înaintat galopant în toate provinciile neruseşti ale fostului imperiu şi care a ajuns şi-n Basarabia, unde la 3 aprilie 1917 se înfiinţează un „Partid Naţional Moldovenesc”, urmat de proclamarea autonomiei Basarabiei şi de alegerea ca organ suprem conducător, în octombrie 1917, a unui Sfat al Ţării. La începutul lui decembrie, Sfatul proclamă Republica Democrată Moldovenească, menţinută încă în cadrul federaţiei ruse, dar în ianuarie republica îşi declară independenţa; iar în martie, Sfatul Ţării votează unirea Basarabiei cu România.

Primul pas a fost făcut, al doilea urmează la 28 noiembrie 1918, când Bucovina votează cu regatul; iar al treilea, la 1 decembrie când Transilvania optează de asemenea pentru unirea cu ţara mamă şi-l aleg ca preşedinte al unui Consiliu Dirigent pe Iuliu Maniu, menit să conducă provincia până la integrarea ei în leagănul strămoşilor. Astfel, anul 1918, mai zise fata, este anul în care românii, cu sufletul şi cu mintea trează, ridică trei cărămizi din zidul strămoşesc, zid dărâmat de duşmani şi transformat într-un morman de ruine fumegânde.

Pauză de respiraţie. Elevii deveniseră mici statui, asistenţa însă era trează, vigilentă. Singurul care părea să-şi ţină bine simţămintele era Valer. Cel mai mult se foia secretarul de partid, aştepta impactul, probabil îl vizualizase în imaginaţia lui bolnavă. Se pare însă că plăcut impresionat fusese bătrânul inspector, care-şi nota zâmbind, cu ochii mijind a satisfacţie, a încântare, câte-o idee, câte-un gând în carneţelul său.

… Şi impactul se produse. Un elev se ridică timid din bancă, dar zâmbetul cald al profesoarei îl impulsionează:

— Tovarăşa profesoară, permiteţi-mi, vă rog, o întrebare.

— Poftim, răspunse vocea melodioasă.

— De ce vorbiţi de întoarcerea Transilvaniei în leagănul

strămoşesc? Provincia n-a fost mai întâi a ungurilor?

— Nu, răspunse Amalia. Ia loc! D-le inspector, îmi permiteţi o mică paranteză?

— Chiar te rog, domnişoară, o pofti cu un gest de largheţe.

Asistenţa aştepta în tensiune. Valer zâmbea unor gânduri lăuntrice. Dan Ionescu trepida pe scaun precum o minge de ping-pong.

— Când vorbesc de leagănul strămoşesc, începu Amalia, gândesc la graniţele geto-dace. Ungurii au venit în Panonia spre sfârşitul secolului al IX-lea, împinşi din spate de pecenegi. Se ştie că o parte a maghiarimii, învăţaţi sau neînvăţaţi, susţine pe unde poate, cum poate, că Ardealul ar fi fost din vechime al lor. Cea mai nouă minciună sfruntată este lucrareaArdealul, pământ unguresc, apărută pe undeva prin occident, lucrare despre care s-a vorbit întins, mai puţin la noi în ţară şi care este combătută cu adevăruri de netăgăduit, consemnate de ilustrul nostru istoric Vlad Georgescu prin lucrareaIstoria românilor de la origini până în zilele noastre, apărută în limba română în SUA.

O pauză scurtă, o pauză în care Amalia observă fugar un vădit interes pe feţele ce-o urmăresc; indignatul secretar de partid se pare că şi-a schimbat stilul de a trepida.

— Ungurii ajung în nordul Transilvaniei la sfârşitul secolului al XII-lea, cum notează*Gesta Hungarorum*, redactată de notarul anonim al regelui maghiar Bela, lovindu-se de trei voievodate: Crişana lui Menumorut, Transilvania lui Gelu şi Banatul lui Glad.

Cele dintâi atacuri maghiare s-au îndreptat, conduse de Arpad însuşi, spre Crişana şi Banat. Învingători, maghiarii se-ndreaptă spre Transilvania, pe care-o cuceresc. Neavând potenţialul uman şi nici capacitatea necesară organizării unor prăzi atât de întinse, pierd repede Banatul şi Transilvania, păstrând numai Crişana. Învinşi, aborigenii, acceptă un târg, fiul lui Arpad se căsătoreşte cu fiica lui Menumorut, urmând ca, după moartea voievodului, principatul să revină ungurilor. Aşa a ajuns Crişana pământ unguresc, pe cale matrimonială.

… Şi iarăşi pauză de respiro… Asistenţa, şi cea mare, şi cea mică, îndreaptă spre fată zâmbete. Nebuloasa a fost elucidată. A urmat o

trecere-n revistă a reformelor din anii 1917-1923, care-au transformat România într-o ţară cu mici proprietari; a vorbit puţin despre toate partidele şi ce aduceau nou aceste partide în viaţa socială; puţină politică externă; metodica de soluţionare a problemelor economice; puţină cultură; iar în final – o aluzie la cum a sucombat puterea politică de dreapta în favoarea puterii de stânga, stăpâna Europei de răsărit de mai târziu şi de astăzi… „Dar ce e val, ca valul trece”…

Nimeni n-a observat când au trecut cele două ore.

La sfârşitul lecţiei, inspectorul se-ndreaptă, obosit, dar zâmbind de încântare, cu mâna întinsă spre tânăra protagonistă.

Cu voce caldă, în faţa clasei:

— Felicitări, domnişoară. Mărturisesc c-am audiat cea mai frumoasă lecţie de istorie din cariera mea de inspector!

Toată lumea a avut emoţii, pentru Amalia abia acum încep. Surprinde din zbor zâmbetul încurajator al omului drag, al celui pe care îl simte alături în orice clipă. Când trece pe lângă ea, îi şopteşte abia perceptibil:

— Ai fost nemaipomenită!

Cei patru ies repede. Amalia se simte ameţită, dar ca prin farmec este înconjurată de toţi elevii care, D-zeu ştie pe unde le-or fi ţinând, au în mâini crizanteme albe! Şi cântă.

„Doamne, ce cântă?” „Mulţi ani trăiască!”… da, printre lacrimi de bucurie, de fericire, îşi aduce aminte că azi e ziua ei de naştere. Pe acest tablou, uşa se deschide la perete şi intră fiorosul Dan Ionescu.

Dar acest întreg de dragoste îl obligă pe intrus să treacă-n defensivă.

La câteva zile urmă şedinţa de partid. Amalia se aştepta la o ciocnire, era conştientă de faptul că Dan Ionescu va trece la atac; că-i va aduce un afront în faţa întregului colectiv. „Cine ştie, bestia poate aduce şi pe cineva de la judeţ!” îşi mai spuse fata gândindu-se la bătrânul inspector. Întâlnise numai oameni de treabă la judeţ şi zâmbi cu gândul la înţeleptul proverb românesc „Nu există pădure fără uscături”, şi-n felul ăsta îl scuză pe secretarul de partid.

A hotărât să se poarte calm. Să rămână aşa cum îi era felul.

La timpul potrivit a intrat aşa cum şi-a propus, liniştită, în sala

de şedinţe, aşezându-se lângă Camelia Pop şi Marinela Mardare. Ordinea de zi a fost parcursă cu repeziciune. Când toată lumea aştepta sfârşitul, secretarul de partid Dan Ionescu informează:

— Tovarăşi, după cum ştiţi, în timpul inspecţiei la ora de istorie a tovarăşei Orlean Amalia, a fost pus în discuţie un subiect care, zic eu, e mai puţin abordabil datorită naturii lui delicate.

Suspans. Toată lumea prinde un gol de aer. „Muierea-n pantaloni", cum i-a zis Dinu Pavelescu secretarului de partid, continuă:

— Tovarăşa Orlean, probabil involuntar („Aha!" îşi zise Dinu Pavelescu, „un fel de – a fi sau a nu fi – "), a atins o chestiune, o problemă…

— Treci la subiect, tov. secretar! zise directorul adjunct, profesorul de chimie Costică Zoran.

— Da, tovarăşi. Tov. Orlean şi-a manifestat sentimente şovine, antimaghiare, acuzând de incompetenţă istorică şi neştiinţă cea mai mare minoritate din ţara noastră pentru…

N-apucă să-şi termine ideea, fiindcă directorul adjunct Costică Zoran se ridică elastic, oprind torentul logomanului-sociolog:

— Ajunge, tov. secretar. Sentimentele tov. Orlean sunt profund patriotice. Dacă chiar este bănuită de ceva, atunci numai de prea mult naţionalism o putem acuza.

Simpatia colegilor a fost suportul solid. Amalia nu era singură, nu gândea şi nu simţea singură cum conceptul leninist a fost modelat după interesele unora, astfel că s-a obţinut ceea ce nu poate fi numit oficial deocamdată. Nu „dictatură ceauşistă", cum zic cei de-afară, ci „dictatură căţălistă", un reprezentant elocvent fiind tăunele ăsta de Ionescu.

Când rumoarea produsă de atitudinea explozivă a directorului adjunct încetă cât de cât, omul continuă:

— Aşa că, tov. secretar, nu-şi are rostul o furtună într-un pahar cu apă.

— Dar, dar, tov… zise secretarul de partid, prezentând un adevărat rogvaiv pe faţa ca un ecran telecolor, tov. a făcut referiri la materiale discutate pe programele radio interzise la noi în ţară.

— Tocmai, interveni refractarul Costică Zoran, tovarăşa a

subliniat sugestiv că nu e cazul să dăm crezare zvonisticii de doi bani jumate.

— Da, tov. Zoran, dar se poate interpreta…

Întrerupându-l, Dinu Pavelescu, profesorul de sport, se ridică furtunos:

— Ce să interpretezi, d-le? Nu ţi-e clar? Ardealul e pământ românesc, geto-dac, au demonstrat-o izvoarele istorice. Renunţă odată la suspiciunile abjecte în care învălui pe orice nou venit în colectivul nostru.

Şi acestea fiind zise, toţi se ridicară în picioare, ieşind pe rând, într-o linişte apăsătoare, trecând pe lângă bicisnicul tovarăş.

Oraşul evident c-a aflat în detaliu despre lecţia de istorie, dar şi despre scena din şedinţa de partid. Iubitorii de senzaţional au zugrăvit care mai de care mai picant tabloul cu pricina. Simpatia pentru tânăra profesoară era în expansiune.

Populaţia oraşului fiind constituită din români, bulgari, sârbi, nemţi şi nu în ultimul rând maghiari, nici unde nu s-a înregistrat o scenă în care un minoritar să manifeste aversiune faţă de profesoară. Minoritarii, inclusiv ungurii, au arătat aceeaşi simpatie pentru Amalia Orlean.

Cât despre tante Kiva, ce să mai vorbim. Bătrâna trăia într-o mare vervă, primea informaţii, da informaţii; primea felicitări şi da bineţe celor care ţineau neapărat să-şi lase numele pe lista fanilor Amaliei.

— Uite aşa ajungi vedetă, spuse bătrâna într-o zi.

— Asta nu mă iartă de roată, dacă se-ngroaşă gluma, răspunse fata.

— Sper că nu dai înapoi, zise bătrâna cu dojană.

— Adică?! întrebă Amalia, surprinsă de-a binelea de întorsătura lucrurilor. Varianta îi trecu prin cap, dar repede a uitat-o.

— Destui bănuiesc că eşti anume trimisă aici, cu responsabilităţi politice pentru a-i pune în chingi pe cei de teapa lui Dan Ionescu, care-au făcut din ideologia PCR, o adevărată parodie, informă bătrâna cu un aer degajat.

Amalia izbucni în râs:

— Eu?! Eu să fac politică?! Tante Kiva, politica e pentru pantaloni, nu pentru fustiţele mele…

— Fată dragă, în orice eveniment social-politic a fost amestecată câte o pereche de picioare feminine, şi ale tale zău că n-arată tocmai rău.

— Doamne, Dumnezeule… dar eu nu mă pricep să fac propagandă, ceea ce e foarte important în munca politică.

— Dar cum se cheamă ce faci tu? Bătrâna o tutuia, aşa cum şi-ar fi tutuit propriul copil.

— Nici pe departe politică, zise Amalia aproape liniştită. Mă depăşeşte; problema mă interesează numai cât îşi păstrează dimensiunea istorică, şi punct.

— Mde! mai zise bătrâna. Chiar şi aşa, dimensiunea asta a ta e o cauză, scumpa mea, o cauză care-ncet, încet, începe să se contureze.

Cam atât a spus bătrâna cu privire la preocupările profesionale şi pasionale ale Amaliei.

Cu două zile înainte de Sf. Nicolae, după alte două zile de pregătiri, bătrâna plecă, cu o cursă care trecea prin oraşul dintre munţi, la un neam mai de departe, în oraşul Târgu-Jiu. Spune ea: „Mi s-a făcut dor de ce se cheamă Brâncuşi. Aşa că dă-mi, te rog, un bilet de voie, să schimb aerul de-aici cu cel de pe versantul celălalt. Acolo e mult calcar, ce face bine tuturor insuficienţelor mele."

În ziua plecării, Amalia a condus-o pe eleganta bătrână, ce parcă atunci cobora din Neckerman, la autogară.

— Să nu mă aştepţi decât cu două zile înainte de Crăciun, îi spuse fetei.

— Stai fără grijă, tante Kiva, mă descurc.

Când urcă în autobuz, de pe scări se mai întoarce o dată bătrâneşte pentru o ultimă informaţie:

— Fii atentă! Pentru eventuale ajutoare am lăsat o cheie la cineva. Să nu te sperii. Eşti pe mâini bune.

Întârzierea pe scară îi agasă pe nişte tineri care-aşteptau împovăraţi cu o sumedenie de bagaje.

— N-aţi avut timp să vorbiţi acasă? zise unul foarte intrigat.

— Nu te grăbi tinere, c-ai să mă ajungi prea repede din urmă! îi

răspunse spirituala tante Kiva.

Amalia zâmbi celei care-i era ca o mamă. Celei care-i purta de grijă, celei din partea căreia primea afecţiune, căldură, prietenie, dragoste… chiar aşa, dragoste… dragoste… Cu acest gând porneşte spre casă, pe drumul casei… „pe drumul dragostei”. Şi gândul zboară, tot zboară pe drumul dragostei, până unde acesta se bifurcă. Într-o direcţie rămâne tante Kiva, ea va păşi în cealaltă direcţie, spre o altă faţă a dragostei… Zări, la orizontul gândului său, o oază, o oază în deşert…

Acceleră pasul. Cine ştie? Cineva s-a gândit poate să sădească în oază crizanteme albe. Un lucru este sigur, acolo va face popas.

În ziua de Sf. Nicolae află că Marinela Mardare, profesoara de limba şi literatura română, este de fapt şi Nicoleta.

— La Sf. Maria eşti Marinela, iar la Sf. Nicolae eşti Nicoleta, glumi Dinu Pavelescu, profesorul de sport.

— Zi-mi cum vrei, numai să nu lipseşti de la chef, zise Marinela Mardare. Aşa că, dragii mei, vă invit în seara asta la mine la un pahar.

— Oricum nu scăpai neciocnită, zise cu subînţeles curtezanul ei, Walter Müller, profesorul de germană.

Spre hazul tuturor, interveni Costică Zoran, directorul adjunct:

— Măi Walter, nu fi şi tu aşa direct! Las-o dracului măi, voalează şi tu. Intimităţile nu se expun în piaţa publică.

— Ce mi-e-n guşă, şi-n căpuşă, replică Walter.

— Prelucrează dacă ai pe cine, spuse, vădit afectat de francheţea tovarăşului mai tânăr, directorul adjunct…

Amalia a zburat într-o oră liberă prin magazine să caute un cadou potrivit pentru Nicoleta. Ştia undeva mai la marginea oraşelului un „magazin de vechituri”, aşa îi ziceau localnicii. De fapt era un anticariat care ţinea tablouri, obiecte de design şi rarităţi. Vânzătorul a recunoscut-o de cum a intrat. De altfel toţi localnicii o ştiau şi o recunoşteau. Când au rămas singuri în micuţul şi preaîncărcatul magazin, bătrânul cu chipul blând îi spuse conspirativ:

— Pentru d-ta am un volum interzis, ştiu că-ţi va face plăcere.

Şi-i oferi un volum din interzisul, dar mult căutatul O. Paler.

— Ah! Grozav! Asta am să opresc pentru mine. Acum vreau

s-aleg ceva pentru a face cadou unei colege.

Bătrânul o invită prietenos să aleagă ce doreşte.

S-a oprit la o imitaţie superbă după şi mai superbele amfore greceşti. De mărime considerabilă, amfora a picat mai târziu nemaipomenit de bine pe un persan bogat în faţa unei imense oglinzi cu ramă la fel de impresionant lucrată în camera sărbătoritei Nicoleta.

După ore s-a grăbit s-ajungă acasă, pentru ca nu cumva să intre în criză de timp şi să plece la chef nepregătită. Zbura, zbura pe stradă, zbura prin casă. De dimineaţă s-a trezit într-o totală dispoziţie; avea senzaţia de plinătate, senzaţia unei zile încă încărcate de surprize. „Probabil la chef aflu ceva ce-mi va face mare plăcere". Alerga de colo, colo, fără să uite ceva din programul acelei după amieze. A hotărât să nu aprindă focul. Dacă tot nu rămâne acasă, va încălzi electric când vine la noapte. L-a hrănit pe Neru, care nu i-a dat nicio atenţie când a văzut că prietena lui se pregăteşte să-l părăsească. Mai mult, în demnitatea lui n-a protestat nici măcar printr-un scâncet.

Înainte de fiecare chef, lupta cea mare se dă în faţa dulapului cu haine. Cu ce se-mbracă? Se va încălţa cu pantofi, doar merge la chef, nu la piaţă, ş-apoi afară în ciuda lunii decembrie azi a fost o zi însorită şi se anunţă o noapte înstelată. Ciorap negru, pantof negru, pardesiu din stofă neagră şi rochie din catifea turcoaz. Accesorii – îşi va pune mănuşi subţiri negre, brăţară şi colier din sticlă de Murano. Părul şi-l va lăsa liber. Odată luate hotărârile, începe să se îmbrace. La ora 20 suna la uşa Nicoletei Marinela Mardare.

Cheful era în toi. Amfitrionul, cum îi plăcea să-şi spună, Walter Müller, prietenul gazdei, nu mai contenea cu ale lui comicării. Amalia constată că sunt în aceeaşi conjunctură nopţii de după bal, în plus fiind soţia profesorului de fizică, Toni Ban şi directorul adjunct Costică Zoran, de asemenea cu soţia.

„Gruparea anti-Ionescu, gândi fata, începe să se concretizeze conform premoniţiilor tantei Kiva".

A fost frumos, deconectant. S-au discutat diverse, până la lucruri serioase. S-a dansat, s-a cântat, s-a ciocnit şi, conform obiceiului Banatului sârbesc, s-au spart pahare. S-au spart multe pahare.

— Cioburile aduc noroc, a zis mereu veselul Walter. Mai unul

pentru necazurile de ieri şi de azi şi să le trecem „pe treapta trecutului, tovarăşi”. (imitându-l pe Ionescu). De asemenea propun să spargem alte două pentru norocul ce-o să vină, tovarăşi, şi mai sparge două pahare ca să-şi conchidă demonstrativ discursul. Pe la ora 23, Amalia anunţă gazda în secret c-ar vrea să se retragă. Secretul a durat un minut, fiind implicat al treilea, adică Dinu Pavelescu, ce s-a oferit din timpul zilei c-o va conduce noaptea acasă.

O dată intrată pe poartă remarcă toată curtea inundată în lumină, dar nu şi-a stors mintea să fixeze cu precizie dacă este rezultatul acţiunii ei sau a persoanei de-ncredere care avea o cheie de la tante Kiva pentru eventualul ajutor în gospodărie. Dinu n-a vrut să intre, s-a scuzat şi s-a-ntors grăbit la chef. Urcă scările-n grabă. Ajunsă în hol, este primită cu bucurie de gingaşul Neru, care parcă uitase să-i mai poarte pică pentru singurătatea la care l-a condamnat aproape o zi întreagă. Din bucătărie, unde era lumina aprinsă, vine miros de tutun bun.

„Marlboro”, îşi zise fata, cuprinsă de emoţii. Îşi scoase mănuşile, haina şi intră să le lase în camera ei. Încăperea era luminată discret, intim, de focul lemnului de brad din cămin, care împrăştia parfumul ameţitor. Pe un scaun, când îşi aşeză hainele, descoperi pălăria cu boruri largi. Instinctiv îşi întoarse capul spre noptieră unde o aşteptau vesele crizantemele albe. Dincolo de ele, în oglinda veneţiană, vede prin lumini şi umbre chipul drag. Înalt, maiestuos, încadrat în spaţiul uşii. Se-ntoarce încet, deloc speriată. Cum să se fi speriat când îl aştepta din clipă-n clipă?! Emoţiile i-au cuprins tot corpul. Pelasgul face un pas şi-nchide uşa în spatele lui, mai face doi şi cele două zâmbete sunt unul. Era nevoie de cuvinte? Acum, când sufletele s-au contopit? Acum, când gândurile zboară pe aceeaşi undă? Simţămintele s-au împletit într-o fuziune perfectă. Convergenţa dorinţei s-a manifestat ca un cântec. Amalia a simţit braţele vânjoase care-au purtat-o prin sala de dans, acum o cuprindeau cald, blând. I-a ascultat ritmul inimii, care bătea mai nebunește decât a ei, când a strâns-o lângă el. Buzele îi ating părul, părul ei moale şi negru ca abanosul. Aceleaşi buze calde, moi, dulci îi ating obrazul, urechile, gâtul, buzele… buzele lui se contopesc cu ale ei… da… sunt dulci. „Opreşte-te, clipă!”

Şi mâinile, marile şi protectoarele mâini au tras fermoarul de pe

spatele rochiei. Acum e coborâtă până sub bust, braţele ei sunt goale… iar mâinile lui sunt pline de micuţii ei sâni. Concomitent, pelasgul dezbracă cele două trupuri pe un fond asigurat de continue sărutări… Prin fuiorul de lumini şi umbre al misteriosului foc, Amalia este purtată de braţele puternice pe patul cu aşternut moale pe care nu-l zărise gata pregătit când a intrat în cameră. Gata pregătit pentru dragoste… Iată oaza. Iată oaza cu crizanteme albe… Niciun cuvânt. Câte-un suspin din când în când, a fost tot ce s-ar putea numi o tentativă de dialog. Îşi aminteşte cum a acoperit-o toată cu puternicu-i trup, cum un braţ a fost strecurat sub ea, celălalt îi modela sânii, sânii mici şi tari, cum modelezi plastelina proaspătă, nefolosită. Sărutările îi dădeau câte-o pauză de respiro continuându-se pe sânul liber care urma şi el să fie supus modelării de meşterele buze. Amalia gemea, răspundea gemetelor de plăcere ale bărbatului pe care şi l-a dorit de-atâta timp. Se agaţă de trupul lui ca o ventuză. Instinctiv desface picioarele. În faţa ascunsei feminităţi se opreşte o magnifică, o splendidă bărbăţie, care fără grabă îşi începe explorarea. Fiecare milimetru parcurs e o incomensurabilă plăcere. Nu pare a fi curioasă, aplică mai degrabă tactica melcului: doi paşi înainte, unul înapoi, sporind plăcerea, sporind dorinţa.

Tot cu dorinţă răspunde şi feminina, întocmai înrăitelor precupeţe care-ţi întind marfa la piaţă şi-o mai trag o dată, de două ori, tergiversând la preţ. Da, ăsta era ritmul, se pare că se potrivesc la pas, chiar dacă oboseşte din când în când, braţul, puternicul braţ de sub ea, o ajută să nu-şi abandoneze odiseea pe drumul dragostei…

Au urmat două săptămâni de vis. În fiecare seară Valer venea şi-şi petrecea timpul cu Amalia. În fiecare dimineaţă îşi începeau ziua servindu-şi unul altuia cafeaua. Două săptămâni de dragoste, de mare dragoste. E un făcut ca dragostea, din dragoste pură, să excludă cacialmaua aia de sentimente împletite cu raţiune, sau interesul, şi care să se vadă pe faţa îndrăgostiţilor de la o poştă. Mai ales atunci când trăieşti starea de fapt şi mai puţin de drept. Se citeşte pe faţă lumina de îndrăgostit, dar tot atât de bine apare din când în când şi semnul fricii, al abţinerii, al reţinerii, al durerii. Ce poate fi mai dureros în dragoste decât să iubeşti cu toată puterea şi din anumite motive să primeşti doar pe jumătate?! Cam aşa se traducea expresia aproape

permanentă de pe „figura bizantină”, cum i-a zis Valer Amaliei. Tante Kiva de cum a zărit-o şi-a spus: „Inevitabilul s-a produs”. Au urmat pregătirile pentru buchetul de sărbători care veneau.

În seara zilei de Crăciun, în casă, tumultului de lumini li se alăturară strălucirile tradiţionalului pom. Tante Kiva a reînviat în acest an ritualul stins odată cu cei dragi sufletului ei; bătrâna a hotărât ca toată dragostea ei să şi-o reverse fără rezerve, exact aşa cum simte, asupra acestei fiinţe care i-a readus dorinţa de viaţă. Aşa că seara la orele 20 era cald ca-n miezul verii, tante Kiva făcuse focul în toate camerele. În aer plutea mireasma lemnului de brad ars, amestecată cu aroma cafelei. Amalia constată fără surprindere că pe masa de lângă pomul ce-l instalase în castelanul hol, bătrâna aşază trei tacâmuri, trei pahare… Abia atunci reţinerea, abţinerea sucombă în favoarea unui zâmbet, zâmbet de siguranţă. Se retrage cu paşi de felină în camera ei, unde cu o repeziciune fantastică îşi pune pe frumosu-i trup o rochie de catifea roşie, descheiată până sub bust, de unde porneşte un creţ mai bogat decât crinolinele. Creţul acoperea inclusiv genunchii, iar bustul era împodobit cu nasturi îmbrăcaţi, cu un guler răsfrânt şi o mânecă elegantă până la cot.

Fără bijuterii, îşi pune în corsaj un cordon lat din catifea neagră. Ciorap negru, pantof din catifea roşie, cam asta era toaleta tinerei îndrăgostite.

Tante Kiva n-o băgă în seamă. Aşezase între timp tortul, iar la bucătărie erau puse toate în cea mai mare rânduială, astfel încât să nu lipsească nimic la timpul potrivit. Dispare cinci minute, după care iese din camera ei cu veşnica-i rochie neagră, dar mereu alta şi păşeşte croită spre casetofon, de unde se revarsă ca un torent fantastica arie „Una furtiva lagrima” din „L’elisir d’amore” cu Placido Domingo. Să fi regizat bătrâna totul? Rămâne mister. Adevărul este că pe acest fundal muzical intră ca un actor Valer, cu două buchete de flori. Un buchet de garoafe pentru tante Kiva, iar unul de crizanteme pentru Amalia.

— Mda, rosti bătrâna. Sunt sigură, Valer, că d-ta niciodată n-o să confunzi crizantemele cu alte flori.

— Toate îşi au rostul lor, tante Kiva, răspunse deloc timid, ca unul de-al casei, ca unul aşteptat şi, de ce nu, dorit, maiestuosul pelasg cu ochii verzi.

Şi pentru că el nu s-a jenat s-o sărute cu toată dragostea, Amalia a roşit toată. Bătrâna remarcă starea fetei şi zise aluziv:

— Ce obrăjiori asorté cu rochiţa ai în seara asta, Ami! Ţi le-ai ales anume, nu-i aşa? Doamne, că nu mai poţi ţine un secret în casa asta! mai zise făcând cu ochiul lui Valer şi plecă surâzând să găsească un loc propice veselelor şi nobilelor garoafe.

Seara a curs lin ca Râul Alb când curge liniştit spre bătrâna Cernă întâlnind-o la gara cu căldăruşe în zilele de vară însorite şi încărcate de ozonul bogatelor păduri, bijuterii inimitabile ale legendarilor munţi. Muzică şi parfumuri ale bogatei mese de pe care n-a lipsit tortul şi vinul bun. Într-un târziu, tante Kiva a pozat perfect o oboseală în culorile specifice bătrâneţii, retrăgându-se la timpul potrivit pentru a-i lăsa pe cei doi tineri în cel mai reprezentativ tablou de dragoste. Valer o purta pe braţe într-un blues care impunea perechii formarea unui întreg perfect, un blues longeviv, un blues în care au avut timp cei doi să se convingă că de fapt locul lor e în pat…

Cu două zile înainte de Revelion, în casa cu crizanteme soseşte sora Amaliei, o brunetă puţin mai înaltă, dar la fel de frumoasă, împreună cu soţul ei, la fel de brunet şi la fel de frumos. Tatiana, sora Amaliei, este mai mică, dar în mod tacit pe ea familia a desemnat-o stâlpul de nădejde al zilelor de mâine. Pe Amalia lăsând-o să plutească pe mai departe pe aripile visului, vis din care se pare că nu se va trezi niciodată. Vigilenţa Tatianei a trezit ce era normal, vigilenţa familiei, aşa că i-au insuflat dragostea pentru ce se cheamă pământ natal, gospodărie, avere, de ce nu? Când a ieşit în evidenţă interesul fetei pentru latura materială a tuturor lucrurilor, obiectivul la orice pas, dar mai ales lupta ei pentru dreptate, familia n-a precupeţit niciun efort spre a îndrepta-o şi sprijini-o să îmbrăţişeze cariera de avocat. Şi cum vechii egipteni în panteonul lor au avut-o pe zeiţa Tanit, adorata de mai târziu a cartaginezilor, zeiţă a dreptăţii şi a răzbunării care-i pedepsea pe toţi muritorii ce se credeau mai puternici decât zeii, fiindcă aveau bani, Amalia, visătoarea Amalia, a botezat-o pe sora mai mică Tanit.

Tanit venea acasă după fiecare zi de joacă (o zi de dimineaţă până-n seară, – că pentru ea nu exista masa de prânz), ba cu genunchii rupţi, ba coatele, ba rochiţa ferferiţă. Era o adevărată amazoană. După

ce a terminat liceul a intrat la facultatea de drept din Iaşi. În prima vacanţă, când se pregătea să vină acasă, pe peronul gării din Iaşi se-ntâlneşte cu Viorel Buzdun, urmaşul uneia dintre cele mai vechi familii de la ea din oraş. Îl ştia din vedere.

Viorel Buzdun este omul cu o viziune largă, cu optică sănătoasă în ce priveşte bunul mers al vieţii într-o ţară care se respectă. A terminat o facultate tehnică la Iaşi, unde a şi rămas după ce şi-a luat diploma de inginer. E iscusit, e respectat.

Familia l-ar fi vrut acasă, în orăşelul de pe marginea Dunării, sau pe undeva mai aproape, chiar i-au găsit un post bun în oraşul în care a-nvăţat la liceul „Ioniţă Asan", unul din cele mai bune licee din ţinut, dar…

Întâmplarea face că aproape convinsul celibatar se-ndrăgosteşte nebuneşte de zurlia Tanit. Familiile au fost de-a dreptul bulversate, motivul nefiind altul decât vârsta – băiatul fiind mai mare cu zece ani decât fata. Dar Vio, cum îi ziceau ai lui, e un prototip al consecvenţei, cei care-i deveniseră adversari au lăsat repede garda jos. Cam aşa s-a-ntâmplat şi-n casa zănatecei Tanit. Fata, care era băiatul tăticului, a fugit în braţele acestuia şi a-nceput să plângă cu lacrimi de crocodil că ea nu iubeşte pe altcineva decât pe Vio Buzdun şi le jură că după facultate vor reveni în oraşul cu faleză şi mulţi tei.

În toamna aceluiaşi an, în oraşul cu tei şi trandafiri, a fost o nuntă ca-n poveşti. S-a plâns mult, s-a plâns de bucurie; au plâns inclusiv sălciile de pe malul Dunării bătrâne, care valsau după valurile acesteia în ritmul impus de armonicile locale.

Jurământul a rămas jurământ. După ce fata a terminat facultatea, s-a-ntors cu soţul ei la aceeaşi unitate, ea jurist şi el inginer. S-au întors în sânul familiilor lor, familii vechi cu rădăcini jumătate în pământul românesc, jumătate în pământul bulgăresc.

Familii ca mai toate familiile locului, cu unchi, mătuşi şi veri care-şi strigă urările şi gândurile bune peste valurile bătrânului Danubius, bineţe ce au aceeaşi intensitate la Corabia, Orlea, Dăbuleni ca la Culenţ, Baical, Oreahovo…

Locuri străbătute de gingaşul Crai de Rouă care trecea Dunărea în Dacia pe la Sucidava şi pornea spre întunecimile misterioase ale

bătrânilor Carpaţi. Legenda spune că gingaşul Crai de Rouă nu s-a grăbit într-o noapte spre Dunăre, prinzându-l zorii pe drum. Cum a apărut soarele, Craiul s-a topit. Aborigenii care au păstrat legenda de la înaintaşi spun că minunea s-ar fi întâmplat când împăratul roman Aurelian şi-ar fi retras legiunile. Tot ei zic că vestitul Crai de Rouă ar fi fost de fapt împăratul Aurelian.

Tânăra familie Buzdun era o adevărată comoară pentru Amalia şi cu nimic mai prejos pentru tante Kiva, care n-a mai avut casa plină de atâta amar de ani. Bătrâna, ca un căpitan, din prima seară a sosirii soţilor Buzdun, după ce a apărut şi Valer, a trasat sarcini, a dat poveţe şi-au început pregătirile pentru cumpăna dintre ani. Tanit, o gospodină de prima mână, a ajutat-o pe maestra-n prăjituri tante Kiva. Bucătarul Valer Paraschiv le-a pregătit cele mai de soi delicatese din bucătăria moldovenească propice noii sărbători. Vio şi-a rezervat plăcerea de a pregăti băuturile, diverse lichioruri, inventând reţete speciale de cocteiluri pentru a-şi încânta prietenii. A avut însă grijă să ascundă bine, până în momentul de el ales de-a scoate pe masă, zaibărul oltenesc, motivul celor mai multe incidente, care de care mai hazlii, ale mult regretatului şi nemuritorului Nea Mărin. Doamne, ce săracă e cumpăna dintre ani fără Amza Pelea, cel care a înnobilat prazul, zaibărul şi cuprinzătoarea paporniţă, ce-ascundea în ea spiritualele oltenisme fără de care cuplul Nea Mărin-Veta n-ar fi devenit celebru.

Dar toate trec… Şi iată ultima zi din an. Astăzi toată lumea mai mult s-a odihnit pentru o noapte albă. Toată ziua a nins. Orăşelul este acoperit de mantaua albă a iernii.

Cerul cerne-ntruna fulgi mari care se-aşază liniştiţi îmbrăcând tot, casă, stradă, om, pom. Trecând prin hol, Amaliei îi vine o idee zărind veselul pom îmbrăcat cu toate frumuseţile încântătoare pentru ochi. Hotărârea a fost luată. După ce masa a fost frumos şi sugestiv aranjată cu toate bunătăţile, după ce în aer s-a făcut simţit mirosul specific ospitalierei case: miros de lemn de brad şi aromă de cafea, Amalia se retrage să-şi pregătească toaleta. Vio o ajută pe tante Kiva să aranjeze sursa muzicală, „o chestie indispensabilă ideii de viaţă plenară”, cum crede tante Kiva şi vede ea că trebuie să trăiască un om cu adevărat: „ducându-şi crucea, trecând demn peste marile sau micile greutăţi sau răutăţi, dar şi savurând de-a binelea scurtele şi foarte

scurtele momente fericite”.

Tanit se strecoară în cameră la Ami. Sora mai mare îi zâmbeşte timid. Zeiţa răzbunării însă n-o iartă şi-o întreabă cu specifică nonşalanţă feminină:

— Îl iubeşti?

Amalia rămâne perplex. Zâmbetul cald, drăgăstos al surorii mai mici însă o mobilizează:

— Ştii?

— Ţ, ţ!! Sunt cam proastă, spuse pe acelaşi ton afurisita sudistă.

— Ce dracului, Tanit? Întotdeauna ţi-a plăcut să intri în sufletul meu cu bocanci de soldat, explodă Amalia supărată.

Tanit se ridică, iese şi revine, cu picioarele goale până lângă soră-sa, la pieptul căreia se cuibăreşte şi-o întreabă cât poate de dulce, dar şoptit:

— Îl iubeşti?

Surorile se-mbrăţişează şi izbucnesc în râs. Un râs nebun, copilăresc, ca acasă. Un râs de oameni zurlii, aşa cum îi e felul zeiţei poznaşe de pe malul stâng al Dunării şi care a adus cu ea voioşia din oraşul cu tei, în casa cu crizanteme din orăşelul dintre munţi, posesori de vechi şi noi legende.

Într-un târziu, Amalia îi spuse:

— Aici e pericolul, că-l iubesc!

— Nu e niciun pericol, răspunse categoric Tanit. Atâta timp cât te iubeşte şi el, nu trebuie să te temi de nimic şi de nimeni, doar de bunul Dumnezeu! Crezi că faci rău?

— Nu ştiu. E-nsurat!

— Familia lui, grija lui! Sufletele voastre, grija voastră.

— Nu ţi se pare că ce fac eu e imoral? întrebă Amalia crispându-se.

— Scumpo, zise Tanit, tu îţi cunoşti mai bine sufletul. Cât despre imoralitate, află că-n mine nu găseşti avocatul în slujba moralei, ci mai degrabă un adept al amoralei, atât cât dimensiunile conjuncturii nu depăşesc bunul simţ şi nu sădesc suferinţă în jurul lor. Amalia îi povesti cu lux de amănunte starea de lucruri, mai puţin cea de fapte,

stare pentru care niciun adjectiv din bogata şi expresiva limbă română n-ar fi reuşit s-o redea mai bine decât privirile celor doi când se-ntâlnesc pe aceeaşi lungime de undă. În final, Tanit nu se putu abţine şi observă, la fel de amorală ca întotdeauna:

— Sorela, aşa o alinta ea pe sora mai mare, ştii ceva? Un lucru e clar, omul ăsta te iubeşte cu toată fiinţa lui. Sunt de acord că în dragoste nu e nevoie de cuvinte, dar în societate nu-l lăsa să vorbească pentru amândoi, să lupte pentru a sugera că de fapt nu e nimic murdar în idila voastră.

— Ce să fac? întrebă Amalia aproape plângând.

— Ce să fac? o maimuţări Tanit. În niciun caz să te micşorezi, să te reduci la tăcere şi să te claustrezi în cochilia-ţi abstractă. N-arăţi nici măcar ca un arici în defensivă, mai degrabă ca unul demn de dispreţ.

— Oh! da… zise Amalia.

— Da, da, întări Tanit. Eu, care iubesc şi tânjesc după linia-ntâia din front, aşa ţi-aş mai trage un şut în popou…

— Ai rămas la fel de zurlie! concluzionă Ami.

— Zurlie, nezurlie, chestia e că am o soră tare fleaţă. Rupe odată bariera asta de reţineri şi abţineri, şi arată-i omului că gândiţi şi respiraţi în acelaşi ritm.

— Simte el, vezi de treabă.

— Atunci rămâi în camera ta şi lasă-ne singuri!

— De ce? întrebă Amalia.

— Ca să-l vedem în toată splendoarea pe toate feţele pe caraghios.

— Hai, Tanit!… N-apucă să-şi exprime gândul, fiindcă Tanit o cuprinse în braţe şi-i declamă:

— Te iubesc, fa fleaţo. Şi vreau să te conving să dai glas sufletului. Dacă el şi-a găsit în tine jumătatea cea mult aşteptată, te iubeşte şi dincolo de moarte.

— Te-ai gândit că poate nici nu vreau să mă cunoască pe deplin? întrebă Amalia.

— De ce?!

— Pentru că mă tem să nu rămân prea mult în umbra lui.

— După cum simt eu, spuse Tanit, cât de curând te va scoate la lumină!

— Adică? Vrei să spui că va face publică relaţia noastră?!

— Sorela, relaţia voastră este o dragoste dintre doi oameni cu o oarecare experienţă de viaţă, cu un trecut de o încărcătură nu tocmai veselă… este prima mare dragoste şi pentr unul şi pentru altul. Mai devreme sau mai târziu, dacă tu eşti ce i-a lipsit acestui om, va divorţa.

— Doamne, îţi dai seama ce scandal! Şi cum să ne arătăm noi lumii?

— Dar nevastă-sa, cum s-a arătat lumii? întrerupse dura Tanit. Care dintre voi două este de condamnat de lumea asta de care-ţi pasă ţie atâta? Ea care i-a-nnegrit viaţa cu mârşavul contract de căsătorie sau tu, care i-ai luminat sufletul, cel mai mare bun al omului, cu o dragoste sinceră, necondiţionată.

— De când ai devenit tu idealistă, Tanit? Tu care ocoleai subiectiviştii?

— De când l-am cunoscut pe Vio. El mă inspiră în toate faptele mele bune şi frumoase.

— Te cred, răspunse Ami, dacă mi-ai fi spus viceversa, m-aş fi îndoit.

Şi surorile izbucniră în alte hohote de râs.

— Aşa că, mai zise Tanit, las-o baltă, Sorela. Schimbă-ţi optica! Răspunde-i cu aceeaşi monedă şi lasă lumea. Nu trebuie după spectacol să rămâneţi neapărat aici, puteţi pleca oriunde în ţara asta. La Timişoara, Cluj, Iaşi, Constanţa, Caracal, peste tot se cheamă România, oriunde sunteţi acasă.

— Mă tem că ai dreptate, mai zise Ami încet, dar liniştită.

Valer a venit mai târziu, cu puţin înainte de miezul nopţii. Le-a dat voie ţiganilor Rada (pe mai toţi ţiganii din oraş îi cheamă Rada) să-şi prezinte în premieră, în faţa celor mai mulţi spectatori din casa cu crizanteme, buchetul de cântece şi obiceiuri specifice locului şi sărbătorii. Când a venit pelasgul bucătar, toţi erau pregătiţi şi-l aşteptau cu nerăbdare.

De la numitorul comun nu făcea excepţie de astă dată nici Amalia. S-a îmbrăcat tot în catifea, de data asta verde ca acele de brad

şi ca ochii pelasgului ei drag. Rochia era fără mâneci şi fără spate, susţinută de o singură breteluţă care-i înconjura gingaşu-i şi albul gât. Părul strâns în vârful capului, prins cu agrafe verzi. De sub rochiţa lungă până la glezne îi ieşea piciorul dintr-un pantof negru. Valer a rămas înmărmurit în faţa frumuseţii bizantine care venea cu braţele deschise spre el. „Acum, îşi zise el, abia acum s-a eliberat de complexe."

Noaptea a fost excepţională. La miezul nopţii, mai câta şi covorul din hol ar fi fost spălat în şampanie.

Surpriza începutului de an a fost tante Kiva, care-a dansat cu amândoi bărbaţii şi îşi expuse pe tava minunilor o calitate de care nu credea că va mai face uz vreodată. A cântat. După atâta amar de ani, tante Kiva a cântat aria ei preferată: „Aria ţigăncii" din „Carmen".

Soţii Buzdun au plecat după Sf. Ioan cu promisiunea că se vor întoarce-n primăvară pentru a cutreiera locurile astea pline de legende. Valer devenise indispensabil femeilor, rar lipsea la cină. Cât a ţinut iarna, cu mici excepţii, bărbatul venea seara şi pleca spre dimineaţă. El făcuse alegerea. Acum conştientiza c-a făcut o alegere bună. A depăşit clipa în care vârsta, ca impediment, îl ancora în momente de disjunctivitate.

După analize şi sinteze, Valer ajungea la aceeaşi concluzie; niciun moment de reflecţie n-avea o concluzie diferită celei momentului precedent. Da… aşa va face, divorţează. Ei şi? Va pierde postul de director în cel mai rău caz, dar va câştiga dreptul la dragoste neîngrădită. Oare ea va fi de acord cu planurile lui? Dar cealaltă va fi de acord cu divorţul? Astea erau grijile din dragoste care-l măcinau pe Valer. Hotărârea în suflet era luată, numai că Ami trebuie pregătită. „Un lucru e sigur, chiar dacă ea nu e de acord să rămână lângă mine, o voi păstra cât vrea, eu însă mai devreme sau mai târziu tot voi divorţa", cam aşa gândea Valer pe la sfârşitul iernii.

1 Martie la munte înseamnă mai mult iarnă decât primăvară. În cadrul ăsta cu fulgi de nea şi toporaşi este anunţată Amalia că va avea o echipă de profesori asistenţă la oră. Era un schimb de experienţă. Şi ea a fost la câteva licee şi a rămas plăcut impresionată de felul în care au decurs lucrurile. „Bine că sunt programată acum până încep muncile, nu-mi vin copiii obosiţi", gândi Amalia care-şi împovăra sufletul cu greutăţile elevilor ei. Suferea odată cu ei pentru fiecare

problemă şcolară sau extraşcolară. Într-o după amiază hotărî să-şi adune materialul necesar vizitei. Consultă programa şi-şi fixă temele ce vor fi abordate. Alegându-şi lucrările ajutătoare, îşi aruncă ochii pe un subtitlu: „Unuitatea naţională”. Şi-aduce aminte de o excursie-n Moldova, la Piatra Neamţ, în creierii Ceahlăului, acasă la Creangă şi Sadoveanu. Frumuseţile acelor locuri, frumuseţea acelor oameni, frumusețe lăuntrică exprimată prin ospitalitate şi prin binețele ce veneau în goană după autocare, când treceau prin localităţile ale căror temelii au fost bătute de geto-daci şi consolidate de Ştefan cel Mare… Dulcea şi minunata Moldovă, secată şi disecată de flămânzii vremilor… Periplul Amaliei nu se opreşte în Ceahlău, ci drumul lui Dragoş ea-l străbate înapoi spre Bucovina, Ardeal şi coboară în cetate la Alba Iulia. Amalia îşi aminteşte cu ce emoţii a urcat în cetate pe acelaşi drum pe care în 1600 a urcat Mihai Viteazu pentru a înfăptui marea unire a românilor. În cetatea cu castani şi-a încărcat sufletul cu istoria de ieri a fraţilor din Ardeal. Însângeratul nostru Ardeal. De-aici revine în munţii Arjana, la poalele cărora se află orăşelul în care-o aşteaptă munca ei de profesor. Poate-ar mai fi rătăcit, dar a auzit telefonul în hol şi s-a grăbit să răspundă.

— Alo, Ami, îi zise vocea de la capătul firului, care nu era alta decât tante Kiva. Fii atentă! Eu nu vin în seara asta, rămân la prietena mea fiindcă-i bolnavă, şi-i singură.

— Bine, tante Kiva, zise fata liniştită.

— Te descurci tu, ne vedem mâine, draga mea, te sărut.

— Noapte bună.

Clic şi-atât. Intră în bucătărie, unde focul mai ardea mocnit, îşi pune o cană de lapte pe care o bea în timp ce spală vasele şi face puţină ordine. Bătrâna a plecat grăbită după ce-a fost chemată telefonic, n-a avut timp să facă mare lucru. Aşa e ea, când ştie că poate fi utilă cuiva care este necăjit, lasă totul şi pleacă.

Amalia termină repede ordinea în bucătărie şi intră în baie. A hotărât să facă un duş, după care va intra în patul ei alb şi moale, din camera curată, caldă şi parfumată. Sub jetul de apă, corpul ei delicat se-nfioară. Închide ochii şi lasă perdeaua de apă să-i mângâie sânii, faţa, coapsele, e-nvăluită de acea forţă a senzaţiilor care-i cotrobăie trupul şi-aprinde dorinţi în inimă. „Ce bine-ar fi dac-ar veni Valer”, îşi

zise ea cu voce joasă. Şi nu se grăbeşte să iasă din dulcea vrajă creată de stropii mici şi calzi, asemănători cu mici săruturi care trezesc toate simţurile dintr-un trup dornic de dragoste.

Într-un târziu, iese leneşă, roşie ca un rac de sub duş, se-ntinde după un prosop şi-ncepe să-şi tamponeze proeminenţele. O amuză faptul că n-o face aşa la voia-ntâmplării, ci numai în faţa oglinzii. Începe cu tamponarea pometţilor, continuă pe umeri, coboară alene pe sânii mici şi obraznici care se-nfioară sub asperităţile prosopului… trece leneş peste abdomen precum „toamna pe deasupra viilor", poposind pe coapse. Îşi mângâie feminitatea şi instinctiv o mână urcă pe unul din sâni pe care-l antrenează într-un uşor exerciţiu excitant. Îşi simte feminitatea palpitând şi trupul inundat de dorinţi. Ca hipnotizată îşi aruncă un prosop peste goliciunea-i flămândă şi iese din baie îndreptându-se spre camera ei.

Şi surpriză… în patul pregătit de culcare, aştepta pelasgul ei drag care, cooptându-i gândurile, i-a recepţionat dorinţele şi s-a grăbit să i le împlinească. Dornicul trup al tinerei fete iese din imensul prosop, şi-ncet ca un cântec de dor se strecoară printre fascicolele de lumini trimise drăgăstos de focul din cămin. S-apropie, confundându-se la fiecare pas cu umbrele camerei, de patul dragostei. Valer se ridică în şezut, inspirat, o aşteptase gol, nimic mai potrivit. Amalia suspină spasmodic, continuându-şi extazul început sub duş, s-aşază parcă involuntar pe patul moale agăţându-se de gâtul bărbatului drag. Gura ei însetată este acoperită de gura lui, urmează un dulce joc al buzelor. Amalia îşi oferă limba ca material de studiu nu pentru mult timp, pentru că Valer i-o oferă şi el ca fata să-i simtă gustul. Mâna lui dreaptă îi cuprinse mijlocul, iar cea stângă era între coapse. Ea îi cuprinde umerii laţi şi-şi coboară încet, foarte încet mâinile pe pielea caldă de pe spate. Bărbatul îşi lasă capul în jos cuibărindu-şi gura între sânii tari şi răzvrătiţi de fiorii care trec din cap până-n picioare şi invers prin trupul stăpânei ca pe bulevard. Moile şi caldele buze prind ba un sân, ba altul cu măsură egală să nu cumva să iasă bucluc. Se pare că unul e mai bleg, sau trece în defensivă în favoarea frăţiorului geamăn, îndatorându-l pentru data viitoare. Aşa se face că unul dintre buclucaşi încarcă gura pelasgului. Amalia, ameţită de dulceaţa acestei clipe, şi-a afundat capul în părul ţepos şi parfumat

care-i gâdilă gâtul, urechile, mâinile, urcă pe trupul vânjos al bărbatului, sprijinindu-se pe umerii plini, mâinile lui puternice o ridică exact deasupra lui.

Fata instinctiv îndepărtează picioarele şi bărbăţia, draga şi impresionanta bărbăţie umple feminitatea dintre coapsele fragile. Micuţa, gingaşa femeie dansează deasupra bărbatului care o ţine cu grijă în mâinile sale. Dansează descriind piruete după o muzică dulce şi nu prea complicată ca încărcătură textuală. Potenţialul lexical fiind constituit dintr-un număr restrâns de silabe: ah, oh, ioi, ou, care se cântă în duet şi având fiecare semnificaţia ei. Dar nici bărbatul nu are repaos în mişcări, puternicul trup răspunde chemărilor feminine, facilitând piruetele prin crearea unui front de lucru ce descrie la rândul lui arcuri de semicerc fie de la stânga la dreapta, fie de jos în sus şi invers, astfel încât feminitatea se bucură de-o explorare plenară. La un moment dat bărbatul o-ntreabă:

— Ai obosit?

— Puţin, îi răspunse fata care simţea că nu se mai satură de dragoste.

— Schimbăm? întreabă încetişor şi dulce bărbatul drag.

— Mhâmhî! răspunse cu ochii închişi Amalia.

Valer o ridică încet, cu grijă, bruscheţea s-ar putea să reducă din plăcere.

— Ah, nu… scânceşte Amalia când pentru o clipă bărbăţia are o micuţă pauză. Bărbatul o aşează pe pat cu faţa-n sus şi-o acoperă cu puternicu-i trup, dar cu mare atenţie să nu cumva s-o sugrume. Braţul stâng îi rămâne sub firavul trup al dragei sale, un sărut, două, buclucaşul liber în prima repriză îşi anunţă disponibilitatea ca în secunda următoare să se-nfoaie întocmai unui curcan, printre buzele calde şi dinţii perlaţi ai agresorului stăpânei. Fata geme de-atâta plăcere, bărbatul îi răspunde împărtăşindu-i simţămintele. Puternicu-i braţ drept ajunge, ca prin farmec, sub popou, perechea de picioare splendidă se desface formând o tentantă simetrie în jurul locomotorului masculin şi ce e mai masculin simte sursa parfumului exotic pe undeva pe-aproape. Se trezeşte şi începe a bâjbâi mai întâi marginile zonei de foc, după care încet, încet se pierde-n nebuloasă

precum atâţia alţi dispăruţi în Triunghiul Bermudelor. Valer şi Amalia trăiesc din plin extazul, gura lui nu se mai satură de parfumul trupului ei, iar mâinile ei sunt tot pline, pline de părul lui, de faţa lui, de trupul lui. A durat destul jocul dragostei, destul ca să simtă acea plinătate sufletească şi unul şi altul.

La ultima săptămână plină din martie, soseşte brigada profesorilor. Cu vreo câteva zile mai devreme, Valer i-a adus într-o seară o carte:

— Poftim, Ami, sunt convins că-ţi va face mare plăcere.

— Doamne, Nicolae Baciu!… zise fata plină de uimire.

— „Agonia României 1944-1948”, este cartea care-ţi lipsea din bibliografia ce ţi-ai stabilit-o. Îţi va fi de mare folos, zise Valer, după care o sărută dulce pe cea care i-a aprins în trup şi suflet dorinţa de viaţă şi voinţa de a gusta din fiecare mâine.

— Mulţumesc, dragule, îi spuse fata cuibărindu-se în braţele bărbatului şi răspunzând celui mai dulce sărut din lume.

Cartea a ajutat-o mult pe Amalia să lămurească nişte „de ce-uri”, unele rostite mai tare, altele mai încet, totul depinzând de conjuncturi. Săptămâna amintită a fost un tumult de polemici.

Expunerea temei a fost făcută cald, coerent, complet, auditoriul ascultând cu sufletul la gură, conştient că-n fiecare frază apare ceva nou, de mare importanţă. Amaliei nu-i plăcea să intre direct în subiect. Întotdeauna arunca drept momeală un preludiu prin care sugera că nu-ţi vei pierde timpul ascultând-o, fapt care stârnea curiozitatea. Şi-acum a fost la fel.

— Pentru a înţelege, zise fata, de ce pentru o mare majoritate evenimentul de la 23 august 1944 n-a fost privit ca un mare succes, ci ca o mare tragedie, trebuie să trecem în revistă evenimentele care-au picat peste Europa precum mutările stângace pe o tablă de şah. Fitilul celui de-al doilea război mondial a fost aprins de Hitler în Polonia la 1 septembrie 1939. Marea Britanie şi Franţa declară război Germaniei. La 17 septembrie 1939 Stalin atacă şi el Polonia, care capitulează după zece zile. Ca urmare, Polonia este împărţită între Stalin şi Hitler, care la 26 iunie 1940, printr-un act de brigandaj, trec Basarabia şi Bucovina de nord sub papuc sovietic. La 30 august 1940 „Arbitrajul de la Viena”

făcut de Hitler şi Mussolini cedează Transilvania de nord Ungariei, la sud Bulgaria şi jumătate din Dobrogea intră în sclavie la sovietici.

La 6 aprilie 1941 Hitler bombardează Belgradul. Germania, Italia, Bulgaria iau câte o halcă. Ungaria ia Banatul sârbesc, dar administraţia rămâne în mâna Wehrmacht-ului, fiindcă Antonescu a ameninţat: „… dacă trupe ungureşti vor pătrunde în Banatul sârbesc, la rândul meu voi pătrunde cu trupele mele pentru a le combate". În 9-10 mai 1940, armatele germane atacă Olanda şi Belgia care capitulează repede. La 21 iunie 1941, Hitler atacă Rusia, România i se alătură pentru a elibera Basarabia şi Bucovina de nord.

La 7 decembrie 1941, japonezii, exasperaţi de blocada economică atacă Pearl Harbor. La 11 decembrie 1941, Hitler şi Italia declară război Statelor Unite. Marea Britanie declară război României în urma refuzului guvernului Antonescu de a retrage trupele înapoi peste Nistru. În acelaşi decembrie 1941, sub presiune germană, România declară război Statelor Unite.

Pe-acest fundal asigurat de amalgamul declaraţiilor de război, în prima linie se evidenţiază Hitler, Stalin, Mussolini, care mutilează fără menajamente. Acţiunea lor este aprobată în mod tacit de aşa zisa asistenţă Churchill-Roosevelt, cuplu care oficial arbitra ca jocul să fie cinstit…

O pauză de respiro, după care continuă:

— Dar să ne întoarcem la 6 septembrie 1940, când, sub presiune, Carol al II-lea este silit să abdice şi trimis în exil.

Este numit prim ministru şi conducător al statului cu depline puteri Ion Antonescu. Voievodul de Alba Iulia, Mihai, devine rege al României. Începând cu 1943, Mareşalul Ion Antonescu luptă pentru ieşirea din Axă şi din război a României. Opoziţia era: Iuliu Maniu – preşedintele PNŢ şi Dinu Brătianu – preşedintele PNL. Opoziţia lucra mână-n mână cu mareşalul. Capitularea României necondiţionat este rezultatul unui joc dublu de sabotaj cu concursul principelui Barbu Ştirbei. Principele avea patru fete: una era căsătorită cu ofiţerul englez Boxshall, şeful Intelligence Service-ului (MI6) pentru România (nu s-a găsit nicio acţiune de sabotaj contra României în favoarea ţării sale); alt ginere – Alexandru Cretzeanu, ambasadorul Mareşalului Antonescu la Ankara, lucrează atât pentru Mareşal, cât şi pentru Maniu (întreaga

sa politică urmăreşte un armistiţiu semnat cu anglo-americanii şi o capitulare în braţele lor dacă ei debarcau la Constanţa), „Altfel, zicea el, românii se vor bate până la unul şi până la ultimul glonţ şi nu se vor preda ruşilor.”; al treilea ginere, Grigore Niculescu Buzeşti, şeful cifrului de externe, duce o politică machiavelică, pe cont şi în scop personal. Mareşalul are ca ministru reprezentativ la Stockholm pe Fred Nanu. Subsecretarul lui era George Duca (fiul lui Ion Duca, marele om care-mpreună cu Ion Brătianu au pus bazele României Mari). Ros de ambiţii şi bolnav de putere, în numele prietenului său Buzeşti de la Externe, îi contactează pe ruşi la Stockholm pentru negocieri, fără ştirea lui Nanu, a Mareşalului sau a opoziţiei.

Aşa a început dubla sabotare: prin Duca la Stockholm şi prin Barbu Stirbey la Cairo…

În ciuda numeroasei prezenţe, în clasă domneşte o linişte desăvârşită. Amalia, pe acelaşi ton, îşi continuă expunerea:

— Prinţul Stirbey, deşi trimis de Antonescu cu paşaport pe numele de Bond, încearcă să dea de înţeles celor trei mari puteri că se putea negocia cu oricine în privinţa României; sau cu Mareşalul, sau cu opoziţia; că de fapt România e ca şi pierdută, iar capitularea e singura soluţie. Cu toate acestea, marile puteri nici măcar o clipă nu s-au îndoit de martirul Antonescu care tânjea după România Mare şi care urmărea capitularea în condiţii avantajoase. Sensul peiorativ al expunerii lui Stirbey la Cairo, insistenţa lui Duca la Stockholm pe la uşile ruşilor, au făcut ca adversarii să suspecteze o fisură între Mareşal şi opoziţie.

Forţele negative au fost mai dure, şi-atunci complotul a fost urzit. Complot care a dus la tragedia de la 23 august 1944, apărând în istorie sub denumirea de „armistiţiu” semnat de Regele Mihai după îndepărtarea lui Iuliu Maniu şi Dinu Brătianu de la palat, respectiv arestarea Mareşalului Ion Antonescu.

Tot acest rezultat a fost scontat de sinistrul joc din spatele Cortinei, unde Churchill vinde România pentru influenţă în Grecia, asigurând drumul Imperiului Britanic prin Mediterana. Politica lui militează pentru împărţirea Europei în sfere de influenţă engleză şi sovietică. Churchill este încurajat de politica lui Roosevelt, care avea în vedere patru mari puteri pe glob: America în Pacific, China în Extremul Orient, Marea Britanie şi Rusia în Europa şi Africa.

Neîncrederea în ruşi, însă, a dus la tergiversare, hrănită şi de zvonul debarcării americanilor în Balcani – zvon lansat doar pentru diversiune. Mulţi ani după aceea, românii încă aşteptau şi se îmbărbătau cu speranţa că „vin americanii!”… Ultima mutare a muribundului Roosevelt este Yalta 1945, când îi aprobă lui Stalin alegerile libere în zona sa de influenţă.

Mutarea a însemnat mat pentru însângerata Românie, dar asta e o altă poveste…

… Şi cum se apropia 1 aprilie, tăcerea secretarului era de-a dreptul suspectă. Toată lumea a crezut că bontonul de care dă dovadă nu este altceva decât un bluf vis-à-vis de Amalia. Nimeni nu şi l-ar fi putut imagina pe Dan Ionescu decât în poziţia de beligerant. Motiv pentru care tot omul de bine căuta cât mai discret să se încoloneze în ariergarda colegei. Zilele treceau, starea de tensiune a colectivului atinsese deja cote înalte. Dan Ionescu însă devenea din ce în ce mai bonom, de parcă frivolităţile nu l-au preocupat niciodată. Mulţi au zis că e posibil să îşi fi recunoscut în oglindă toate culpabilităţile; faptul că el, Dan Ionescu, evită orice altercaţie, ceea ce înainte căuta cu lumânarea, înseamnă că a hotărât să se apropie de colectiv, conform forţei centripete. Centrul colectivului nefiind altul decât corifeul, directorul Valer Paraschiv.

Aşa se face că Dan Ionescu zăboveşte mai mult prin cancelarie, la fiecare mişcare îl consulta pe Valer. Îl interesează parcă mai mult viaţa elevilor decât a colegilor. Se consumă şi se confundă cu elevii în micile nimicuri dificile specifice vieţii de şcolar.

Într-o pauză s-au trezit cu acest spirit punitiv, acum blând ca un mieluşel, c-a lăsat catalogul în cancelarie şi a anunţat că merge cu un elev la cabinetul medical fiindcă are febră.

Walter Müller a rămas perplex în faţa uşii închise. Revenindu-şi, observă cu voce tare:

— De când dracului abrutizatul ăsta a devenit dădacă?

— Câteodată dorinţa de altruism se aprinde-n oameni şi dacă este urmat instinctul te poţi aştepta la transformări radicale… zise Costică Zoran.

Valer n-a rămas pe dinafară, fiind vorba de o transformare-n

bine, şi spuse:

— Walter, nu crezi că e propice să-i creăm posibilitatea de-a deveni el? Eu cred că n-a fost aşa dintotdeauna.

— Nu ştiu, d-le director, zise Walter, nu ştiu dacă e bine să-i acordăm prea multă încredere. În ce mă priveşte, voi avea în continuare reţineri şi abţineri.

— Daţi-mi voie un moment, spuse Marinela Mardare, dacă nu-i acordăm prea multă încredere, atunci să-i lăsăm şansa de-a ne arăta omenia din el.

— Asta zic eu, spuse Valer.

— Tocmai asta e! Dacă şi-ar fi pus o mască anostă, i s-ar fi potrivit mai mult decât boneţica de guvernantă, mai zise Walter luându-şi catalogul şi îndreptându-se spre uşă.

— „Tov. Müller, să-ţi pui ceva pe cap, e tare rece afară, periculos de rece!", îi strigă Costică Zoran imitându-l pe secretarul de partid care-n urmă cu două zile îl dădăcea pe Walter într-o recreaţie. Toţi colegii bufnesc în râs.

— Nu-i de râs, cine ştie ce coace vulpea asta…

Dar vulpea deloc nu-şi arăta colţii… timpul trecea, tensiunea a scăzut apropiindu-se de normal. A picat ipoteza blufului, nicio aluzie, nicio aserţiune la lecţiile deschise ale vreunui coleg. Pauzele erau încărcate de afabilităţi, toţi colegii deveniseră deschişi recunoscându-şi carenţele şi cerând ajutor sincer fiecare fără jenă celui de lângă el. Este evident că începutul l-a făcut secretarul de partid. O singură pereche de ochi a rămas totuşi vigilentă, Walter Müller. Lui Walter i se părea absurd totul, trăia momente încordate, mai devreme sau mai târziu va fi carambol: „de, lupul îşi schimbă părul, dar năravul ba".

Fiecare a-nceput să se-mpace cu ideea umanizării robotului politic. Fiecare a-nceput să spere că atmosfera asta de prietenie, de normalitate dintr-un colectiv cu pretenţii va persista. Orice început e într-o primăvară, când tot şi toate se trezesc la viaţă; când tot şi toate manifestă dorinţă de viaţă.

Acomodarea secretarului cu colegii, dar mai ales a colegilor cu neo-secretarul a avut loc pe acest fundal de deschidere a naturii.

Plutea în aer o mulţumire, ba ceva mai mult, poate chiar o stare de extaz.

Printre împăcaţii conjuncturii ce s-a instalat în liceul de pe malul Râului Alb era şi Valer Paraschiv. De la integrarea în colectiv a radicalizatului politician, de la acceptarea măştii neo care, de marea majoritate nu era privită ca o mască, ci ca faţa nevăzută a lunii, directorul Valer Paraschiv era parcă mai puţin încordat.

Nici nu putea fi altfel sub razele bonome ale maiestuosului soare primăvăratec; sub care se topeşte gheaţa, rictusul de regret sau de griji de pe fiecare faţă se transformă-n consolare sau speranţă. Orice durere agonizează, ca la un moment dat să se instaleze surprinzător vindecarea.

Valer zâmbi unui gând şi-şi zise: „Câte legende frumoase şi de mare importanţă se ascund în spatele unei zile de calendar. O zi ca toate celelalte!". Pe terasa încălzită de Maiestatea Sa Soarele inspirând aerul curat de mai în faţa binecuvântatei sale cafele, Valer lasă sufletul şi gândul să zboare ad libitum.

Nu poţi vorbi de 1 Mai şi să nu te duci cu gândul la insula Man din Anglia, unde în această zi se celebrează sărbătoarea vrăjitoarelor în spatele Sf. Walpurgia, care este înmormântată la mănăstirea Eichstaedt din Bavaria, asta pentru a evita conflictele cu biserica creştină.

Dar 1 Mai nu este numai o sărbătoare celtică, romanii şi francii, acum 2000 de ani, celebrau sărbătoarea florilor şi a cerealelor. Mai târziu, într-un 1 Mai, monarhul Alfred cel Mare a fost primul care a instituit săptămâna de 40 de ore de muncă sau opt ore pe zi. 1 Mai din 1946 îşi ocupă piedestalul de sărbătoare a Muncii, şi asta graţie eforturilor Generalului de Gaulle în Franţa, lui Stalin în Rusia şi Evitei Peron în Argentina…

Şi gândul zboară. Zboară gândul odată cu sufletul la draga sa Ami, care-l aşteaptă de cealaltă parte a râului, pe o terasă la fel de intimă, cu un panoramic superb spre munţii Arjana, abia aşteaptă s-ajungă la ea…

Nu credea niciodată că el, Valer, va găsi o jumătate feminină atât de încântătoare. Fata asta a devenit pentru sufletul lui precum

ambrozia în panteon. Numai gândul că este acolo şi-l aşteaptă în fiecare clipă îi creează starea de beatitudine. „Parcă m-am născut din nou, îşi zise Valer, de când o cunosc pe Ami. Sau parcă am revenit de undeva! E o întoarcere la viaţă, o paradoxală întoarcere… Cât de anostă era viaţa mea până acum şi cât de agitat sunt astăzi! Trebuie să fac ceva să mă eliberez de povara trecutului. Asta a fost trecutul meu, o povară. Am aşteptat cu răbdare şi am sperat ca Mimi să se schimbe, aşteptarea şi răbdarea mea au devenit cronice, iar ea n-a depus nici cel mai mic efort să calcifieze o carenţă… Caracterul nu este ceva nativ, prin voinţă şi l-ar fi putut şlefui. Dar nu, ea n-a dorit acest lucru, şi-a rămas colţuroasă şi zbârcită de-atâta răutate şi prostie…”

Crepusculul după-amiezei îi furişează în suflet dorinţa să-şi pregătească escapada. Sigur că da… e timpul… e timpul liliacului şi-al marilor iubiri. Şi e bine când e timpul să fii unde îţi e locul…

Din bucătărie se aude vocea femeii iubite care-l ceartă drăgăstos pe Neru:

— N-ai să vezi bomboane până nu-ţi mănânci porţia din farfurie. Scâncetul dezaprobator al lui Neru îl face pe Valer să grăbească pasul ca să se amuze copios pe seama tabloului.

— Nu pricepi? întreabă Amalia, prefăcându-se tare supărată pe mogâldeaţa refractară de la picioarele ei.

Dar Neru, simţitor, ca toate mogâldeţele din breaslă, renunţă bucuros la auspiciile stăpânei, dar şi la farfuria cu mâncare, întorcându-se spectaculos spre uşa în care stă discret Valer.

— Ia te uită! Câtă lipsă de educaţie, mai zice fata căreia i se aprind ochii de lumina dragostei.

Valer deschide braţele, s-apleacă spre Neru şi-l ridică la pieptul vânjos:

— Mi-a fost dor de tine, prietene.

— Şi de mine nu? întreabă bosumflată Ami.

— Am să-ţi spun după ce ieşi din starea asta de bulimie!

Bufnesc drăgăstos în râs. Valer lasă jos micuţul prieten, şi-i dă o bomboană din buzunar spunându-i:

— Ascunde-o, s-ar putea să fim certaţi amândoi.

Ca şi când ar fi înţeles sensul conspirativ, Neru înhaţă delicatesa

şi se face nevăzut.

— Ţi-a plăcut? o-ntreabă Valer pe Ami.

— Chiar aşa, faci front comun cu el!

Din spatele tocului uşii din hol, Valer aduce o sacoşă din care scoate un frumos buchet de liliac şi câteva sticle de bere.

— Nu, nu fac front comun cu el, i-am sugerat că vreau să te sărut şi să-ţi fac o confidenţă.

Îi întinde buchetul, fata se ridică de pe scaun şi se confundă cu rămurelele de liliac. Bărbatul are braţele pline, pline de dragoste. O sărută şi-i şopteşte dulce, convingător:

— Te iubesc, Ami, te iubesc din tot sufletul.

— Şi eu, Valer.

— Asta am aşteptat s-aud de la tine, Ami. O priveşte drept în ochi, după care îi spune:

— Nu ştii câtă alergie mi-a provocat în suflet gândul că n-o să poţi pricepe. Nu ştii câte convulsii a trăit internul meu, de teamă că n-o să te pot face a pricepe…

— Nu-ţi face griji, Valer, te înţeleg. Sufletul meu este întreg de când se simte sub egida sufletului tău. Conştiinţa mea este trează şi se vrea aparţinătoare conştiinţei tale. Nu vreau să aud cuvântul ethos. M-am obişnuit cu ceea ce se cheamă amoralitate.

— Să înţeleg că eşti pregătită pentru orice mutare din partea mea?

— Absolut, Valer. Chiar dacă acea mutare înseamnă sfârşitul.

Las totul la aprecierea ta. Bărbatul alege, bărbatul hotărăşte, femeia primeşte dacă îi convine. Mie îmi convine aşa cum alegi tu.

— Sfârşit? Ai suporta un sfârşit după ce-am trăit împreună şi ne-am înfruptat din aşa zisa beatitudine? Doamne, Ami!

— Aş suferi în tăcere, Valer.

— Nu, draga mea. Pentru mine există un sfârşit, al tragediei. Vis-à-vis de tine, e doar începutul…

Urmează un alt sărut, un sărut lung, care încălzeşte sufletele legate între ele de acea afinitate absolut necesară cuplurilor ce se află la început de drum. Când Ami se desprinde din braţele lui, Valer

observă lângă fereastră un alt buchet de liliac.

— Cine e rivalul? întreabă teatral curtezanul.

— Ghici?! îi răspunde şarmant fata.

— Nu zău, Ami, îmi dai de bănuit, mai zise Valer aşezându-se pe scaunul cel mai apropiat şi scoţându-şi pachetul de ţigări.

Fata aşează proaspătul buchet de flori într-o altă vază:

— Asta merge la mine-n cameră! după care pune florile pe masă.

— Oarecum liniştitor, bâigui Valer.

— Ţi-e teamă? întrebă Ami pusă pe glume.

— De un posibil rival? Evident, faptul că sunt aici, acum, mi se pare o pronie cerească, dar asta nu înseamnă veşnicie…

— Adică te-aştepţi din clipă-n clipă să mă pierzi?! zise Ami, de data asta serios.

— Ei, n-o lua aşa, schimbă Valer tonul pe unul împăciuitor. Şi totuşi, cine e? întrebă la fel de şarmant şi şăgalnic precum fata.

— Ei bine, zise Ami, ai motive să fii îngrijorat.

— Zău?!

— Zău. Autorul gestului curtenitor nu e altul decât temutul, până ieri, secretar de partid!

— Mda! Austerul coleg de ieri, azi bonomul curtezan. Ştii ce, Ami?

— Stai, sper că nu iei în serios aserţiunile-mi ieftine.

— Nu, scumpa mea, am început să te cunosc. Nu de sentimentul tău mă tem, ci de faptul că s-ar putea să aibă dreptate Walter în supoziţia lui.

— Of, Valer! Poate Ionescu e o fire labilă şi acum îi e dor să fie el, cel adevărat…

— Poate… dar prea e echivoc tot ce face.

În timp ce pregăteşte cafeaua, Amalia încearcă să explice pornirea Ionescului.

— M-am trezit cu el de-a dreptul entuziasmat la sfârşitul spectacolului. Mi-a adus liliac şi m-a felicitat pentru calitatea spectacolului.

— E-adevărat, confirmă Valer, şi mie mi-a plăcut programul. Ai făcut o treabă bună.

— Află, dragule, că e una din pasiunile ascunse…

Valer întinde mâna după ea, o prinde ca pe un boboc de floare şi-o trage în braţele lui. O îmbrăţişează, o sărută şi-o-ntreabă:

— Ce altă pasiune ascunsă mai ai?

Fata îi răspunde printre săruturi:

— Toate femeile din familia mea ştiu să facă ceva nemaipomenit bărbaţilor…

Cafeaua însă se răzbună pe distrata gospodină, umple bucătăria de fum… Fata sare acrobatic din braţele bărbatului curios de a gusta din acel ceva nemaipomenit. Artistic lucrat: ridică ibricul de deasupra focului, deschide larg ferestrele, închide uşa la bucătărie să nu înainteze fumul în toată casa, după care se-ntoarce în braţele din care s-a smuls contrar voinţei, şoptind stăpânului:

— Ce-ai zice de-o escapadă-n dormitor, să-ţi elucidez nebuloasa?! Şi-aşa aici e sufocant!

În secunda imediat următoare e la uşă. Mâna bărbatului în călduri atinge drăgăstos popoul bombat precum paleta de badminton jucăuşa bilă…

Cu o săptămână înainte de sărbătorile paştelui, Viorel Buzdun, cumnatul Amaliei, a trecut dintr-o delegaţie de la Timişoara. S-a bucurat mult cumnata, dar şi mai mult tante Kiva, pentru care Viorel oprise special în gara cu căldăruşe. Tante Kiva era invitată şi aşteptată în sud. Într-o clipită bătrâna şi-a făcut puţinul bagaj, iar a doua zi a plecat bucuroasă tare spre căldura sudului.

„Vreau, Ami, a spus până să plece, să cunosc şi eu câte ceva din obiceiurile strănepoţilor Craiului de Rouă”, şi uite-aşa a trecut o bucată bună de primăvară, timp în care bătrâna a savurat din aerul şi tradiţiile acelor locuri. Acum spre sfârşit de lună mai, o anunţă pe Ami să se pregătească de musafiri.

„Venim, zice într-o ilustrată spirituala bătrână, pe acordurile de cobză ale consăteanului tău Mărin Căleaţă. Pregăteşte-te să ne primeşti la o iarbă verde pe muzică de taragot…”

Şi Amalia s-a pregătit, ajutată de Valer.

Într-o zi de vineri soseşte tante Kiva, având ariergarda constituită din tânăra familie Buzdun. Amalia, amfitrioană prin substituţie, îşi primeşte musafirii cu sufletul plin de bucurie. Curtea era inundată de amurg şi de parfum de liliac, casa aşişderea. Neru ţopăie de colo, colo, ca-n visele frumoase.

Tante Kiva nu mai conteneşte defulând impresiile ce s-au adunat în străfundurile.

— Fată dragă, am distrus o pereche de pantofi de Guban…

Tinerii s-au amuzat teribil de cuvintele bătrânei. Lăsându-le pauza necesară savurării, bătrâna accentuează efectul observaţiei:

— Dar nu-i nimic, am să le-o plătesc dragilor Buzduni cu aceeaşi monedă.

— Adică?! se miră Tanit râzând cu lacrimi.

— Voi veţi rupe câte două perechi de pantofi prin ţinuturile astea, de birul muntelui, mai zise poznaşa bătrână…

Când s-a aşezat întunericul, scaunul liber de la masa de pe terasă a fost ocupat de mult aşteptatul Valer. Bucuria revederii a fost destul de zgomotoasă. Din momentul sosirii lui Valer, tante Kiva şi-a expus toate informaţiile, sau crâmpeie de informaţii culese de la aborigenii sudişti.

— Valer, dragă, sudul beneficiază de încărcătură istorică la fel ca şi ţinutul nostru. M-au dus copiii ăştia la cetatea Sucidava, am coborât până la fântâna cetăţii, unde am aruncat un ban şi mi-am pus o dorinţă, legenda spune că mi se va împlini.

— Cetatea este în localitatea Celeiu de astăzi, nu? întreabă curios Valer.

— Da, da, răspunde edificator bătrâna. Celeiu lui Popa Şapcă.

— Unde mai puneţi, zice Tanit, că tante Kiva a mers în plai unde lumea era ieşită la muncă…

— Nu cumva pe vechea vatră Orliţa? întreabă Amalia.

— Ba chiar acolo, răspunde entuziasmată bătrâna. Valer află că oamenii şi acum găsesc vase, monezi, unelte de lucru pe vatra aşezării Orliţa, care mai târziu s-a strămutat în amontele Dunării, unde s-a ridicat comuna Orlea de astăzi. Comună care are unul dintre cele mai şi mai interesante muzee din ţară.

— Nu cred că e singurul pe care l-ai vizitat, replică Valer.

— Imaginează-ţi că nu, răspunse bătrâna spre hazul tinerilor. Nu pricepi c-am distrus o pereche de pantofi?

Tinerii se mai potolesc, bătrâna continuă intrând de-a binelea într-o stare de reverie.

— Am fost plăcut impresionată de hărnicia acelor oameni. Ştii tu, Valer, ce-au făcut din balta Potelu? Un paradis, băiatul meu, un paradis. Întinderi, cât vezi cu ochii, de culturi de cereale, altele de livezi cu meri pitici, cireşi, piersici, pruni… Şi satele sunt curate şi arătoase. Case frumoase, curţi îngrijite, gospodării îndestulătoare. Grădini, grădini de zarzavat, adevărate parcuri… Am fost, am fost la Corabia până aproape de Bechet, asta pe valea bătrânului Danubius. Dar n-am putut ţine sufletul în zăbrele şi mi-am manifestat dorinţa să-mi port paşii pe valea Oltului, aici am văzut grădini frumoase… ca-n basme…

Tăcerea tinerilor o face pe tante Kiva să nu se oprească:

— Am inspirat câta aer şi din legendarul Caracal şi împrejurimile lui, nimeni însă n-a ştiut să-mi spună exact unde s-a răsturnat caru' ăla… face cu ochiul lui Valer, ştii şi tu…

Vorbele bătrânei stârnesc hazul.

— Las-o baltă, tante Kiva, zise Valer.

— Băiete dragă, adaugă haios bătrâna, e al lor, şi ce e al lor e pus de-o parte. Am fost la o nuntă într-un sat şi l-am ascultat pe vestitul lăutar Mărin Căleaţă, cântând o baladă minunată: „Robirea Vişinii". Impresionant… impresionant a fost totul pentru mine…

Destul de târziu s-au retras cu toţii în braţele odihnitoare ale lui Morfeu.

A doua zi, sâmbătă fiind, voioasa bătrână i-a purtat pe tinerii Buzdun prin staţiune până sus la cele şapte izvoare, i-a dus la coada lacului, apoi la Grota Haiducilor, la Crucea Albă despre care legenda spune că este un semn în Munţii Cernei şi că d-acolo s-ar fi aruncat un călăreţ cu cal cu tot pe timpul austro-ungarilor. La cină, în aceeaşi conjunctură din seara precedentă, tante Kiva le zise soţilor Buzdun:

— Aţi obosit, copii?

— Cam, răspunse Tanit.

Nici Viorel nu era de altă părere.

— Şi eu asemenea, zise bătrâna. Păcat, dar nu-i nimic, doar n-au intrat zilele-n sac. Aş fi vrut să vă duc puţin spre munţii Arjana, dar lăsăm pe altădată. Avem şi noi multe legende despre locurile noastre. Aşa cum aveţi voi legenda despre „Robirea Vişinii", ce dăinuie de când turcii au invadat Vişina în acea zi de sărbătoare şi fetele de frica lor s-au aruncat într-o fântână cu salbele lor de aur… Bătrânii noştri au păstrat de asemenea mari grozăvii de la străbunii lor despre nepoţii lui Osman. Bolvaşniţa de exemplu, era aşezată imediat după Ad-Mediam, oamenii şi-au luat bocceluţele în spinare şi şi-au mutat vatra satului din drumul cotropitorilor. Din vechea aşezare au rămas temeliile cetăţii şi-un picior de pod.

— Mi-au vorbit copiii la şcoală, zise Amalia, şi despre legenda Plugovei…

— O… zise tante Kiva, plugovenii şi-au strămutat vatra de trei ori. Vechea aşezare a fost la poalele înnegurate de mister ale muntelui. Să mergeţi într-o zi la ruine! Spun bătrânii că un zmeu venea din munte în fiecare an de nedeie. Asta e la Sf. Maria, în 15 august. Zmeul cobora şi-n fiecare noapte fura o fată. Ăsta e motivul mutării oamenilor până la Plugova de azi…

— Am o propunere, spuse Valer ca un semnal de trezire din visare, să mergem mâine la iarbă verde…

— Ha… intervine tante Kiva, ideea îmi aparţine. Nu aşa am scris pe ilustrată, scumpo? o-ntrebă înţepată pe Ami.

— Chiar aşa – confirmă placid Amalia.

— Atunci? zise bătrâna.

Toată lumea răspunde afirmativ ispititoarei propuneri.

— Pregătirile sunt făcute, continuă Valer. Aşa că mâine nu-i rău deloc să disecăm legende sau adevăruri istorice, care mai de care mai paradoxale, la poalele bătrânului turn.

— Până acolo ne mai ţin curelele, bombăni tante Kiva.

— Putem merge dacă vreţi şi-n vârf de munte, zise oarecum ostentativ Viorel.

— Nu, nu, nu, îl repezi tante Kiva. După care continuă şăgalnic ca întotdeauna:

— Nu, dragilor, e periculos. Iar eu tare tind să cred că suferiţi de

acropofobie şi ce-am să mă fac cu voi?!

Seriozitatea pozată de bătrână declanşează o cascadă de râs. O zi plină.

Sfârşitul de mai era o splendoare aici, în orăşelul străbătut de Râul Alb. Ţinutul e-mbrăcat în haine verzi, cerul albastru e presărat cu norişori de vată ca nişte pământufuri. În aer pluteşte parfumul de liliac şi de pământ reavăn care aşteaptă, avid de dragoste, să fie lucrat, cultivat de gospodari ca să dea roade bogate. Prin curţi, printre răzoare, câte-o cloşcă îşi plimbă puii dornici de cunoaştere. Prin câte-un ţarc, pe ici pe colo, bobocii de raţă stau cuminţi şi-aşteaptă cu răbdare să fie şi ei băgaţi în seamă. Gălăgioasele care-au salvat vestitul Capitoliu nu mai contenesc cu lauda de sine către bobocii care ascultă cu multă băgare de seamă despre vitejia neamului… mieii zburdă prin livezi. Aproape de prânz, formaţia, în frunte cu tante Kiva căpitan, a fost la poalele turnului. Cu excepţia lui Valer, tinerii au fost entuziasmaţi de impresionantul panoramic oferit de mama natură.

De pe ruinele turnului zăreau orice mişcare până hăt departe în toate punctele cardinale. De la poalele lui încep întinsurile gospodăriilor vechii aşezări Ad-Mediam, care dăinuie de pe vremea geto-dacilor.

— Suntem aici de mii şi mii de ani, spuse tante Kiva aşezându-se pe una dintre păturile întinse de atentul Valer.

Tinerii sudişti coborâră şi ei de pe ziduri.

— Munţii noştri sunt plini de mistere, plini de legende de când e lumea lume, spuse tante Kiva. Şi e surprinzător că, înaintând în timp, câte-o legendă se dovedeşte a fi adevăr pur, a fi istorie.

— Mda, pentru că de aici au plecat toţi. Ţara geto-dacilor este leagănul civilizaţiilor, este pentru Europa precum panteonul în Olimp, adăugă Valer.

— Ami poate ne expune în detaliu ipotezele din vechime care, într-un timp oarecare, unele au purtat statutul de axiomă. Într-un mâine apropiat vor fi dovedite adevăr, mai zise bătrâna.

— A… nu ştiu nici eu mai mult decât fiecare, spuse Ami.

Când e vorba de întregirea adevărului prin legendă şi invers se naşte sintagma care rămâne verticală prin credinţă. Personal consider

că credinţa e un fel de monadă, iar între adevăr şi legendă există o convergenţă care le supune sintagmei de care vorbeam.

— Îmi place raţionamentul tău, Ami, zise Valer. Presupun c-ai dat peste un material edificator în constituirea concepţiei tale.

— Absolut, răspunse Ami. Sunt convinsă că materialul pe care l-am studiat eu nu vă e străin. E vorba de multitudinea de ipoteze aduse de antici. M-aş opri la Isidor din Sevilla.

— Ei… te referi la episodul „Gog din ţara Magog”? întrebă Tanit. Parcă despre asta ai avut tu de lucru la examen, nu?

— N-ai uitat?

— Nu, cum era să uit când biblioteca a fost dată peste cap într-un aşa hal de-am zis că înnebunesc…

— Eşti sigură că n-ai rămas aşa de-atunci? întrebă Viorel.

Toată lumea bufneşte-n râs. Tanit conchide la fel de veselă:

— Poate da, poate nu. Un lucru însă este cert, într-o săptămână am aşezat biblioteca.

— Vai, Ami, eşti o catastrofă! remarcă tante Kiva.

— Staţi! zise Tanit, nu deranjul a fost motivul claustrării mele în bibliotecă, ci notiţele împrăştiate pe care le-am aprofundat cu sete. Dar despre asta e mai bine să ne vorbească Sorela, la un astfel de capitol e în elementul ei.

— Păi, ce să vă spun, începe Ami, e vorba de deducţiile etimologice ale lui Isidor din Sevilla prin care a concluzionat că geto-dacii sunt aceiaşi cu goţii şi cu sciţii care se trag din Gog din ţara Magog.

— Aha, interveni tante Kiva. Ezechiel în Geneză anunţă că la reîntoarcerea lui Israel din captivitatea din Babilon, lumea va fi invadată de poporul lui Gog din ţara Magog.

— Exact, confirmă Amalia. Geneza ne spune că Iafet avea şapte fii: Gomer, Magog, Madai, Iavan, Thubal, Mesec şi Tiras. Din Magog purced geto-dacii, iar din Thubal iberii.

— De-aici o primă conexiune de înrudire a noastră cu iberii probabil, zise Viorel.

— E bine spus o primă conexiune, completă Ami, fiindcă există şi a doua.

— Bănuiesc că vrei să te opreşti la una din grozăveniile herculeene, prognostică Valer de data asta.

— Eu nu iau nicio legendă drept grozăvenie, ci un adevăr romanţat, îi răspunse Amalia.

— Sau ca o axiomă, zise Viorel.

— Nu, nu, am zis bine, adevăr romanţat. Zicea Valer grozăvenie, ei bine, o astfel de faptă pusă în spinarea lui Hercule ar fi a doua legătură de rudenie dintre noi şi iberi. Rădăcinile iberilor sunt într-un popor care trăia în munţii Taurici (Caucaz), între marea Hyrcană (Caspică) şi Bosforul Cimerian (Crimeea).

Aceşti tineri în frunte cu faimosul lor Hercule au străbătut ţara de la Istru. Li s-au alăturat sciţii băştinaşi şi-au poposit în Peninsula Iberică de azi punând bazele oraşului Hispalis, adică Sevilla de mai târziu.

— Cu alte cuvinte, noi sciţii, geto-dacii suntem strămoşii spaniolilor, concluzionează tante Kiva.

— Cam aşa! se trezi Tanit din visare.

— După multe isprăvi din ţinuturile pirineice, Hercule se-ntoarce-n Orient, continuă Amalia, şi se opreşte-n Sciţia. Herodot ne-a transmis o legendă cu rădăcinile-n pământul nostru scitic.

Se zice că Hercule păştea vacile lui Gerion, care locuia în afara Pontului Euxin, în insula pe care grecii o numesc Erythea. Tot Herodot spune că pe Hercule l-a apucat iarna în Sciţia, trăgând în jurul său pielea de leu, a adormit, iar iepele de la carul lui care păşteau deshămate ar fi dispărut. Căutându-le, a ajuns şi-n regiunea Hylaia („cea împădurită”), unde a găsit-o într-o peşteră pe Echidna, o fiinţă ciudată, jumătate fată, jumătate şarpe. Iepele erau în stăpânirea ei. A promis că le dă înapoi numai dacă eroul se-mpreună cu ea. Din dragostea bizarului cuplu s-au născut trei fii: Agatirs, Gelon şi Scit. Când au crescut, Scit s-a-ncins cu cingătoarea de la tatăl lui şi-a tras cu arcul întocmai acestuia, motiv pentru care a rămas stăpân în Sciţia.

Din fiii lui Hercule şi ai Echidnei se trag sciţii, adică geto-dacii. Ipoteza este susţinută şi de Pomponius Mela.

— Teorii sunt destule, intervine Valer, şi dacă faci o paralelă între ele, surprinzător e că cele mai multe nu se contrazic. Herodot,

Strabon, Pomponius Mela, Isidor, Seneca de câte ori vorbesc de geto-daci menţionează că trăiau între aceleaşi hotare, vorbeau aceeaşi limbă, aveau aceleaşi tradiţii, aceleaşi obiceiuri.

— Şi-un singur zeu numai al lor pe care-l venerau mai presus decât forţa divină, Zamolxis, zise Tanit.

— Ţi-e ciudă, nu? întrebă tante Kiva.

— De ce?! zise fata.

— Păi vă dărâmă vouă panteonul celor dinspre răsărit, adăugă bătrâna amuzându-i pe tineri.

— Nu, nu mi-e ciudă. Mă mândresc că mă trag din geto-daci şi că ne aflăm sub egida zeului Zamolxis, replică serios Tanit.

— Se spune că Zamolxis a fost om, afirmă Viorel.

— Asta ne spune Herodot, confirmă Amalia. Zice c-ar fi aflat de la grecii din Hellespont şi Pont. Tot Herodot zice că Zamolxis a slujit la Samos ca sclav; a fost rob al lui Pitagora. După ce şi-a câştigat libertatea, a strâns o avere mare şi s-a-ntors în patria sa. Strabon adaugă că Zamolxis primise de la Pitagora cunoştinţe despre stele, pe care şi le-a îmbogăţit mai târziu în Egipt, unde l-a dus viaţa lui de pribeag. Întorcându-se în ţara lui, posesor al atâtor cunoştinţe, a fost numit mare preot. Îi învaţă pe oameni o filosofie a vieţii şi a morţii, caracteristic concepţiei lui fiind ideea continuităţii dincolo de moarte. După o perioadă s-a retras într-o peşteră unde şi-a dus restul vieţii ieşind foarte rar, culminând prin a fi zeificat. De aceea geto-dacii nu se tem în faţa morţii, convinşi că de fapt ei trec în altă viaţă şi merg la zeul lor. Despre înţelepciunea zeului Zamolxis vorbeşte însuşi Platon la Atena, discipolilor săi…

Toată lumea a fost absorbită de legenda zeului geto-dac, numai tante Kiva a observat undeva de cealaltă parte a ruinelor turnului cum se furişa printre măceşi secretarul de partid. Prin inima bătrânei trecu un fior: „Ce dracului urmăreşte ăsta?”

Dar n-a scos o vorbă, n-a vrut să strice buna dispoziţie acestor tineri frumoşi şi curaţi prin credinţa vie din sufletul lor.

Ziua a continuat prin golirea, destul de lentă ce e drept, a celor două coşuri cu bunătăţi aduse aici în mijlocul naturii. Când masa era în toi, au nimerit alte două cupluri dragi Amaliei: Camelia Pop cu Dinu

Pavelescu şi Marinela Mardare cu Walter Müller. Tinerii nu-i erau deloc străini bătrânei tante Kiva. Amalia constată cu surprindere că părţile s-au bucurat mult de întâlnire şi n-a citit de asemenea nici o-ngrijorare pe faţa lui Valer, care a făcut prezentările şi-a insistat ca tinerii colegi să se alăture lor, ce-i au musafiri pe soţii Buzdun.

Totul a fost frumos. Ziua plină. Masa copioasă. Schimburi de idei şi gânduri interesante. Tante Kiva privea cu nostalgie acest tablou care-i încălzea sufletul. Într-un târziu n-a rezistat unei amintiri pe care niciodată nu va reuşi s-o voaleze complet. Amintire care va rămâne ca o rană ce va sângera din când în când, trezind de fiecare dată un viu şi nou supliciu. S-a ridicat încet, ca o felină şi s-a retras întocmai unei umbre printre ruinele turnului bătrân ca şi ea, să plângă în tăcere…

Au trecut câteva zile de la plecarea familiei Buzdun. Vremea s-a încălzit tot mai mult şi asta se simte printre numerele de scurtă durată ale ploii care intră zilnic în program.

Cu sau fără beţia naturii, vara îşi cere drepturile. La ferestre vazele abia îşi mai ţin braţele încărcate cu magnolii. E timpul. Trandafirii nu se lasă mai prejos, ostentativ emană parfumul cel mai ameţitor din lume încât şi din moarte te-ar trezi. E numai frumuseţe-n ţara geto-dacilor, o mare frumuseţe.

Imaginea tabloului de vis din parcul rozelor din Timişoara a trezit-o pe tante Kiva, când o prietenă de-a ei i-a propus s-o însoţească două zile la o nepoată în oraşul de pe Bega. Avea nevoie de o schimbare, după criza de dor prin care-a trecut, oraşul trandafirilor îi va oferi privelişti îmbălsămătoare pentru bătrâneţile ei. Într-o sâmbătă, cele două prietene, urcă din gara cu căldăruşe în trenul nebun care ţipă de răsună munţii Cernei, spre oraşul lui Petru Cermena.

Seara târziu, Valer a venit la Amalia şi-au rămas împreună peste noapte. A doua zi, duminică fiind, nu s-au grăbit să se despartă. Aşa se face că i-a prins prânzul încleştaţi de jocul dragostei.

… Neru însă le-a sugerat că nu se poate supravieţui cu stomacul gol. Cei doi i-au dat dreptate şi-ntr-o clipă au pregătit un prânz de zile mari. Singurul inconvenient a fost ploaia. De dimineaţă se anunţa o zi însorită, un nor poznaş a coborât de pe Domaşnea şi-şi face cheful la poalele Cernei.

Amalia şi Valer n-au mai putut ieşi pe terasă, aşa că şi-au savurat cafeaua şi prăjitura, garnisite de un vin bun, în bucătăria prin care pluteau două arome distincte, Kim şi Marlboro.

Spre după amiază, se retrage promiţând că se reîntoarce spre seară. Glumind, îi recomandă Amaliei să se odihnească pentru noaptea ce urmează. Fata îi răspunde sărutându-l. Gelozia lui Neru se manifestă printr-un mârâit repetat, binevenit de altfel, deoarece Valer capătă meritatul moment de respiro. Salvatorul primeşte recompensă o bomboană. Valer pleacă la ale lui printre două perdele de ploaie, problema ce urma a fi rezolvată era urgentă. Inima însă i se strânse când traversă strada şi de partea cealaltă, chiar în uşa cofetăriei, îl zări pe secretarul de partid pe post de observator. Trece ca şi când nu l-ar fi văzut, „e mai bine aşa", gândi Valer. A simţit însă cum doi ochi ca nişte lasere i-au sfredelit creierul ca şi când ar fi vrut în secundele imediat următoare să stabilească rapid, clar, concis: unde-a fost?; cu cine-a fost?; de ce?; pentru ce?… Grăbeşte pasul înăbuşindu-şi dorinţa de-a întoarce capul, ar fi fost o provocare făţişă. El vrea o eliberare de ceea ce i-a-mpovărat sufletul şi viaţa, în mod legal, nu scandalos, public. Un lucru e cert, în casă vor începe altercaţiile, fiind împietritul Ionescu.

Amalia se-nvârteşte prin bucătăria încărcată de magnolii în ritmul unei muzici săltăreţe, transmisă de un post sârbesc. Nu prea ştie cu ce să-nceapă. Tergiversarea se prelungeşte, iar fata visează, visează la dragul ei Valer al cărui gust îl are şi acum pe buze de la ultimul sărut. Se aude soneria. Coboară-n grabă la-ntrecere cu Neru şi descuie. Ce să vezi?

În poarta larg deschisă sub un torent de ploaie, parcă anume venit, se-ncadrează mătăhălos secretarul de partid.

Perplexă este starea fetei, la propriu şi la figurat. Abil ca-ntotdeauna şi cu mult spirit de observaţie când trebuie şi când nu trebuie, secretarul de partid o scoate din încurcătură.

— Bună ziua, tov. Orlean.

— Bună ziua, răspunse fata.

— Tovarăşa, eram în trecere şi m-am gândit să stăm puţin de vorbă, spuse Ionescu înaintând deja în curte. Plouă al dracului, se

poate, nu-i aşa? întreabă arătând scările casei.

Amalia, în transă, confirmă dând din cap şi făcându-i semn să intre. Abia a reuşit să-l ajungă din urmă, de fapt abia a reuşit să se urnească din locul unde înţepenise când l-a văzut pe băgăreţul musafir. Ionescu intră galopând în holul maiestuos şi, după miros, se opreşte în uşa bucătăriei. Priveliştea a fost edificatoare.

Pe masă erau două farfurii, două tacâmuri, două pahare, două ceşti. Scrumiera era încărcată. Aroma plutea încă deasupra magnoliilor. Toate aceste caracteristici ale tabloului din faţă au fost conştiincios notate de sociologul detractor. Fata trece pe lângă el şi se opreşte lângă aragaz.

— Să-ţi fac o cafea? întreabă deja liniştită.

Abia atunci mâncătorul de suflete o observă cu adevărat. Pe trupu-i bine proporţionat era aruncat un dezabie roşu aprins, care nu ascundea proeminenţele feminine, ci le contura aşa de bine că ameţea ochiul.

„Cum dracului de n-am remarcat-o până acum?" gândi masculul cu gura apă.

— Dacă vrei, bâigui într-un târziu drept răspuns.

Fata a observat puterea-i feminină şi-ncercă să facă uz de ea pentru a-l intimida. În timp ce ea pregătea cafeaua, Ionescu se aşează pe scaunul de lângă uşă privind tâmp la frumuseţea mişcătoare.

Ostentativ, Amalia trece prin faţa lui ducând ceaşca pe măsuţa din hol cu mers controlat, astfel încât picioarele să fie observate în toată splendoarea lor. Când se-ntoarce, îi vâră sub nas decolteul sub care stăteau buclucaşii ţâfnoşi parcă gata de duel. Secretarul de partid albi când posesoarea acestor minuscule minuni întârzie pentru a pescui de undeva din zonă şi zahărul.

— Despre ce ziceai că vrei să vorbim? întrebă fata, distrată de-a binelea de privirea imbecilă.

Dar forţa negativă, oricât de difuză a fost pentru o clipă, se adună şi reuşeşte să-ntrebe printre bâlbâieli:

— Gazda nu-i acasă?

— Nu! răspunse prompt Amalia.

— Mi s-a părut c-am văzut-o ieri în gară la trenul de Timişoara,

cel de după amiază, zise deja echilibrat muierea-n pantaloni.

— A plecat pentru două zile, confirmă fata. Pentru asta ai venit? Sau ţi s-a părut c-ai văzut ieşind de la mine un bărbat? Ce te interesează mai tare?

— Tovarăşa, spuse secretarul amical, eu am venit cu gânduri paşnice.

— Să auzim! mai zise fata ridicând de pe foc ibricul cu cafea. Se-ndreaptă spre hol oprindu-se o clipă, sub ochii pofticioşi, oferin-du-le un profil de coapsă bine rotunjită ce se prelungeşte armonios până sub coastă. Prin unduire, îi împinge un ţâfnos aproape sub bărbie, o contorsionare de efect ce întrece orice afrodisiac.

Imaginându-şi că fata îi întinde o cursă seducţională, apărându-se ca de ciumă, sare-n sus amintindu-şi ca prin farmec de o întâlnire importantă.

— N-ai decât, îi replică Amalia când acesta îşi anunţă grabnica plecare. Ce ai vrut să ştii ai aflat. Mă vizitează un bărbat, dar asta nu are nicio legătură cu absenţa gazdei. Ai grijă aşadar cum îţi formulezi acuzarea, fie la inspectorat, fie în piaţa publică.

— Tovarăşa, îmi aduci nişte vini neîntemeiate.

— Nu trebuie să te disculpi. Ar fi bine să te schimbi aşa cum speră o parte din colegi. Din momentul ăsta însă eu mă îndoiesc.

— Tov. Orlean, zise Ionescu împăciuitor, eu am trecut să te rog dacă vrei să te ocupi d-ta de programul artistic de la finele anului.

— O!… grijuliu ca-ntotdeauna. D-le secretar, permite-mi să nu cred nici măcar o iotă. Motivul pentru care ai venit te priveşte. Viaţa mea însă, mă priveşte pe mine. Asta să nu uiţi! La revedere…

… S-a trezit pe scaunul pe care mai înainte stătea sociologul. Nu ştie când a pus pe masă ibricul. Gălăgia ce-o făcea Neru în curte a dezmorţit-o şi-a pornit spre poartă. Erau prieteni şi-ntr-o astfel de clipă avea nevoie de prieteni. Neru a-ncetat să mai latre văzând-o. Probabil poza o disperare ajunsă la paroxism când Camelia Pop a dat cu ochii de ea. Fiindcă secretara a scos un ţipăt, după care Ami a simţit cum nişte braţe vânjoase o prind când se prăbuşea. A avut timp însă să conştientizeze că e Dinu Pavelescu, se afla în mâini bune „que sara, sara”.

Sfârşitul de an şcolar, pentru Amalia a lăsat de dorit la fel ca începutul. Nervii îi slăbiseră. De la vizita sociologului aştepta din clipă-n clipă să izbucnească scandalul. Trăia pe un vulcan care pe zi ce trece îşi amână erupţia. Camelia Pop era mai în permanenţă în preajma ei. La fel Marinela Mardare.

Într-o zi, Ami a primit vizita celor două prietene care i-au adus la cunoştinţă grija lor şi-a băieţilor, Walter Müller şi Dinu Pavelescu, pentru ea. I-au spus de asemenea că au pus cap la cap întâmplările şi au concluzionat că secretarul de partid este foarte interesat de viaţa ei şi-a lui Valer.

Cunoscut fiind spiritul punitiv al individului şi caracterul machiavelic, fără îndoială că-i sapă poziţia lui Valer, iar în ea, în Ami, va lovi numai din dorinţa de-a se răzbuna pentru clipele în care l-a trecut în inferioritate.

Tante Kiva era tare necăjită pentru starea fetei. Îngrijorarea lua proporţii în inima bătrânei care din tot sufletul spera într-o soluţionare rapidă şi fără scandal.

Pe la sfârşitul lunii iunie, într-o seară când Ami stătea în curte într-un rond, înconjurată de „regina nopţii", Neru se ridică de la picioarele ei bucurându-se tare la zgomotul porţii. „E Valer!", îşi zise Ami întorcând capul spre direcţia-n care ţopăia interminabil jucăuşul Neru. Bărbatul înaintează prin împărăţia florilor, însoţit de drăgălaşul prieten.

— Bună, Ami!

— Bine-ai venit, Valer! Fata dă să se ridice. Valer se apleacă lângă scaunul ei şi-i cuprinde picioarele.

— Stai, draga mea! Avem destulă vreme pentru toate. Acum să ne bucurăm de seara asta în împărăţia „reginei nopţii".

Fata se apleacă spre el şi-l îmbrăţişează.

— Cum spui tu, Valer. E bine aşa cum spui tu…

Într-un târziu, bărbatul o mângâie încurajator şi-i expune planul verii:

— Ami, m-am gândit că e bine să ieşim puţin din valea asta…

— Adică?!

— Adică s-o schimbăm pe altă vale…

— Vorbeşti de-o adevărată vacanţă?! Am simţit că pui ceva la cale. Unde mergem?

— Pe Valea Prahovei.

— O! E minunat, Valer. Când plecăm?

— Mâine. Ce zici?

— Ai aranjat ceva între timp?

— Evident, am în Predeal un coleg de facultate. Are o casă foarte frumoasă. Începând de mâine ne aşteaptă-n fiecare zi. Dar cum Breaza, Sinaia, Buşteni sunt în drumul nostru, nu ştiu dacă ajungem aşa repede.

— Văd că te-ai gândit la toate, dragul meu.

— Mai ales, zise Valer ridicând-o în braţe de pe scaunul dintre flori, mai ales că avem în faţă o vară, o vară de dragoste Ami. Numai noi doi într-o vară, fără răutăţile voite sau nevoite de-aici!

— Ai dreptate. Să ne bucurăm în vara asta, că ştie D-zeu ce-o fi din septembrie.

Valer o lasă în alee şi-o priveşte drept în ochi.

— Ami, ai încredere în mine?

— Da, Valer, numai că lucrurile s-au cam agravat…

— Deloc, scumpa mea, dimpotrivă, acum se limpezesc. Ascultă, Ami! Am înaintat acţiunea de divorţ. Mi-e totuna când se gată. Am angajat un avocat să-mi apere interesele. Nu-mi pasă ce pierd sau cât. Material, vom reface împreună pierderile. Social, nu m-am născut director. Mai mult de-atât, putem pleca de-aici. Am colegi răspândiţi în toată ţara. Important e să-ţi revii tu din starea asta de panică şi să ai încredere în mine.

Fata se cuibăreşte în braţele lui declamând:

— Facă-se voia ta! Recunosc, mi-e frică de scandal.

— N-o să fie nici-un scandal, scumpo! Te asigur.

Într-o săptămână au ajuns la Predeal. Erau aşteptaţi în familia Năstase, oameni de treabă. Dan Năstase, profesor de matematici, fost coleg cu Valer, abia l-a văzut. L-a acaparat întru totul şi, când femeile nu erau atente s-au furişat într-un colţ retras, pentru confidenţe masculine. Lelia Năstase, medic psihiatru, a plăcut-o din prima clipă pe

Amalia. Fără să piardă timp, a plimbat-o prin toată casa pentru a o familiariza cu tot şi toate. Soţii Năstase au un băiat student la medicină. La sfârşitul lunii iulie sunt invitaţi la Constanţa de familia viitorilor cuscri, aşa că Amalia şi Valer vor rămâne singuri mai mult de o lună de zile. Dar până la sfârşitul lunii iulie Lelia şi Dan Năstase i-au plimbat pe cei doi musafiri prin toate împrejurimile orăşelului de la poalele Omului, culminând cu un week-end la Pârâul Rece, care-a fost de-a dreptul total.

La câteva zile, soţii Năstase au plecat pe litoralul însorit, unde îi aştepta fiul, viitoarea noră şi nu în ultimul rând viitorii cuscri. Ami şi Valer au rămas singuri în casa de pe şoseaua principală a cărei curte cădea spre pădurea de la poalele Bucegilor.

— Păcat, zise Ami într-o zi. Păcat c-au plecat prietenii noştri.

— De ce?! întreabă Valer mirat.

— Priveşte! zise fata arătându-i poteca spre munte. Alţi munţi, alte legende, alte mistere.

— Oh! Ami, iubito, dar vor reveni, ş-apoi şi noi vom reveni la ei. E timp în faţă pentru atâtea cunoştinţe după care tânjeşti.

— Cine ştie!… mai zise Ami pesimist şi se cufundă în stările ei de angoasă, stări dezechilibrante chiar şi pentru cei din jur. Valer o privi îndurerat, îi împărtăşea simţămintele. Nici el nu era prea liniştit. Fetei nu i-a povestit nimic din spectacolul ce avusese loc înainte de plecare, spectacol regizat de maestrul socru…

Cu două zile înainte de plecarea lor, Mimi Paraschiv primise citaţia de la judecătorie; citaţie prin care era înştiinţată că soţul solicitase desfacerea căsătoriei. Iniţial, Mimi a apelat la coarda sensibilă a soţului, invocând clipele bune în care el a dat dovadă de afecţiune pentru ea, care se consideră vinovată de comportamentul ce l-a avut, dar şi pentru copilul ei, rodul unei aventuri nebune. El, Valer, s-a ocupat de acest bastard ca şi când ar fi fost copilul lui. Mai mult de-atât, tatăl ei e bolnav, bătrân, îl lasă pe el stăpân direct pe case, pământ şi tot ce-au adunat o viaţă. Cum poate el să dea cu piciorul la toate?

— Deci eşti conştientă, Mimi, de altruismul meu vis-à-vis de voi toţi, nu-i aşa? o întrebase Valer într-un târziu.

— De ce altruism, Valer? l-a întrebat soţia. Doar interesat ne-ai acceptat, tatăl meu te-a ajutat şi material şi social. Datorită lui ai tot ce ai şi eşti director!

— Mimi, ştii ce? Dacă ce-am făcut atunci a fost interes, ce fac acum nu e decât altruism. Renunţ la tot şi la toate, adică la vila tatălui tău, la maşina tatălui tău, la căsnicia cu tine şi la scaunul de director. Îţi las libertatea de a-ţi alege bărbatul potrivit. Noi doi întotdeauna am fost doi poli opuşi. Drumurile noastre au fost din start asimptotice. Cât despre copil, e mare, e bine să ştie adevărul pentru a cumpăni cum şi în ce fel să păşească în viaţă. Dacă a apărut pe lume dintr-o murdărie nu văd de ce l-ai obliga să trăiască tot aşa. E un copil capabil şi sunt sigur că va reuşi în viaţă cu sau fără ajutorul tău. Ajută-te pe tine, Mimi, spuse Valer ieşind. Adună-te c-ai rămas la fel de împrăştiată ca la optâsprezece ani!

Femeia a rămas plângând, suspinele ei l-au însoţit pe bărbatul categoric cât a coborât nenumăratele scări, dar nu l-au impresionat nici măcar o clipă. Aşa sunt unii oameni care se lasă impresionaţi de mai toţi factorii din jur, dar o dată la şaptesprezece ani sunt de neclintit!

A doua zi, şi-a lichidat nişte cecuri şi-a cumpărat o maşină nouă de la cineva din oraş. Aranjase mai demult afacerea. Plătise jumătate preţul, acum a dat restul de bani şi şi-a însuşit maşina, formalităţile erau stas, totul a fost făcut în tăcere. Valer e omul care nu acceptă „mult zgomot pentru nimic”.

Când Mimi a văzut după amiază cum Valer îşi făcea bagajele şi le aşeza în noua maşină, a suferit o schimbare radicală.

Femeia blândă din ajun, rănită de supliciul la care era supusă, după numai o mutare deveni leoaică.

— Unde pleci?

— Treaba mea.

— Sa-ţi plimbi curva, nu-i aşa?

— Tu vorbeşti?! Eşti tu în măsură să-i faci cuiva educaţie morală? o mustră bărbatul.

— De ce nu? intelectuala asta a ta cum îşi permite să-mi spargă mie casa? întreabă tremurând de nervi femeia.

— Las-o baltă, Mimi! zise Valer calm ca mai întotdeauna.

— Am s-o părui în plină stradă, iar ţie am să-ţi scot toate hainele ce le-ai avut pe tine, ăsta este dreptul tău.

— Specific personalităţii tale. Numai că n-o să faci nimic din ce-ai zis, în primul rând c-o să-l îndurerezi prea tare pe tatăl tău şi i-ai grăbi sfârşitul. Şi-n al doilea rând tu nu mai impresionezi pe nimeni de mult. Fapta cea mai de răsunet a ta a fost când te-ai căsătorit cu mine.

— Imbecilule!

— Mulţumesc şi scuză-mă că n-am timp să te zugrăvesc în cuvinte aşa cum eşti tu de fapt şi de drept.

— Atunci de ce-ai stat cu mine, nesimţitule? urlă animalic femeia înfierbântată.

— Din interes! Tu ai spus-o, mai zise bărbatul urcând la volan şi demarând pe aleea mărginită de-atâtea flori de sezon.

Pe fundalul asigurat de şlagărul ambreiajului a auzit un „du-te dracu", în loc de „drum bun", şi-a văzut în oglinda retrovizoare cum nervoasa Mimi arunca pe scări vase de flori din holul casei lor.

„Doamne, ce ciudat sună, «casa noastră»!", gândea Valer în timp ce şofa spre casa tantei Kiva…

Acum stătea într-un fantastic amurg la poalele Omului urmărind neliniştile de pe faţa femeii iubite, recepţionând simultan frământările zbuciumatului ei suflet.

„De ce trebuie să plăteşti aşa de scump în dragostea adevărată?", n-a plătit cu-atâţia ani de viaţă pentru o tentativă de dragoste? Cum dracului s-o fi numind ce-a fost la el? Din tot ce-a fost îi pare rău de copil. Pare totuşi destul de echilibrat, astfel încât să-şi vadă de viaţa lui şi să nu ia de bună nici-o mişcare de-a maică-si, fiindcă certamente va păşi dintr-o boacănă într-alta. Bătrânul e doar creier, braţul l-a lăsat de mult. Dar când e vorba chiar şi de creier, a făcut destule rele ca să te-aştepţi la el de-acum încolo doar la bune… şi iar o priveşte pe Ami, pierdută în nemărginirea gândurilor ei.

„Doamne, ce diferenţă între femeile din viaţa mea. Cinica Mimi împroşcând-o cu noroi pe firava şi placida Amalia… Cine ştie, Mimi e-n stare să se pocăiască pentru a stârni interes!

Ţinând seama de felul de-a fi al celor două entităţi, mă-ntreb

cum ar răspunde Ami provocării corosive a celeilalte? Cred că nu i-ar răspunde nicicum, ar face totală abstracţie de prezenţa închipuitei Mimi, care-ar culmina cu o criză de isterie…

Nu ştiu de ce, dar am convingerea că nu s-ar lua deloc de Ami, îi e frică de inteligenţa ei. Îi e frică de caracterul ales şi de respectul oraşului pentru fiinţa asta care seamănă frumosul, binele şi adevărul pe unde trece."

Şi dacă el şi-a făcut datoria vis-à-vis de alţii, de ce nu şi-ar dedica restul vieţii pentru sine?

„Aceasta este întrebarea."

Ami iese din reverie şi prinde din zbor strigătul din sufletul bărbatului, se-ntoarce spre el cu zâmbetul ei copilăresc care o despovărează de orice grijă, de orice greutate şi voit se pierde în braţele puternice, protectoare.

Bărbatul o primeşte lângă inima lui, are loc o fuziune tacită a sufletelor, hotărâre ireversibilă pentru drumul din faţa lor: drum cu spini şi roze; cu plâns de bucurie sau durere; cu neîmpliniri sau izbânzi discutabile; cu reproşuri sau laude incomensurabile.

Toate astea înseamnă trăiri, toate sunt necesare într-o viaţă, pentru ca la sfârşit, cel ce le-a simţit gustul dulce sau amar să poată spune c-a avut o viaţă plină.

În cinci septembrie, perechea de pe valea Cernei, refăcută fizic şi psihic, se hotărăşte să părăsească orăşelul din Bucegi.

Soţilor Năstase le-a părut tare rău că trebuie să existe schimbarea asta de văi, dar pe musafirii lor îi chema datoria. Momentului despărţirii li s-a asociat un buchet de promisiuni din ambele părţi pentru o viitoare revedere. Ami şi Valer au plecat aproape la zenit.

Au hotărât din Sinaia să coboare spre Pietroşiţa, Fieni, Pucioasa, unde au rămas o noapte. Ziua următoare, urmăriţi de Ialomiţa, au ajuns în Târgovişte, unde au mai rămas o noapte „gură cască", cum avea să spună a doua zi înciudată tante Kiva, damnată la singurătate toată vara. După ce-au trecut Dâmboviţa, au hotărât să meargă întins spre orăşelul lor drag din vest.

Când au ajuns la draga lor tante Kiva şi la zglobiul Neru, au

simţit că s-a umplut acel gol ce se instalase în cele două suflete călătoare. Tante Kiva încărcase camera cu crizanteme, fapta i-a produs mare bucurie fetei. Valer gusta împreună cu femeile din beatitudinea acestor clipe. Bătrâna, după ce au luat masa, abordează subiectul pe care-l tot evitau:

— Valer, te muţi aici, nu?

— Da. Merg mâine să mai iau câte ceva. Haine şi cărţi, în rest nu am nevoie de nimic.

— Nu ai nevoie de nimic. Nu aveţi nevoie de nimic, zise bătrâna. E timpul să ştie şi Ami. Fato, eu am trecut toată averea lui Valer, aşa că după moartea mea ce este aici îi revine lui.

— Am fost bun prieten cu bătrânul, îi explică Valer Amaliei. M-a rugat odată când era bolnav să-i promit că mă voi îngriji de copil şi de tante Kiva dacă i se-ntâmplă ceva. Timpul însă a făcut ca tante Kiva să se-ngrjească de mine.

— Pentru c-am apărut eu, zise fata, îndurerată de cele aflate.

— Nu vorbi prostii! o repezi tante Kiva. Aşa a fost să fie. Aşa a vrut D-zeu. Cât despre voi doi, să nu vă faceţi griji în faţa lumii. Persistă respectul de care v-aţi bucurat până acum. Nimeni nu vă împroşcă cu noroi. Dimpotrivă, madam Mimi nu prea are tupeu să scoată capul afară din casă. Toţi simpatizanţii m-au întrebat de voi, nu la modul ironic, ci oarecum îngrijoraţi fiindcă mormanul politic s-ar fi scăpat să spună că plecaţi din localitate după divorţul lui Valer. Oamenii au ripostat. Opinia publică deci nu vă judecă, mai degrabă a găsit potrivită fiecare mutare a voastră. Eu zic să vă vedeţi de treabă şi să vă iasă din cap ideea de a pleca de aici. Un divorţ nu e o crimă, cum nu e o crimă nici când o tânără se căsătoreşte cu un bărbat divorţat… Ei! ce ziceţi?

Amalia roşeşte. Valer şi tante Kiva se privesc semnificativ.

— Pentru că să ştiţi, mai zise tante Kiva, eu v-am pregătit o singură cameră!

Urmează un hohot de râs în trio. Tante Kiva a reuşit să soluţioneze cea mai dificilă problemă de pe ordinea de zi.

În ziua de 15 septembrie, înainte de deschiderea anului şcolar, în cancelarie, secretarul de partid anunţă satisfăcut c-a sosit o notă de la judeţeana de partid „… prin care se solicită destituirea din funcţia de

director a tov. Paraschiv Valer, datorită…”

— Ajunge, tovarăşe, îl opreşte Costică Zoran. Nu împărtăşim aceeaşi părere cu judeţeana de partid, dar până una alta, fiind director adjunct, vă rog să-mi permiteţi să intru în responsabilităţi.

Un murmur general a fost confirmarea colectivului. Directorul adjunct a condus festivitatea plăcut. A depus un efort uluitor barând orice încercare a sociologului de a deschide subiectul Paraschiv Valer sau Amalia Orlean. Toţi colegii formaseră ariergarda directorului adjunct. În liceul din orăşelul de pe Râul Alb, colectivul profesorilor trăia momente tensionate. Au trecut cele două săptămâni de practică agricolă. După balul bobocilor s-a intrat serios în lecţii, dar maxima tensiune persistă.

A trecut şi cel de-al XII-lea congres, dar cine a avut timp de acest eveniment – cel mai interesat era preocupat de cum să-l distrugă pe Valer Paraschiv. La sfârşitul lunii noiembrie se pronunţă sentinţa civilă prin care este desfăcută căsătoria soţilor Paraschiv. Valer a renunţat la partaj în favoarea copilului Ciprian, pe care-l înfiase după ce s-a căsătorit cu Mimi.

Băiatul a fost cel care a ponderat-o pe maică-sa şi-a obligat-o să încheie acest capitol din viaţă în linişte. Suferă după Valer, îl caută de câte ori are nevoie de ajutor. Mai repede îl caută pe el decât pe maică-sa. Valer simte, n-ar fi vrut să fie aşa, dar Mimi nu s-a schimbat pân’acum, nu se va mai schimba nici de-acum încolo.

Oraşul n-a fost deloc mirat când a auzit cum s-a desfăcut această căsătorie, cum nu se va mira deloc când va afla pe întâi ianuarie 1990, că-n noaptea de revelion, la cumpăna dintre ani, când toţi colegii ciocnesc paharele cu şampanie, Valer îi pune pe mână Amaliei inelul de logodnă…

Cam din 18-19 decembrie 1989 a venit aşa un zvon că-n Timişoara se trage-n populaţie, cauza fiind represaliile la care a fost supus un popă ungur de aparatul securităţii. Evenimentul a luat amploare, populaţia ar fi trecut de partea preotului. Pe zi ce trece, faptul a căpătat dimensiunile unei revolte. Zona intră-n stare de asediu, spontanul firesc cuprinde toată ţara; în 21 decembrie Bucureştiul se ridică cu mic cu mare, cerând moarte ceauşeştilor.

… A fost şi asta… Evenimentele s-au derulat întocmai unui carambol. Sunt multe elemente care se bat cap în cap, informaţii multe, nu se ştie ce e adevăr, ce e diversiune, dar timpul le va rezolva pe toate. Oare?!…

Vacanţa de iarnă a trecut repede. La începutul trimestrului al II-lea, Costică Zoran îi anunţă pe colegi că judeţul a respins propunerea fostului comitet de partid prin care se solicita destituirea din funcţia de director a lui Valer Paraschiv. Aşa că numitul urmează să-şi intre grabnic în atribuţiuni. Stupoare însă a produs cererea de mutare la altă şcoală a secretarului de partid.

— De ce aşa mare grabă?! a-ntrebat Valer. Mai gândeşte-te! Dacă n-a rămas în picioare ideologia PC, te poţi orienta spre altă culoare politică, de vrei să faci carieră. Nu te grăbi! Toţi am fost membri ai acestui partid, nimeni n-o să-ţi ia capul.

Colegii l-au privit cu dragoste pe cel care plăteşte cu bine celui ce i-a făcut rău. Când sociologul a ieşit plouat tare, după lecţia de omenie dată de Valer, Walter a concluzionat:

— Evenimentele au dezamorsat bomba neocomunistă, e pace-n cer şi pe pământ.

— De mâine precis te duci la biserică, îi zise Marinela Mardare.

— Nu numai atât, zise Costică Zoran, poate la anul umblă cu popa cu botezul.

Colegii se amuză pe seama lui Walter, dar el, sceptic din fire, ştia prea bine la ce se gândea, nu era însă momentul propice pentru defulări. Prea erau toţi orbiţi de roza speranţă, uitând că orice în lume poate deveni cameleonic.

Walter Müller este omul concretului. Pentru el, o idee nu capătă valoare aşa, de dragul ideologiei, dacă nu are corespondent în practică. Era şi o glumă pe seama lui. Dacă cineva îi spunea: „am o idee”, Walter închidea ochii şi-ntindea mâinile spunând: „dă-mi să pipăi!”. El nu se entuziasma îmbrăţişând subiectivul, subliniind ori de câte ori avea prilejul că „materialul este baza vieţii. Chiar şi la baza viselor stă tot materialul”. Ăsta era motivul pentru care nu formula păreri după aparenţe, ci-ntotdeauna prefera analiza, observaţia în detaliu.

Spre sfârşitul lunii februarie, chiar dacă sărbătoarea

mărţişorului bate la uşă, iarna nu se sinchiseşte, este numai bine instalată la ea acasă. În acest an poleiul şi-a arătat pe deplin strălucirea. Însă nu tot ce e strălucire înseamnă bine şi frumos întotdeauna.

Pentru Amalia şi Valer, imprevizibilul s-a produs într-o astfel de zi, în care viaţa se manifesta lent, într-o monotonie distinctă, ca-ntr-un glob strălucitor ale cărui tente aurii îţi creează senzaţia că timpul s-a oprit în loc… Şi poate că aşa a şi fost. Era luni dimineaţa. Abia au intrat în cancelarie şi telefonul sună alarmant..

Camelia Pop îi întinde telefonul lui Valer:

— Pe d-voastră vă caută, d-le director.

Valer ia receptorul şi după câteva secunde se aşează palid.

— Bine… bine… mă duc eu… pune receptorul în furcă, el rămânând în transă.

Amalia se apropie şi-l întreabă şoptit:

— Ce-i, dragule? Ce s-a-ntâmplat?

Ciprian, zise bărbatul cu inima pierdută, a avut un accident. A plecat cu alţi doi băieţi la Orşova la discotecă şi la-ntoarcere au intrat într-un tir…

— Când? zise Costică Zoran, când s-a-ntâmplat catastrofa?

— Azi noapte, zise Valer. Au fost transportaţi de urgenţă la Severin.

— Mamă-sa nu-i la el? întrebă Marinela Mardare.

— A plecat cum a aflat, aşa zice bătrânul. El m-a sunat, e alarmat că n-a primit nicio veste.

— Ce-i de făcut? întrebă Amalia.

— Mă duc la Severin! răspunse Valer.

— Merg cu tine, zise Dan Pavelescu.

— Valer! strigă cu voce stinsă Amalia.

— Nu, Ami, n-o să te iau cu mine. E polei, trebuie să conduc repede şi prudent în acelaşi timp. Ori viteza ţie ţi-ar crea emoţii, nu vreau să te ţin într-o stare de tensiune prelungită… te rog, iubito…

Vocea caldă, drăgăstoasă a bărbatului, o ţintui locului pe femeie.

— Promit, spuse Valer, promit să te sun cum ajung la spital.

Bine, scumpo?

— Bine, răspunse Ami, deloc mulţumită de planul stabilit de Valer. Conştientiza însă că nu era momentul târguielilor.

— Nu te las singur, spuse Dan Pavelescu.

— Bine, haide! mai zise Valer îmbrăţişând-o pe Amalia, ce rămâne cu sufletul gol, privind în urma bărbatului care pleca dincolo de timp.

După plecarea celor doi bărbaţi, fata a intrat în acea stare de anxietate premonitorie unei catastrofe, o stare pe care o trăieşti din plin chiar dacă în jurul tău e numai joc şi voie bună, când e să se întâmple răul, nimeni şi nimic nu-l mai poate opri.

Este o stare total opusă acelui calm care te stăpâneşte precum vraja când totul în jurul tău fierbe, se macină sau se destramă; eşti în fundul prăpastiei şi totuşi eşti liniştit, nu poţi fi altfel, ceva din subconştient nu-ţi dă voie să te agiţi, să te frământi, fiindcă acelaşi subconştient are programat în el momentul următor ca fiind benefic, salvator.

De data asta însă Amalia trăia reversul tuturor acestor stări de lucruri şi de fapte. S-a agăţat de orice i-ar fi putut aduce liniştea, totul însă a fost zadarnic, spre prânz impactul s-a produs.

Sună clopoţelul pentru sfârşitul cursurilor de dimineaţă. Fata se desparte cu regret de elevii a căror dirigintă era.

Exista parcă un cordon nevăzut ce-o lega de aceste perechi de ochi, de aceste suflete care o venerau până la extaz. După încă vreo câteva observaţii, informaţii, se despart tergiversând.

Când a intrat în cancelarie, colegii au amuţit. O privire de ansamblu şi-a înţeles.

— E mort? a reuşit să bâiguie în culmea disperării.

Marinela Mardare vine s-o sprijine. Toţi erau cuprinşi de acea muţenie terifiantă.

— E mort! a mai spus aşezându-se pe primul scaun ajutată de colega ei.

Din acel moment, peste chipul şi în sufletul Amaliei s-a aşezat acea linişte care survine după ce s-a-ntâmplat ce trebuia să se întâmple.

… Aşa e viaţa asta, când te-aştepţi mai puţin, atunci primeşti lovitura de graţie. Un moment fortuit schimbă drumuri, schimbă destine, deschide sau închide ferestrele spre viitor.

Supliciul Amaliei a atins paroxismul. Părinţii au înţeles-o pe deplin şi-au hotărât c-ar fi inutil s-o mai lase în orăşelul dintre munţi. Aşa că Amalia, intrând sub egida familiei, s-a-ntors în ţinutul Craiului de Rouă. La prima vedere lăsa impresia unei persoane insipide, se mulţumea cu tot şi nimic; fără a fi refractară, dacă lua ceva din ce i se oferea – bine, dacă nu – iar bine. Părea că nu recepţionează evenimentele cotidiene, zilele treceau pe lângă ea, timpul se scurgea anost, treptat s-a instalat antropofobia. Tanit n-o mai contacta, îi lăsa cele necesare în drumul ei şi se retrăgea; momentul exasperant pentru familie a fost criza de afonie acută. După ce-a fost consultată de doctoriţa din localitate, ai casei s-au mai liniştit. Specialista în psihiatrie a garantat recuperarea: „Şocul a fost puternic, zicea ea, dar momentul depresiv care i-a urmat nu pare a fi benign; îşi va reveni cu siguranţă, nu pot spune însă şi când."

Zilele treceau, odată cu ele se depărta şi Amalia de la cele terestre. Când s-a instalat primăvara, viaţa ei devenise un paradox. Fata trăia într-o zonă de interferenţă dintre două lumi diferite. Puţin, foarte puţin bâjbâia printre nimicurile pământene, cea mai mare parte a timpului petrecând-o în lumea ei, spre disperarea familiei. Părinţii, fiind toată ziua acasă cu ea, îi urmăreau îngroziţi comportamentul. La început au ezitat să povestească ginerelui şi fiicei Tanit, dar nu era ceva de ascuns, era ceva care angaja observaţie şi analiză.

Într-o seară, mama îi strigă pe toţi să vină la masă. Amalia vine din grădină cu faţa radiind de bucurie. La prima vedere, toţi au crezut că vorbeşte singură, se comporta ca şi când ar fi fost însoţită la braţ de cineva. A intrat în sufragerie, a aşezat un scaun lângă ea şi tot timpul cât a mâncat, a conversat cu persoana numai de ea văzută.

Într-o sâmbătă, la ora prânzului, când s-au întors cu toţii de la munca din plai, au găsit sufrageria încărcată cu flori. Scaunele depărtate ca şi când ar fi fost ocupate, la unul din capete trona Amalia, gătită ca de zile mari. Se pare că prezida acest protocol şi că prezenţa celor din uşă a fost sesizată de cineva din cealaltă dimensiune.

Ami şi-a întrerupt expunerea, s-a ridicat numai zâmbet şi s-a

apropiat de familia înspăimântată:

— Vă rog nu deranjaţi aici, am oaspeţi.

Părinţii, sora, cumnatul s-au retras fără cuvinte. Fiecare şi-a simţit sufletul îngheţat. Fiecare a simţit o atmosferă încărcată în sufragerie; fiecare a simţit prezenţe străine; fiecare a observat pe faţa Amaliei, dincolo de zâmbetul jovial, doi ochi străini şi goi.

Alternanţa existenţei între cele două sisteme, diferenţiate printr-o dimensiune greu de explicat pentru cei din tridimensional, a curs facil pentru Amalia, care părea de-a dreptul mulţumită de noul ei fel de viaţă. În jurul fetei a-nceput să ia naştere o poveste senzaţională. Manifestările ei ciudate pentru oamenii obişnuiţi nu puteau fi mult timp tăinuite, mai ales că-şi făcuse obiceiul de a pleca la plimbare în răsărit, sau în asfinţit, de fiecare dată însoţită de una sau mai multe entităţi nevăzute de pământeni. Aşa că n-a durat prea mult şi Amalia era discutată ca un fenomen în tot oraşul, chestiune care o agasa mai mult pe realista Tanit.

Într-o dimineaţă trebuia să meargă la lucru mai târziu; zeiţa răzbunării se hotărăşte s-o interpeleze pe sora rătăcită într-un stil puţin mai dur. Sperând c-o s-o readucă cu picioarele pe pământ. Când se-ndrepta spre camera Amaliei, aude apa curgând în baie: „Cu atât mai bine, îşi zise Tanit, aşteptând-o la ea în cameră, n-o s-o surprindă prea tare”. Deschide uşa, înaintează şi încremeneşte. Se observa clar prezenţa cuiva pe cealaltă pernă; Se observa clar forma unui trup voinic sub cearşaf… şi totuşi… nu vedea pe nimeni… Abia şi-a adunat curajul să iasă din camera infernală, cum a numit-o mai târziu. Tanit se târăşte palidă ca un mort până în bucătărie, unde era mama ei. Aici explodează într-o criză de nervi:

— Mamă! Nu mai rezist, nu mai rezist.

— Da’ ce s-a-ntâmplat, draga mea? o-ntâmpină bătrâna cu inima pierdută.

Tanit se prăbuşeşte pe primul scaun izbucnind într-un plâns spasmodic:

— Trebuie făcut ceva, mamă, pentru D-zeu. La ea în cameră doarme o fantomă.

— Nu e o fantomă, Tanit! se anunţă calm din uşă Amalia. Nu

trebuie să te sperii, fantomele sunt pentru adormit copiii.

— Atunci, atunci cine e la tine-n pat!? întreabă disperată sora.

— Valer! răspunde Ami, după care pleacă agale, ca susurul apei unui pârâiaş liniştit ce curge la vale aducând din inima munţilor mistere de nedezlegat; ca şoaptele frunzelor ce se desprind cu regret de copaci în toamnele târzii, îngropând odată cu ele o rotaţie completă din ciclul vieţii terestre.

Şi totuşi, riposta Amaliei naşte o scânteie de speranţă în sufletul mamei, care ştie ea ce ştie despre continuitatea vieţii de după moarte şi despre spiritele care se mai perindă pe pământ pe lângă cei dragi.

— Tanit, zise mama către fiica rămasă perplexă la ieşirea sorei mai mari, ai puţină răbdare! răspunsul la întrebarea ta e un prim pas spre comunicare, ar trebui să insistăm noi în conversaţie, bănuiesc că tentaţia n-a rămas un sentiment mort la ea. În felul ăsta poate-i distragem atenţia şi interesul de la celălalt tărâm, aducând-o înapoi din confuzia asta în care se scaldă…

Dintre toate rudele, favoritul fetelor a fost dintotdeauna un verişor situat ca vârstă între cele două surori.

Luci era confidentul lor şi-n ceasuri bune şi-n ceasuri rele. Un spirit plin de iniţiativă, exuberanţă, binevenit la orice oră oriunde. Se alătură fără-ntârziere ideii mătuşii, neprecupeţind niciun efort pentru a-şi scoate verişoara din derivă. Aşa a început campania de reechilibrare a Amaliei. Familia a organizat adevărate polemici în unele după amieze, Luci venea cu teme cât mai năstruşnice, că erau momente când unchii şi verii uitau de alienarea Amaliei şi se amuzau în adevăratul sens al cuvântului. Şarmul verişorului nu era neobservat de Ami. De la explozia Tanitei nu-şi mai primea oaspeţii nevăzuţi în casă, dar se izola în grădină anunţând să nu fie deranjată. Toate astea n-au rezolvat însă mare lucru. Zâmbetul ei afabil era şters, privirea pierdută; deşi rătăcită, în prezenţa familiei se observa preocuparea de a nu deranja. Niciodată nu întreba şi nu cerea nimic, în schimb întotdeauna răspundea cu teamă, mai ales Tanitei.

Într-o după amiază Luci soseşte în vizită răvăşit, neamurile nu ştiau de accidentul unui tânăr din oraş. Băiatul povesteşte cu lux de amănunte:

— Câteodată vin de la sat pe vale, pe dig prinde motorul meu o viteză de bolid; îmi place să văd în oglindă cum se ridică colbul în spatele meu. Până-n stâncă mi-am aruncat ochii pe drumul viilor şi-am văzut o Dacie venind mâncând pământul, chiar mi-am zis: „ăsta cred că vrea să intre-n centrul Terrei". Mi-am dat seama că ceva nu e-n regulă şi-am oprit. Nebunul era Gabriel, care se lupta fie cu volanul, fie cu frâna. N-a putut evita salcia lu' nea Dumitru, s-a dat peste cap o dată, de două ori, nu ştiu exact, a plonjat peste şanţ şi s-a oprit în stâncă. Maşina e armonică, iar el e bucăţi.

— Dumnezeule! abia aştepta să-şi ia carnetul, zise mama cu larimi în ochi pentru tânărul trecut în veşnicie.

— Măi să fie! singurul copil să ţi-l aducă acasă praf… spuse tata, plin de compasiune pentru părinţii îndureraţi…

Când discuţia era în toi, apare Amalia, tot răvăşită. Toţi au înţeles de unde vine, toţi au înţeles că a avut un şoc. Se aşează pe un scaun şi pentru prima dată după atâtea luni cere o cafea.

Tanit îi aduce o ceaşcă şi sparge gheaţa:

— Mai dulce, mai amară?

— Mai amară, zise Ami.

Au observat cu toţii ochii prietenoşi şi plini de durere.

Ami venise acasă. Venise printre ei, dar cu inima zdrobită, cu sufletul sfărâmat. Le-aruncă tuturor câte-o privire, după care le spune cu glas sugrumat:

— Eram acolo, am plecat după flori. Te-am văzut, Luci, nu te-am strigat că erai ocupat. Aşa a plecat şi Valer, nepregătit. Ce ştie Gabriel de veşnicie? Îi trebuie ceva timp să se obişnuiască.

Aşa a revenit Amalia cu picioarele pe pământ. Abia acum i se citea pe chip suferinţa, până acum i se citea rătăcirea. Nu era nici pe departe considerată o epavă, dimpotrivă prin actualul comportament, fata emana în jurul ei mister.

Când Tanit încerca din toate puterile să-şi convingă familia că starea depresivă prin care a trecut sora ei are drept consecinţă starea de spirit actuală; că efectul cauzei discutate este conştiinţa difuză definitorie pentru convalescentă, intră-n joc această conştiinţă, poate tocmai pentru o disculpare de sub acuza adusă. Şi, de ce nu, pentru o

nouă delimitare a personalităţii? Orice experienţă aduce ceva nou, în felul de a fi al subiectului. Aşa se face că într-o după amiază, când Luci deschide discuţia despre continuitate, veşnicie, eternitate, Tanit sare ca o minge de ping-pong sugerându-i verişorului să se potolească cu asemenea prostii. Părinţii şi-au admonestat fiica pentru astfel de apucături. Viorel gândea şi privea lucrurile pe aceeaşi lungime de undă cu Luci şi într-o oarecare măsură cu socrii. Ca-ntr-o vrajă, cei care converg spre acelaşi simţământ, acceptat ca o axiomă, se privesc unii, pe alţii după care se orientează, făcând abstracţie de agnostica Tanit, spre enigmatica Amalia.

Fata le-a receptat nu numai simţămintele, ci şi gândurile, şi nu ca un reproş, ci ca o-ncurajare pentru a le dezlega limbile, le spune zâmbind:

— Aveţi ceva de întrebat? Sunt singura de-aici care ştie câte ceva de dincolo…

Pentru ca vraja să nu se rupă brusc, Luci avea o-ntrebare temeinic pregătită:

— L-ai văzut?

— Şi nu numai atât, îi răspunse cu voce joasă Amalia. L-am văzut, l-am atins, i-am vorbit, mi-a vorbit. Este o experienţă fructuoasă pentru mine.

— Unul din fenomenele parapsihologiei, presupun, completă Viorel.

— Absolut, confirmă Ami. Parapsihologia are o bază bine fixată, oamenii trebuie să renunţe la dogme şi să dea acestei ramuri dimensiuni de ştiinţă, extinzând-o şi consolidând-o.

— Aha! Să admitem printre noi existenţa fantomelor, atacă Tanit.

— Te-ai speriat, observă Ami. De ce? Ai trăit în camera mea un capăt de experienţă. Pentru tine cu ce convingere-ai rămas, există sau nu există ceva?

— Există pe dracu! Erau nervii mei slăbiţi de manifestările minţii tale bolnave.

— În sinea ta crezi altfel decât ce exprimi. Între simţământ şi atitudine la tine există o disonanţă, Tanit, adăugă calm Ami.

— Auzi, Sorela, doar n-ai vrea să duci cu mine muncă de lămurire să mă convigi de bazaconiile din capul tău. Cum poţi să susţii tu că l-ai văzut, atins şi ai vorbit cu Valer, când, Dumnezeu să-l ierte, l-am pus în coşciug bucăţi şi bucăţele?!…

Luci n-o iartă:

— Atunci de ce zici „D-zeu să-l ierte”?

— Din respect pentru amintirea lui, şi din obişnuinţă…

— Sufletul, draga mamii, sufletele noastre continuă să trăiască dincolo.

— Lasă, mamă, pe tine te-nţeleg, îmi reproduci din expunerea lu’ taica Popa. Dar n-o pricep pe fleaţa asta care susţine cu-atâta dezinvoltură c-a atins ceva inexistent!

— De ce inexistent? întrebă Luci. Universul este format dintr-o multitudine de câmpuri energetice. Cu alte cuvinte totul este energie. Existenţa dincolo se diferenţiază probabil tocmai printr-o proprietate energetică imposibil de perceput în sistemul nostru.

— Întocmai, intervine Amalia. Energia principală pe pământ este electricitatea, în univers însă e conştiinţa. Conştiinţei noastre îi trebuie o anumită frecvenţă pentru a percepe dimensiunea care desparte cele două lumi.

— Deci tu eşti sigură că n-ai avut halucinaţii, intervine Tanit. Eşti sigură că Valer continuă să trăiască.

— Evident!

— Aha! Poate ţi-a dezvăluit câte ceva despre sistemul de organizare a vieţii dincolo. Ştii? devine interesant. Defulează ce-ai asimilat! aruncă pe cât furioasă pe atât de ironică pornita Tanit.

Pentru calmarea spiritelor intervine împăciuitor Luci:

— Eu am mai citit câte ceva şi să fiu sincer, nu pot pune la-ndoială cuvântul oamenilor de ştiinţă care luptă pentru verticalizarea parapsihologiei.

— Nu în limitele religiei însă. Să-mi fie cu iertare, dar nu pot construi o ipoteză a existenţei dincolo de moarte pornind de la rai şi iad, spuse Viorel.

— Oh, nu! zise Ami. Raiul şi iadul sunt două noţiuni la care se reduc imaginile, mai bine zis amintirile faptelor bune sau rele din viaţa

de pe pământ care apar în conştiinţa decedatului, ca un film în momentul imediat trecerii dincolo. Ăsta fiind de fapt al doilea moment, primul e momentul morţii.

— Aici, în cel de-al doilea moment, e răgazul de realizare al celui decedat că a trecut într-o altă viaţă, cam aşa cred eu, zise Luci.

— Cam aşa. Eu ştiu c-am citit mai demult despre asta, până să moară Valer…

— Explicabil! intervine cu vehemenţă Tanit. Ce-ai citit prin cărţile tale de doi bani jumate ai impresia c-ai trăit în timpul crizei. Eşti mai nebună decât am crezut! Se ridică furibundă şi pleacă-n casă trântind uşile gata să le smulgă din ţâţâni.

— Las-o, mamă, nu te supăra pe ea. Nu crede, că nu vrea, zise mama amărâtă.

— Nu mă supăr, mamă. Tanit nu vrea să recunoască ce simte, doar ea mi-a spus, când l-am cunoscut pe Valer, că-l vede sincer devotat sentimentului pe care mi-l poartă şi că e omul care-o să mă iubească şi dincolo de moarte…

— Tanit, zise Luci, e laşă.

— Da, da, confirmă Viorel. Este încă sub impresia poveştilor cu fantome.

— Păi s-o lăsăm să mai crească, spuse Luci amuzând întreaga audienţă.

— Măi copii, zise tata, ceva este sigur. Nu se poate moartea să fie sfârşitul.

— Categoric. Ştiinţa a dovedit doar că-n natură nimic nu se pierde, ci totul se transformă, spuse Viorel.

— Şi-apoi nu vedeţi voi că pe zi ce trece auzi tot de alte minuni? Extratereştri nu vin şi ei din alte lumi deosebite de-a noastră? De ce n-am admite o lume a spiritelor?

— Bine, tată, tu mai lipseai să te lansezi în filosofii obscure, spuse Tanit aducând un alt rând de cafele.

Se opreşte în faţa Amaliei şi-i întinde ceaşca:

— Ia, Sorela! poate te frigi şi te trezeşti din visele veşniciei, ameţito.

— Tu trăieşti în afara veşniciei, nu-i aşa? întrebă amuzat Viorel.

— Nu, ea stă la pândă într-un colţ de univers să fure colacii celor care trec în altă dimensiune, ăia doar nu mai au nevoie de nimic pământesc, spune Luci spre hazul tuturor, cum era şi de aşteptat.

— Bine, bine, aveţi dreptate. Aşa este. Mi-e frică. Mă gândesc eu că trebuie să fie aşa o continuitate, dar nu mi se pare firesc să trăieşti şi aici şi dincolo.

— Excepţiile sunt pentru stabilirea conexiunilor dintre cele două lumi, spuse Amalia. Universul este unul singur. Nu suntem însă, singura planetă locuită.

— Bine, asta se cam ştie, Sorela, e vorba însă de noi cei vii şi de viaţa celor morţi.

— Nu sunt morţi! Prin moarte individul se dezbracă exact de o haină, de corpul biologic, spiritul îmbrăcând acelaşi chip dintr-o materie mult mai fină în viaţa cealaltă.

— Sorela, nu te supăra, interveni Tanit revenind la sentimente mai bune. Valer apare rănit?

— Nu. Apare perfect sănătos. Se zice că după un timp trupul se întregeşte la cei care ajung acolo mutilaţi.

— Amalia, o chemă Luci, ziceai ceva înainte de furia zurliei Tanit despre momentele prin care trece conştientul dincolo…

— Mda… ştiu atâta cât a putut să afle şi Valer de la alţi prieteni, cunoştinţe, pe care le-a găsit acolo. Viaţa este organizată în sfere inferioare şi sfere superioare. Trecerea se face în următoarea ordine: momentul morţii; momentul imediat trecerii dincolo (unde toată viaţa ţi se perindă ca un film); sfera iluziei (aici deocamdată se află Valer); sfera culorii (a vorbit cu cineva de acolo, zice că nu pot fi numite în cuvinte terestre culorile şi sunetele specifice, e ceva nemaiîntâlnit); sfera de flăcări (în care spiritul are capacitatea de-a se transforma într-o flacără şi se poate deplasa în toate colţurile universului); sfera luminii şi eternitatea.

— În total şapte. O legătură între şaptele de acolo şi cel de aici: şapte zile, rogvaiv…

— Viorele, dacă stai şi gândeşti profund…

— Ştiu ce vrei să spui, Luci, se grăbi Tanit, găseşti o mie şi una de punţi.

— Da, numai pe cea potrivită n-o descoperim.

— Ei tată, toate la timpul lor… Dar ce ziceai de alte planete, Ami?

— Tată, planetele sunt pentru identificarea individului, pentru delimitarea personalităţii care se păstrează dincolo în viaţa veşnică. Personalitatea se şlefuieşte odată cu evoluţia conştientului.

— Ce-ai aflat despre reîncarnare? întreabă Tanit.

— Se reîncarnează cei care nu pot renunţa la cele pământeşti.

— Eu sunt una, cred că repede mă voi întoarce de unde am plecat.

— Tu, epicuriană convinsă, m-ai fi surprins dacă mi-ai fi mărturisit că ai de gând să ajungi cât mai repede, în sfera culorii, îi aruncă Luci peste umăr zurliei verişoare.

— Nu sunt curioasă, zău. Să stau acolo să casc gura la culori şi lumini, mâncare au?

— I-auzi năroada, ca Ivan Turbincă: „vodcă e?".

Cei doi verişori reuşesc să adauge puţină căldură pământească acestor momente presărate cu picanterii misterioase.

— Nu, serios, Sorela, vreau să ştiu. Dacă zici că spiritul cu sufletul se-ntrupează căpătând un chip asemănător celui terestru, trupul deci e palpabil?

— Da, am mai spus. E dintr-o materie mai fină.

— Cei de dincolo se hrănesc?

— Se alimentează cu energie din univers.

— Există locuinţe în care-şi petrec viaţa? Îşi continuă activităţile terestre?

— Parcă ziceai că nu eşti curioasă, Tanit, îi atrage atenţia mama.

— Nu vreau să mor proastă, mamă. Zi-i, Sorela!

— Am înţeles că au tot ce le trebuie, inclusiv locuinţe. Numai că nu obţin cele necesare prin muncă fizică, ci le realizează prin concentrarea gândului.

— Ei… poate de-aia şi este numită sfera iluziei, fiindcă dă iluzia continuării vieţii terestre…

— Probabil… zise şi Luci mai mult visând.

— Cât despre preocupările lor, se pare că-şi continuă activităţile

terestre, nu ştiu până când. Primordială este însă evoluţia conştientului, înaintarea spre perfecţiune. Care nu poate fi exprimată decât prin: mai bun, mai drept…

— Deci, copii, pentru ca dincolo să ne fie mai uşor să ajungem mai repede lângă creator, e bine să ne pregătim aici, în viaţa terestră.

— Iar începi, tată, cu cinstea şi corectitudinea?

— Tanit, tată, zău că tu repede vei veni înapoi.

Discuţia a tergiversat mai cu o glumă, mai cu alta.

Nu părea deosebită de alte discuţii misterioase.

Fiecare parcă revenise la matcă, Amalia îi privea pe rând, nu vroia să tragă concluzii pripite. Veselia lor, legată de mărunţişurile, de banalităţile vieţii terestre, n-o încuraja deloc.

Nu ştia ce să creadă. A reuşit oare să-i convingă cât de cât? Dacă nu, în timp se vor convinge singuri.

Se ridică încet şi se strecoară printre umbrele serii în grădina plină cu flori. Coboară-n vale la vie. Ce mult îi plăcea când era copil să se furişeze până la cătun, seara, când cerul era plin cu stele. Simte cum sufletul se-ncarcă cu bucuriile copilăriei. Pe Dunăre se aud motoarele unui vapor, e un convoi care trece-n amonte, ca un buchet de lumini pe oglinda apei.

Salută portul şi trece mai departe, lăsând în urma lui destine, purtând la bordul lui destine, îndreptându-se către necunoscut.

Asta-i viaţa, un tumult de plecări şi sosiri; orice trecere e o experienţă. Şi tot aduni aici experienţă până la ultima trecere, odată trecut eşti un izbăvit. E bine să fii pregătit, să nu bâjbâi în ne-nţeles când ai păşit în lumea celor drepţi.

Răcoarea serii o trezeşte din meditaţie şi-o-mpinge agale spre casă, acolo unde e deocamdată rostul ei.